

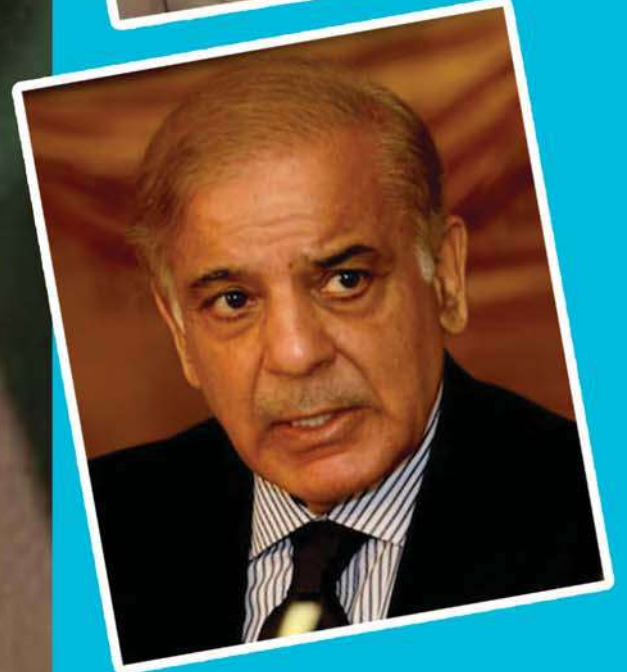
సంపుటి : 74 సంచిక : 25 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5124 - శ్రీ శుభకృత్ చైత్ర బహుళ విదియ

వెల: ₹15/-

18-24 ఏప్రిల్ 2022

ఇమ్రాన్ పోయి
షేహబాజ్ వచ్చే
థాం థాం థాం

పాక్ సైనిక చరిత్ర తెలిసినవారు ఎవరైనా ఈ పరిణామానికి ఆశ్చర్యపోరు

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

74 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

అమరవీరుల ఆశయాలకు తూట్లు పొడుస్తూ రాష్ట్ర
అభివృద్ధిని పట్టించుకోని కేసిఆర్‌ను గద్దె దింపి
రాష్ట్రంలో డబుల్ ఇంజన్ సర్కార్‌ను తీసుకొచ్చేందుకు

బీజేపీ రాష్ట్ర తెలంగాణ అధ్యక్షులు

శ్రీ బండి సంజయ్ కుమార్

ప్రారంభిస్తున్న రెండో విడత

**ప్రజా సంగ్రామ యాత్రకు
స్వాగతం**

ఏప్రిల్ 14న జోగులాంబ గద్వాల నుంచి ప్రారంభం

ఈ పాదయాత్రలో

మీరు భాగస్వాములు కావాలనుకుంటే

6359119119

నెంబర్‌కు మిస్డ్‌కాల్ ఇవ్వండి.

కేతావత్ లాలు నాయక్

రాష్ట్ర భాజపా నాయకులు దేవరకొండ నియోజకవర్గం, తెలంగాణ

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

జి. తుకారాం సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అడ్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, ఎం. అనిత

పేదల సేవ, పరిశోధన, గిరిజనాభ్యున్నతి-పేరు ఏదైనా కావచ్చు. వాటిని అడ్డం పెట్టుకుని కొన్ని ఎన్జీవో (ప్రభుత్వేతర సంస్థ)లు భారత సార్వభౌమాధికారాన్ని సవాలు చేస్తున్నాయి. అవి భారతజాతి సమైక్యతకు చేటు చేసేవేననీ గత నాలుగున్నర దశాబ్దాలుగా వినిపిస్తున్న విమర్శలు. ఈ ఎన్జీవోలకు ఊపిరి విదేశీ విరాళాలు. వీటి లావాదేవీల మీద ప్రభుత్వ అజమాయిషీ ఏమిటంటూ కొన్ని ఎన్జీవోలు నిలదీయడమే పెద్ద వింత. ఏప్రిల్ 8న సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ఇలాంటి ఎన్జీవోల మోసాలనీ, వాదాలనీ నిలుపునా పాతరేసింది. విదేశీ విరాళాల స్వీకరణ పౌరుల తిరుగులేని హక్కుమీ కాదని అత్యున్నత న్యాయస్థానం తెగసి చెప్పింది. వీటిని అనుమతించాలా వద్దా అనేది పూర్తిగా ప్రభుత్వ నిర్ణయమేనని చాటింది. దేశ శ్రేయస్సును కాంక్షించే తీర్పు ఇది.

మతం మార్పిళ్లు, ఉగ్రవాదానికి అండగా ఉండడం, స్థూల జాతీయోత్పత్తినే ప్రభావితం చేసే విధంగా దేశ ప్రతిష్ఠను ప్రపంచం ఎదుట దిగజార్చడం వంటి నీచత్వం వెనుక ఎన్జీవోలు ఉంటున్నాయన్నది కఠోర వాస్తవం.

ది ఫారిన్ కంట్రీబ్యూషన్ (రెగ్యులేషన్) యాక్ట్ (ఎఫ్సీఆర్ఏ) మేరకు రిజిస్ట్రేషన్ లేదా లైసెన్స్ ఉంటే ఎన్జీవోలు విదేశీ నిధులు పొందవచ్చు. ఆ అనుమతిని పొడిగించుకోవచ్చు. ఎఫ్సీఆర్ఏను 1976లో పార్లమెంట్ ఆమోదించింది. ఈ చట్టం ప్రకారం రాజకీయ పార్టీలు, రాజకీయ స్వభావం కలిగిన సంస్థలు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, న్యాయమూర్తులు, కరస్పాండెంట్లు, కాలమిస్టులు విదేశీ నిధులు స్వీకరించడం నిషిద్ధం. విదేశీహస్తం ఆరోపణ నేపథ్యంలో, అత్యవసర పరిస్థితి పతాకస్థాయిలో ఉన్నప్పుడు ఇందిరాగాంధీ ఈ చట్టం తీసుకువచ్చారు. మార్చి 9, 1975న రాజ్యసభలో ఈ బిల్లు మీద చర్చ జరిగినప్పుడు సీబిపి పేరు కనీసం 30 పర్యాయాలు ప్రస్తావనకు రావడం విశేషం. ప్రచ్ఛన్నయుద్ధం నేపథ్యంలో కొన్ని దేశాల ప్రభుత్వాలను కొనుగోలు చేయడానికి డాలర్లను వెదజల్లారని విమర్శ. 2010లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే ఈ చట్టాన్ని సవరించింది. 2020లో ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం మరొక సవరణ

శాలివాహన 1944 శ్రీ శుభకృత్ చైత్ర బహుళ విదియ

6వో

ముఖపత్ర కథనం
ఇత్రూన్ పోయి షేహబాజ్
వచ్చే థాం థాం థాం

ప్రత్యేక వ్యాసం
చూడటం కాదు,
చదువుదాం..

12వో

20వో

నేతాజీ - ధారావాహిక
మూర్ఖశ్రీ ముఖర్జీ
- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

జాగృతి

సంపాదకీయం

తెచ్చింది. ఈ సవరణ మీద దాఖలైన నోయెల్ హార్బర్ వర్సెస్ కేంద్రం వ్యాజ్యంలో తాజాగా సుప్రీంకోర్టు ఈ తీర్పు ఇచ్చింది. విరాళం ఉద్దేశం ఏమిటో దాత వెల్లడించకపోతే ఆ మొత్తాన్ని స్వీకరించడానికి అనుమతించరాదని 2021లోనే సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది.

విదేశీ విరాళాల మీద తాజా రగడకు కారణం మమతా బెనర్జీ. కలకత్తా కేంద్రంగా పనిచేసే మదర్ థెరిసా ట్రస్ట్ లైసెన్సును కేంద్రం రద్దు చేసింది. దేశంలోని 12,000 సంస్థల లైసెన్సులు జనవరి 1, 2022 నాటికి కాలదోషం పట్టాయి. వాటికి విదేశీ నిధులు అందుకొనే అర్హత లేదని కేంద్ర హోంశాఖ

విదేశీ విషానికి విరుగుడు

ప్రకటించింది. ఇందులో థెరిసా మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీస్ ఒకటి. నిజానికి సెప్టెంబర్ 29, 2020-డిసెంబర్ 31, 2021 నడుమ మొత్తం 18,778 సంస్థల లైసెన్సులు మురిగిపోయాయి. 12,989 సంస్థలు వాటి పునరుద్ధరణకు దరఖాస్తు చేసుకోగా, 5,789 సంస్థలు చేయలేదు. సాంకేతిక కారణాలతో 179 పునరుద్ధరణ దరఖాస్తులను తోసిపుచ్చారు. ఇది వాస్తవం. కానీ దీనికి మమత, కేజ్రీవాల్ హిందుత్వ రంగు పులమజోయారు. గ్లోబల్ పీస్ ఫౌండేషన్ ఇనిషియేటివ్ కొవిడ్ అంతమయ్యే వరకు విదేశీ నిధులు అందుకోవడానికి అనుమతించాలని కోరుతూ సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లింది. ఈ అంశం ప్రభుత్వంతో మాట్లాడుకోవలసిందని సుప్రీంకోర్టు 6000 ఎన్జీవోలకు సూచించింది. అసలు వీటికి అందుతున్న నిధులు ఎన్ని?

ఆగస్ట్ 11, 2021న కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రి నిత్యానందరాయ్

పార్లమెంటుకు చెప్పిన ప్రకారం 2017-18లో రూ. 16,940.58 కోట్లు, 2018-19లో రూ. 16,525.73 కోట్లు, 2019-20లో రూ. 15,853.94 కోట్లు ఇక్కడి ఎన్జీవోలు అందుకున్నాయి. ఎఫ్సీఆర్ఎ చట్టానికి 2020 సవరణ ప్రకారం నిధులు తెచ్చుకునే ప్రతి ఎన్జీవోకు ఢిల్లీలోని ఎస్బీఐ ప్రధాన కార్యాలయంలో ఖాతా ఉండాలి. ఇదే ఎన్జీవోలకు నచ్చడం లేదు. ఎందుకు?

కొవిడ్ సహా పలు సంక్షోభాలలో దేశం చిక్కుకున్నప్పుడు 3.4 మిలియన్ ప్రజలను ఎన్జీవోలే ఆదుకున్నాయని కొందరు వెనకేసుకొస్తున్నారు. వీటి పట్ల మోదీ ప్రభుత్వ ఆలోచన మారాలని అంటున్నారు. నిజంగానే ఎన్జీవోలన్నీ పేదల సేవలో తరిస్తున్నాయా? గిరిజనులను ఉద్ధరిస్తున్నాయా? కచ్చితంగా కాదు. 2009 నాటి ప్రభుత్వ ఆడిట్ ప్రకారం 883 ఎన్జీవోలు ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేశాయి. గుజరాత్లో ఒక మిషనరీ నడిపే ఎన్జీవోలో బాలికలను మతం మార్చారన్న ఆరోపణ ఉంది. అమెర్టీ పంట్ నేషనల్, యాక్షన్ ఎయిడ్, గ్రీన్ పీస్ చేసిన భారత వ్యతిరేక ప్రచారంతో 2-3 శాతం జీడీపీ పడిపోయిందని 2014లో బయటపడింది. షాహీన్ బాగ్ దాష్టీకం, దొంగ రైతు ఉద్యమం, ఇటీవలి కర్ణాటక మత ఘర్షణల వెనక కొన్ని ఎన్జీవోలు ఉన్నాయని కూడా రుజువైంది. నిషేధానికి గురైన కొన్ని ఎన్జీవోలూ, వాటి తప్పుడు పనులూ దేశానికి తెలుసు.

2019లో రాజ్యసభలో ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివరణ ప్రకారం ఆ ఐదేళ్లలో 14,500 ఎన్జీవోలను విదేశీనిధులు తీసుకోకుండా నిషేధించారు. 1808 సంస్థలకు లైసెన్సు రద్దయింది. భారతదేశంలో దాతృత్వ కార్యకలాపాల మీద సర్వే చేసిన బెయిన్ అండ్ కంపెనీ చెప్పిన ప్రకారం 2015-2018 మధ్య 40 శాతం సంస్థల విదేశీ విరాళాల మీద వేటు పడింది. ఇప్పుడు జరిగిందే మిటి? సేవ పేరుతో, హక్కుల పేరుతో, మైనారిటీలకు సాయం పేరుతో దేశ ప్రజల మెదళ్లనిండా విషం నింపే కుట్రకు సుప్రీంకోర్టు స్వస్తి పలకడమే. ఆ దుర్మార్గు పని మరొక మార్గంలో జరగకుండా మాత్రం చూడాలి. ★

18 ఏప్రిల్ 2022, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

జాతీయం
ఇదంతా హిందూత్వం మీద
ద్వేషంతోనే..

26తో

కథ

మట్టిలో మాణిక్యం

- కామరాజుగడ్డ వాసవదత్త రమణ

32తో

వేదిక
'కాస్ట్'- ఆంగ్లేయులు
వెలిగించిన కాష్టం

36తో

ధారావాహిక నవల

లంబసింగి రోడ్డు

- డా॥ గోపరాజు నారాయణరావు

40తో

హస్తినకు తెలంగాణ పంచాయతీ! (తెలంగాణ)	- 14
అదే ప్రతిపక్షాల ప్రధాన కర్తవ్యం! (అభిప్రాయం)	- 15
రాష్ట్రంలో కరెంటు కష్టాలు! (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
ఆధ్యాత్మికం	- 18
ఆనాడు ఈ గాలి ఈ నేల ఆ పాటే.. (అమృత్ మహోత్సవం)	- 23
విస్తరించుకుండా ఉండగలరా?!	- 25
హిజాబ్ వెనుక ఉగ్రవాద కోణం! (జాతీయం-1)	- 29

తాంబూలం (ఆరోగ్యం:ఆనందం)	- 38
ప్రపంచంలోనే మేటి అల్లూ రన్నర్ సుఫియా (క్రీడ)	- 43
వార్తా విశేషాలు	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
బాక్సాఫీస్ బరిలో ఓడిన 'గని' (సినిమా)	- 50

ఇమ్రాన్ పోయి షేహబాజ్

పాకిస్తాన్ కు చేటు చేయగలిగే శక్తి ఈ భూమి మీదనే లేదు- ఇది ఆ దేశ తొలి గవర్నర్ జనరల్, పాక్ నిర్మాత మహమ్మద్ లీ జిన్నా ప్రగల్భం. అది ఆయన భారత్ ను ఉద్దేశించి చేసినదేనని వేరే చెప్పక్కరలేదు. అలాంటి కుత్సిత చర్యకు భారత్ పాల్పడదని కచ్చితంగా తెలిసినా, భేషజంతో జిన్నా ఆ వ్యాఖ్య చేశారని చెప్పడం తొందరపాటు కాదు. జిన్నా సృష్టించిన ఆ అసహజ దేశం నిత్యం అస్థిరత అనే వ్యాధితోనే బాధపడుతోంది. మనుగడ, ఉనికి ఆ దేశానికి జీవన్మరణ సమస్యలు. నాడు అమెరికా, నేడు చైనా చేతులలో ఆడే తోలుబొమ్మ నేతలు దేశంలో సుస్థిరతకు చిరునామా లేకుండా చేస్తున్నారు. ఏడున్నర దశాబ్దాల పాకిస్తాన్ చరిత్రలో మూడు దశాబ్దాలు మిలటరీ పాలన కిందే ఆ దేశం ఉండిపోయింది. భారత వ్యతిరేకత, కశ్మీర్ మీద మొసలి కన్నీళ్లు అజెండాగా నాయకులు ఏలికలవుతున్నారు. పురోగమనం కాదు, ఉగ్రవాదమే తమకు ప్రధానమని వారు పరోక్షంగా చెబుతూనే ఉన్నారు. ఉగ్రవాద మూకల స్వర్గమని ప్రపంచమంతా ఈసడిస్తున్నా పట్టని దేశమది. అవే భారత వ్యతిరేక నివాదాలు, అవే అబద్ధాలు, అవే ప్రేలాపనలు. ఏడున్నర దశాబ్దాల వైఫల్యం గురించి ఎవరికీ పట్టడం లేదు. సైనిక జోక్యంతో, తుపాకీ గొట్టం కింద పనిచేసే ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడూ ఊపిరాడని పరిస్థితే అక్కడ. ఐఎస్ఐ అనే నిఘా సంస్థ చేస్తున్న నాటు వైద్యం సదా వికటిస్తూనే ఉంది. ప్రజా నాయకులు, సైన్యం, ఐఎస్ఐ కలసి పాకిస్తాన్ ను రెండు వందల సంవత్సరాల వెనక్కి నడిపిస్తున్నారు. మతోన్మాదమే సర్వరోగ నివారిణి అని నమ్ముతున్న ప్రజలు అనునరిస్తున్నారు.

ఏప్రిల్ మొదటి పక్షంలో పాకిస్తాన్ లో జరిగిన రగడ దేశాన్ని అలా దశాబ్దాల వెనక్కి నెట్టే పరిణామమే. ముల్లా పోయి కత్తి వచ్చే ధాం ధాం ధాం అన్నట్టు, ఇమ్రాన్ ఖాన్ అనే అసమర్థ నేత అవమానకర పరిస్థితులలో పదవీచ్యుతుడయ్యాడు. కుటుంబ పాలనా ప్రతినిధి, పచ్చి అవినీతిపరుడు షేహబాజ్ షరీఫ్ ప్రధాని పదవికి ఎగబాకాడు. మళ్లీ అవే కారుకూతలు- కశ్మీర్ లో రక్తం పారుతోంది... 370 రద్దు తప్పిదం.. కశ్మీర్ ల పోరుకు మద్దతిస్తాం. కాబట్టి పాకిస్తాన్ ను వేరెవరో చెరచనక్కరలేదు. ఎవరో

ధ్వంసం చేయనక్కరలేదు. ఆ పనిని నేతలూ, వాళ్ల నివాదాలని గుడ్డిగా నమ్మే ప్రజలూ కలసే చిరకాలంగా సాగిస్తున్నారు.

నానాదికీ తీసికట్టు

‘1947లో పాకిస్తాన్ స్వతంత్ర దేశంగా ఆవిర్భవించింది. కానీ ప్రభుత్వాన్ని కూల్చడానికి జరిగిన విదేశీ కుట్ర మీద ఇప్పుడు మళ్లీ కొత్త స్వాతంత్ర్యోద్యమం మొదలవుతుంది’ అని నిన్నటి దాకా దేశ ప్రధాని పదవిలో ఉన్న వ్యక్తి ఎలా అంటాడు? అక్కడే అతడి వైఫల్యం సుస్పష్టం.

అలాంటి విఫల పాలకుడు ఇమ్రాన్ ఖాన్. కానీ ఇమ్రాన్ చేసిన ప్రకటన అక్కడ ప్రస్తుతం అధికారం చేపట్టిన ప్రధానికి హెచ్చరికగానే చెప్పాలి. స్వపక్షం, విపక్షం, ఆఖరికి ఆ దేశ సుప్రీంకోర్టు కూడా భీకాట్టిన తరువాత పదవి దిగిన ఇమ్రాన్ 2018లో ‘కొత్త పాకిస్తాన్’, ‘అవినీతి రహిత పాకిస్తాన్’ నివాదాలతో దేశాన్ని హోరెత్తించి అధికారంలోకి వచ్చాడు. నాడు అంతా అతడికే అనుకూలంగా ఉంది. దేశాన్ని సమూలంగా మార్చేస్తానని నమ్మబలికాడు. తన విధానాలకు మానవీయ కోణం ఉంటుందని

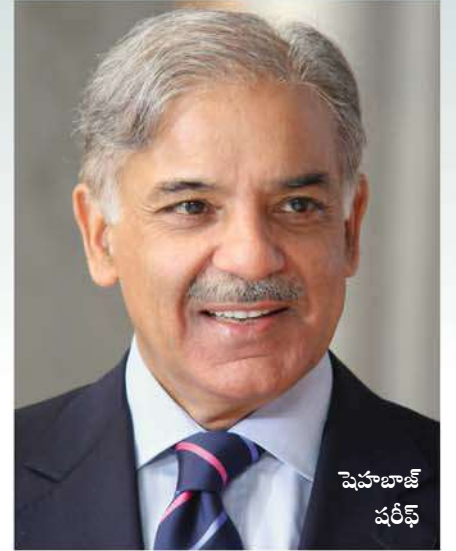
చెప్పాడు. పాక్ ప్రజలు దైవ సమానుడిగా కొలిచే ఈ క్రికెట్ తారడు నెమ్మదిగా రాజకీయవేత్తగా మారాడు. క్రికెటర్గా సంపాదించిన అపార కీర్తిని రాజకీయాలకు పెట్టుబడిగా మలుచుకోగలిగాడు. అందుకు కొన్నేళ్లు శ్రమించాడు. పాకిస్తాన్ ను ఏలుతున్న రెండు కుటుంబాలను (భట్టోలు, షరీఫ్లు) మట్టి కరిపించి అధికారంలోకి వచ్చాడు. అవినీతి వ్యతిరేకత గురించి ఆకర్షణీయమైన నినాదాలు ఇచ్చాడు. పాటలు రాయించుకుని, వాటిని పాడించుకుంటూ భారీగా ఊరేగింపులు జరిపాడు. సామాజిక మాధ్యమాల నిండా తానే అయ్యాడు. ప్రధానిగా ఆయన వేసిన తొలి అడుగులు చూసి ఐదేళ్లు అధికారంలో ఉండడం ఖాయమని ప్రజలు నమ్మారు. అదే జరిగితే పాకిస్తాన్ చరిత్రలో ఒక సువర్ణ అధ్యాయం ఏర్పడేది. కానీ సంప్రదాయాన్ని పాకిస్తాన్ రాజకీయ వ్యవస్థ మారనివ్వలేదు. ఈ 22వ ప్రధాని కూడా అవమానకరంగానే, మిగిలిన అందరి ప్రధానుల మాదిరిగానే ఐదేళ్ల పదవీకాలం పూర్తి చేయకుండానే ఇంటిముఖం పట్టాడు. అవిశ్వాస తీర్మానంతో పదవి కోల్పోయిన తొలి పాకిస్తాన్

అధ్యక్షపంతుడు.

విపక్షాలు అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టాయి. ఇమ్రాన్ సొంత పార్టీ పాకిస్తాన్ తెహ్రిక్ ఇ ఇన్సాఫ్ (పీటీఐ) నభ్యుత్తే కొందరు అవిశ్వాసానికి అనుకూలంగా ఓటు వేయడానికి సిద్ధమయ్యారు. అలాంటి స్థితిలో ఏప్రిల్ 3న ఇమ్రాన్ పాక్ జాతీయ సెంట్రల్స్ రద్దు చేశాడు. అది కూడా, తన మీద విపక్షాలు ప్రవేశ పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానం నుంచి పలాయనం చిత్తగించడానికే. దీనితో ఈ చర్య వివాదాస్పదంగా మారింది. ఏప్రిల్ 7న సుప్రీంకోర్టు ఇమ్రాన్ నిర్ణయాన్ని తోసిరాజని పార్లమెంటును పునరుద్ధరించింది. ఆయన అవిశ్వాస తీర్మానం ఎదుర్కొనాలని కూడా ఆదేశించింది. ఏప్రిల్ 10 అర్ధరాత్రి జరిగిన ఓటింగ్లో ఇమ్రాన్ ఓడిపోయారు.

ఇంటా బయటా సమస్యలే

పాకిస్తాన్కు సమస్యలు కొత్తకాదు. కానీ ఉగ్ర వాదులను మేపడం వంటి కొన్ని సమస్యలను ఆ దేశమే భద్రంగా కాపాడుకుంటూ వస్తోంది. ఇక అంతర్జాతీయ పరిణామాలను బట్టి ఏ దేశానికైనా తప్పని సమస్యలు కొన్ని ఉంటాయి. ఇలాంటి

షేహబాజ్ షరీఫ్

వింది. పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి మీద వెల్లువెత్తిన ఆరోపణలే పాకిస్తాన్ తాజా రాజకీయ సంక్షోభానికి, అంతిమంగా ఇమ్రాన్ పదవీ చ్యుతికి దారితీశాయని చెబుతున్నారు. ఆర్థిక సంక్షోభానికి కూడా పంజాబ్ ప్రావిన్స్ కారణమన్న అభిప్రాయం ఉంది. దీనికి ఉక్రెయిన్ యుద్ధంతో వచ్చిన కష్టాలు తోడయ్యాయి. నిజానికి పాకిస్తాన్ ఆదాయమంతా ఆ దేశం సమకూర్చుకునేది కాదన్నది ఒక సత్యం. ఎక్కువ విదేశీ రుణాలతోనే గడుపుకుంటూ ఉంటుంది. చైనా-పాకిస్తాన్ ఆర్థిక నడవా (ఱీపీఈసీ) దేశం మీద విదేశీ రుణభారాన్ని మరింత పెంచింది. ఇప్పుడు చైనా కొత్తగా రుణం ఇవ్వడానికి ఇష్టపడడం లేదు. సైన్యం మద్దతు ఉపసంహరించుకున్న తరువాత ఇమ్రాన్ పదవి నుంచి దిగిపోవాలని పాకిస్తాన్ మున్సిం లీగ్-నవాజ్, పీటీఐలోని కొందరు, జమాయిత్ ఉలేమా ఇ ఇస్లామీ (ఎఫ్) కార్యకర్తలు ఆందోళన ఆరంభించారు. ఇందులో పాకిస్తాన్

వచ్చే ఢాం ఢాం ఢాం

ప్రధానిగా చరిత్రలో అదనపు ఖ్యాతిని కూడా దక్కించుకున్నాడు. తొలి ప్రధాని లియాఖత్ అలీని పట్టపగలు, వేదిక మీద కాల్చేశారు. ఇప్పుడు మాత్రం అలా జరగలేదు. పాకిస్తాన్ సైన్యాధ్యక్షుడు జనరల్ ఖమర్ జావేద్ బాజ్వాతో చైరం పెట్టుకుని మరీ ఇతడు రాజకీయం నడిపాడు. అయినా జుల్ఫీకర్ అలీ భుట్టోకు పట్టిన గతి ఇతడికి పడుతుందని అనుకొనే పరిస్థితి లేదు. ఆ మేరకు ఇమ్రాన్ ఇప్పటికి

సమస్యలు ఇప్పుడు పాక్ ను చుట్టుముట్టాయి. ఆ సమస్యలు పతాకస్థాయికి చేరుకున్నాయి. ద్రవ్యోల్బణం, కరెన్సీ విలువ పతనం, అసాధారణ రీతిలో పెరిగిన విదేశీ రుణం, అవినీతి కారణంగా పాకిస్తాన్ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఇక కోలుకోనంత సంక్షోభంలో పడిపోయింది. పాకిస్తాన్లో వివిధ ప్రావిన్స్ లలో జరిగిన ప్రజాధన దుర్వినియోగం వ్యవస్థకు బెడదగా మారింది. ప్రధానంగా ఇది పంజాబ్లో కనిపిం

వార్డెన్, వంటమనిషి కావాలేను

కరుణశ్రీ, నేనా సమితి ద్వారా సైదాబాద్ లో కారుణ్య సింధూ అరక్షిత బాలల ఆశ్రమం నిర్వహిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే! ఈ ఏడాది నూతనంగా రెండవ యూనిట్ గా కారుణ్య భారతి ఆశ్రమం, కేశవగిరి, చాంద్రాయణగుట్టలో ప్రారంభిస్తున్నాం.

ఈ ఆశ్రమంలో పనిచేయుటకు యోగ్యత గల వార్డెన్, వంటమనిషి కావాలేను. వసతి సౌకర్యం ఉంటుంది. తగిన వేతనం ఇవ్వబడును. భార్యభర్తలకు ప్రాధాన్యం.

Note : తల్లి, తండ్రి లేని అనాథ పిల్లలకు ప్రవేశం ఉచితము. ఆసక్తి ఉన్న వారు ఈ క్రింది సెంటర్ కు సంప్రదించగలరు.

పుష్పాల వెంకటేశ్వర రావు, కార్వదర్శి
7386247393 / 9849320610 / 8555800196

ముస్లిం లీగ్-నవాజ్ పార్టీకి చెందిన షేహబాజ్ షరీఫ్ నిన్నటి దాకా పాకిస్తాన్ లో విపక్ష శిబిరానికి నాయకునిగా ఉన్నారు. ఈయన మాజీ ప్రధాని నవాజ్ షరీఫ్ సోదరుడే. కొత్త ప్రధాని ఆయనే.

ఇమ్రాన్ ప్రభుత్వ నిర్వహణలో నిభాయించు ప్రదర్శించలేకపోయారు. సొంత పార్టీవారినే దూరం చేసుకున్నారు. ఇమ్రాన్ కు అసలు పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం అంటే ఏమిటో కూడా తెలియదని ఆయన రాజకీయ ప్రత్యర్థుల ప్రగాఢ నమ్మకం. తన పార్టీని తానే హైజాక్ చేశాడని కొందరి భావన. ఇప్పుడు తనను, తన పార్టీని రక్షించుకోవడానికి ఎక్కడో దాగాడని విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఇమ్రాన్ ను అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తో పోల్చడం పరిపాటి. ట్రంప్ మాదిరిగానే తాను మాత్రమే దేశాన్ని రక్షించగలననీ, విపక్షాలన్నీ అవినీతి మయమనీ ఇమ్రాన్ అదేపనిగా వ్యాఖ్యానించేవాడు. పాక్ ప్రజలను, తాలిబన్ ను, దేశీయ ఉగ్రవాదులను, అఫ్ఘాన్ తాలిబన్ ను సంతోషపరచడానికి 9/11 విధ్వంసకుడు, అల్ కాయ్ దా స్థాపకుడు ఒసామా బిన్ లాడెన్ ను మృతవీరుడు అని పొగిడి, ఇటు దేశంలో విపక్షాల చేతనే కాదు, అంతర్జాతీయ మీడియా చేత కూడా ఛీ అనిపించుకున్నాడు. ఇమ్రాన్ హయాంలో దేశంలో 30 శాతం వ్యాపారం పతనమైందని విమర్శ ఉంది. అయితే దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాలు

పాలించిన ప్రధాన పార్టీలు పాకిస్తాన్ ముస్లిం లీగ్ -ఎన్, పాకిస్తాన్ పీపుల్స్ పార్టీ (పీపీపీ) మాత్రం దేశానికి ఏం ఒరగబెట్టాయి అన్న ప్రశ్నతో ఆ వ్యాపార పతనం విషయం ఎవరూ ప్రస్తావించలేకపోతున్నారు.

తోడు సైన్యమే

ఇమ్రాన్ కొత్త పాకిస్తాన్ నివాదం కేవలం ఎన్నికల ఆకర్షణ. అతడు అధికారంలోకి వచ్చినది సైన్యం సహకారంతోనే. దీనికి తోడు ఐఎస్ ఐ సాయం అంద కూడా ఉంది. ఇంత బలమైన మద్దతు ఉన్నా ఎందుకు పదవి వీడాడు? ఆ రెండు కూడా కాడి పడేశాయి. ఇమ్రాన్ కుప్పకూలాడు. పాక్ ప్రభుత్వ

పతనంలోని కీలక అంశం ఇదే. పాక్ సైనిక చరిత్ర తెలిసిన వారు ఎవరైనా ఈ వరిణామానికి ఆశ్చర్యపోరు. అది పాక్ సైనిక నైజం. ఇమ్రాన్ ప్రభుత్వాన్ని విశ్లేషకులు హైబ్రిడ్ రెజిమ్ అని పిలిచారు. అంటే అటు నియంతృత్వం కాదు. అలా అని ప్రజాస్వామ్యం కూడా అందులో లేదు. ఇమ్రాన్ ను ప్రధాని పీఠం మీద కూర్చోపెట్టినది అక్షరాలా సైన్యమేనని ఇటీవల ఆయన పార్టీ నుంచి ఫిరాయించిన ఒక నాయకుడు చెప్పాడు. ఇప్పుడు ఈ ప్రకటన ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. ఇమ్రాన్ కోసం ఆ పదవిని ఖాళీ చేయించినది కూడా సైన్యమే. అంతకు ముందు అధికారంలో ఉన్న నవాజ్ ను ప్రధానిగా అనర్హుడిని చేసి అవినీతి ఆరోపణలతో విచారించడానికి కారణం, సైన్యంతో అతడికి ఉన్న సంబంధాలు చెడిపోయిన ఫలితమే. షరీఫ్ కూడా మొదట ఒక సైనిక జనరల్ ఆశ్రయంతోనే ప్రధాని అయ్యారు. తరువాత స్వతంత్రంగా వ్యవహరించడం ప్రారంభమయ్యే సరికి కథ అడ్డం తిరిగింది. దేశం విడిచిపోవలసి వచ్చింది. కానీ ఇమ్రాన్ అలా కాదు. సైన్యంతో విభేదించడం ఆయన ఉద్దేశంగా కనిపించడం లేదు. తనదీ, సైన్యానిదీ విధాన రూపకల్పనలలో ఒకే అభిప్రాయమని బాహుటంగానే ప్రకటించాడు. చిత్రంగా సైన్యమే ఇమ్రాన్ పాలన పట్ల పెదవి విరిచింది. మొదటి నుంచి సైన్యంతో ఇమ్రాన్ సాగించిన బంధం పౌర సమాజంలోని రాజకీయ కార్యకర్తలను నిరాశకు గురిచేసింది. ఆ బంధం వల్లనే జర్నలిస్టులు, హక్కుల కార్యకర్తల గల్లంతు పర్వం మొదలయింది. కానీ ఇందులో ప్రభుత్వ ప్రమేయం కాని, నిఘా వర్గాల ప్రమేయం కాని లేదని ఆ రెండు వ్యవస్థలు ప్రకటించాయి. అయితే దోషి ఎవరు? అది ఇంతవరకు తేలలేదు. ఇప్పుడు నేషనల్ అసెంబ్లీలో పూర్తి బలం లేకున్నా ఇమ్రాన్ మనుగడ ఎలా సాధ్యమైంది అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం దొరుకుతుంది. ఇందులోని రహస్యం తెలియాలంటే పాకిస్తాన్ జర్నలిస్ట్ కమ్రాన్ యూసుఫ్ బీబీసీకి చెప్పిన విషయం గమనించాలి. ఇమ్రాన్

క్రికెట్ పిచ్ వీడి రాజకీయ రంగంలోకి

ఇమ్రాన్ క్రికెట్ కు సెలవు ప్రకటించిన తరువాత అతడికి రాజకీయ పార్టీల నుంచి బాగానే ఆహ్వానాలు అందాయి. పాకిస్తాన్ కు వరల్డ్ కప్ తెచ్చి పెట్టిన క్రీడాకారుడిగా అతడికి విశేషమైన ఖ్యాతి ఉంది. 1987లో మహమ్మద్ జియా ఉల్ హక్ (అప్పటి అధ్యక్షుడు) పాకిస్తాన్ ముస్లిం లీగ్ పార్టీలో పదవి ఇవ్వడానికి ముందుకు వచ్చాడు. నవాజ్ షరీఫ్ కూడా పార్టీలోకి ఆహ్వానించాడు. ఆ రెండు ఆహ్వానాలను కూడా ఇమ్రాన్ నిరాకరించాడు. ఆఖరికి తానే 1996లో పాకిస్తాన్ క్రికెట్ ఇ అసాఫ్ (పీటీఐ) అన్న పార్టీని ఆరంభించాడు. మొదట్లో ఘనవిజయాలేమీ సాధించలేదు. 1997, 2002 ఎన్నికలలో కూడా ఆ పార్టీ చిత్తుగా ఓడిపోయింది. 2008 ఎన్నికలను రిగ్గింగ్ ఆరోపణలతో ఇమ్రాన్ పార్టీ బహిష్కరించింది. అదే అంశంతో ఉర్దూ మొదలు పెట్టి, ప్రజలలోకి చొచ్చుకు పోగలిగింది. దీనితో 2013 ఎన్నికలలో మూడో పెద్ద పక్షంగా ఆవిర్భవించింది. అధిక ఓట్లు సాధించిన రెండో అతి పెద్ద పార్టీగా అవతరించింది. అంటే ఇమ్రాన్ పీటీఐ ఎప్పుడూ నేషనల్ అసెంబ్లీలో పూర్తి మెజారిటీ ఉన్న పార్టీగా అవతరించలేదు. 2018 ఎన్నికల ఫలితాలు కూడా ఇంతే.

నవాజ్ షరీఫ్ ను అవినీతి ఆరోపణలతో సుప్రీంకోర్టు 2017లో అనర్హుడిగా ప్రకటించిన తరువాత ఆ ఎన్నికలు జరిగాయి. పాకిస్తాన్ నేషనల్ అసెంబ్లీలో 342 స్థానాలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ ఏర్పాటుకు 172 స్థానాలు కావాలి. పీటీఐ, భాగస్వాములు కలసి 179 మంది సభ్యుల బలంతో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఇందులో 155 స్థానాలు పీటీఐకి చెందినవి. మిగిలినవి నాలుగు పార్టీల సభ్యులకు చెందినవి. అప్పుడే ప్రధాని అయ్యాడు. ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తూ మానవీయ కోణం ఉండే విధంగానే విధానాలు రూపొందిస్తానని హామీ ఇచ్చాడు. కానీ ఏమీ చేయలేకపోయాడు. ★

ఖాన్కు మద్దతు ఇచ్చే విధంగా విపక్షాలను మలిచింది, అవి మద్దతు కొనసాగించేటట్టుగా చేసిందీ సైన్యమే. అటు అధికార పీఠీఘనీ, ఇటు విపక్షాలనీ సైన్యం కట్టడి చేసి ప్రభుత్వం నడవడానికి దోహదం చేసింది. చివరికి ప్రధాని పదవి వ్యవహారంలో సైన్యం తటస్థంగా ఉంటుందని ప్రకటించడంతోనే విపక్షాలన్నీ ఒక్కసారిగా ఎదురు తిరిగాయి. ఇక్కడ నుంచి ఇమ్రాన్ పతనం ప్రారంభమైంది.

నిజానికి పాకిస్తాన్ సైన్యం ఈ వ్యవహారంలో ఊగిసలాట వంటిదే ప్రదర్శించింది. ఇమ్రాన్కు పదవి కట్టబెట్టినదే సైన్యమేనన్నది బహిరంగ రహస్యం. కానీ నాడు అఫ్ఘాన్ పరిణామాలు, ఇప్పుడు రష్యా-ఉక్రెయిన్ యుద్ధం తెచ్చిన రాజకీయ, ఆర్థిక సంక్షోభం నేపథ్యంతో పాక్లో వచ్చిన పరిణామాల నేపథ్యంలో తాము తటస్థంగా ఉంటామని సైన్యం ప్రకటించింది. అయినప్పటికీ ఇంతకాలం నుంచి లేని వ్యతిరేకత, ఇమ్రాన్ వ్యతిరేక ఆందోళనలు ఇప్పుడు జరుగుతున్నాయంటే అందుకు సైన్యం నుంచి పరోక్ష సంతకం అందడమే కారణమని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. దేశాధినేతలు, వ్యవస్థల అధిపతుల మధ్య రగడ కూడా ఇదే సమయంలో పతాక స్థాయికి చేరుకుంది. గతేడాది జరిగిన ఐఎస్ఐ చీఫ్ నియామకం దగ్గర నుంచి జనరల్ బాజ్వాకు, దేశాధ్యక్షునికి మధ్య దూరం పెరిగింది. దీనితో బాజ్వాకు, ఇమ్రాన్కు మధ్య కూడా దూరం పెరిగింది. చాలా వ్యవహారాలతో పాటు విదేశాంగ విధానంలో కూడా సైన్యానికీ, ఇమ్రాన్కీ మధ్య అంతరం పెరిగింది. ఉక్రెయిన్ విషయంలో ఇమ్రాన్ది ఒక దారి, జనరల్ బాజ్వాది ఒక దారి అయ్యాయి. రష్యా సేనలు ఉక్రెయిన్ సరిహద్దును దాటగానే ఇమ్రాన్ ఆ దేశం వెళ్లి పుతినతో సమావేశమయ్యారు. ఈ పర్యటనను సమర్థించుకున్నారు. కానీ కొన్ని వారాల తరువాత జనరల్ బాజ్వా యుద్ధం ఆగిపోవాలని అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. ఒక దశలో రాజకీయాల సంగతి ఎలా ఉన్నా దాయాది దేశం భారత్తో వాణిజ్య సంబంధాలు మెరుగు పడాలని జనరల్ బాజ్వా ప్రతిపాదించినప్పటికీ ఇమ్రాన్ నీళ్లు నమిలారు. కానీ ఇంతకుముందు ప్రభుత్వాలు ఇలాంటి ప్రతిపాదన తీసుకువచ్చినా సైన్యం అందుకు సిద్ధంగా ఉండేది కాదు.

ఒక దశలో ఇమ్రాన్ పాలన మీద దృష్టి సారించాలని ఒక ప్రయత్నం చేశాడు. కొన్ని సంక్షేమ పథకాలు తెచ్చాడు. దేశంలోని చాలా ప్రాంతాలకు ఆరోగ్య బీమా సౌకర్యం కల్పించాడు కూడా. కానీ అతడు చేసిన రాజకీయ తప్పిదాలు ఇంతకంటే చాలా పెద్దవి. ఉదాహరణకు జనసాంద్రత ఎంతో ఎక్కువగా ఉండే పంజాబ్ ప్రాంతానికి అనుభవం లేని ఒక అన్నదీయిడిని ముఖ్యమంత్రిగా నియమించాడు.

అతడే ఉస్మాన్ బుజ్జార్. దీని మీద విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. కానీ అతడు ఉంటే ఇమ్రాన్ ప్రభుత్వానికి శుభం జరుగుతుందని, తొలగిస్తే అరిష్టమేనని ఇమ్రాన్ ఆధ్యాత్మిక గురువు/భార్య హెచ్చరించడం వల్లనే అతడిని కొనసాగించాడని వార్తలు వచ్చాయి.

ఈ పరిస్థితులలోనే ఇమ్రాన్ మీద విమర్శలతో పాటు, ఆయనకు అండగా ఉన్న పాక్ సైన్యాధ్యక్షుడు ఖమర్ జావేద్ బాజ్వా, ఐఎస్ఐ అధిపతి లెఫ్టినెంట్ జనరల్ ఫయాజ్ హమీద్ మీద కూడా విపక్షాలు విమర్శలు తీవ్రం చేశాయి. ఆ రెండు వ్యవస్థలకు కూడా ఇదొక గడ్డు స్థితి. ఎందుకంటే విపక్షాల విమర్శకు రెండువైపులా పదును ఉంది. అసలు ఇలాంటి మనిషిని మీరెందుకు ప్రధాని పదవిలో కూర్చోబెట్టారు అన్నదే ఆ విమర్శ. ఈ దశలోనే ఇమ్రాన్ పాలనా సామర్థ్యం మీద సైన్యం కూడా

ప్రయత్నం ఇప్పటిది కాదు. పాకిస్తాన్ పీపుల్స్ పార్టీ (పీపీపీ) ఇందుకు తొలి ప్రయత్నం చేసింది. తన రాజకీయ ప్రత్యర్థి పీఎంఎల్ (ఎన్)ను అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రతిపాదించవలసిందిగా 2021 చివరిలోనే కోరింది. అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టి ఇమ్రాన్ను దింపడానికి తగినంత బలం విపక్షాలకు ఉందని పీపీపీ ప్రముఖుడు ఖుర్షీద్ షా నిరుడు సెప్టెంబర్లోనే ప్రకటించారు. అప్పటి నుంచి చేస్తున్న ప్రయత్నంతో చివరికి ఏప్రిల్ 8న కార్యరూపం దాల్చింది. మూడేళ్ల ఏడు మాసాల తరువాత ఇమ్రాన్ పదవి నుంచి వైదొలగ వలసి వచ్చింది.

అమెరికా మీద తిరుగుబాటు, అఫ్ఘానిస్తాన్లో ఏదో సాధిద్దామని ఉత్సాహపడి వెనక్కి వచ్చిన నేపథ్యంలో ఇమ్రాన్ పదవీచ్యుతుడయ్యాడు. అమెరికాకు దూరమై రష్యా, చైనాలకు దగ్గరవుతున్న

పెద్దవి విరవవలసి వచ్చింది. ముఖ్యంగా పంజాబ్ విషయంలో ఇమ్రాన్ వేసిన తప్పుటడుగులు సైన్యాన్ని కలవరపెట్టాయి. ఈ అంశాల మీద జనం బాహుటం గానే సైన్యాన్ని విమర్శించడం మొదలుపెట్టారు. ఆ క్రమంలోనే జనరల్ బాజ్వాకీ, ఐఎస్ఐ చీఫ్ జనరల్ ఫయాజ్కు మధ్య దూరం పెరిగింది. ఎందుకంటే జనరల్ బాజ్వా తరువాత ఆ పదవిలోకి రావాలని ఫయాజ్ కాచుకుని ఉన్నాడు. తానే తరువాతి సైన్యాధ్యక్షుడినని అఫ్ఘానిస్తాన్ అధికారులకు ఆయన చెప్పాడని వార్తలు వచ్చాయి కూడా. జనరల్ బాజ్వాను తొలగించాలని అవిశ్వాసం మీద చర్చ జరుగుతుండగానే అందుకు ఇమ్రాన్ ప్రయత్నించాడన్న వార్త కూడా సంచలనం రేపింది. కానీ ఈ పరిణామాలలో ప్రజాస్వామ్యం బలపడుతున్న క్రమాన్ని దర్శిస్తున్నారు జమ్మూకశ్మీర్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి మెహబూబా ముష్ఫీ. అక్కడ ప్రజాస్వామ్యం వేళ్లూనుతున్నదని ఆమె ప్రకటించడం విశేషం.

ఇమ్రాన్పై అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాలన్న

సమయం కూడా ఇదే. కాబట్టి పాకిస్తాన్లో జరిగిన ఈ మార్పు అంతర్జాతీయ సంబంధాల మీద ఎలా ఉంటుందో కొందరు అంచనా వేస్తున్నారు. ఇటీవల కాలంలో ఐఎస్ఐకీ, అఫ్ఘానిస్తాన్ తాలిబాన్కీ మధ్య సంబంధాలు బెదిసికొట్టాయి. పాక్ సైన్యానికీ, తాలిబాన్కీ మధ్య కూడా ఉద్రిక్తతలు పెరిగాయి. తాలిబాన్ను అరికట్టే క్రమంలో దేశ సరిహద్దులలో కొందరు పాక్ సైనికులు మరణించారు కూడా. 2021 నుంచి కాల్యుల విరమణ అమలు జరుగు తున్నప్పటికీ చరిత్రలో మున్నెన్నడూ లేని స్థాయిలో భారత్-పాక్ సంబంధాలు పతనమైన సమయం ఇదే. భారత్లో మైనారిటీలకు రక్షణ లేదంటూ ఇమ్రాన్ ఖాన్ భారత్ ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మీద అనేకసార్లు తీవ్ర విమర్శలు గుప్పించారు. అయితే కశ్మీర్ సమస్య పరిష్కారం కోసం భారత్ సిద్ధంగా ఉంటే తాము కూడా సిద్ధం కాగలమని ఇటీవల పాక్ సైన్యం ప్రకటించడం విశేషం. పాకిస్తాన్లో ప్రభుత్వం ఎవరిదైనా చైనా సంబంధాలలో మార్పు ఉండదని

భారత్ మీద 'వేయేళ్ల యుద్ధం' ప్రకటించారు బెనజీర్ భుట్టో. మార్చి 13, 1990న పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ కు వచ్చినప్పుడు కశ్మీర్ ఉగ్రవాదులకు మద్దతుగా ఆ పాకిస్తాన్ ప్రధాని ఈ మాట అన్నారు. నిజానికి నిన్న మొన్న ప్రమాణం చేసిన 23వ పాక్ ప్రధాని, లేదా 1947 నాటి తొలి ప్రధాని లియాఖత్ అలీ ఖాన్ మనసులో ఉన్నదాన్నే బెనజీర్ వ్యక్తం చేశారు. భారత్ మీద నిరంతర యుద్ధం నుంచి అంతర్జాతీయ వేదికల మీద భారత్ ను తూర్పార పట్టడం వరకు ఎన్ని చేసినా ఆ దేశ ప్రధానులు పదవిలో ప్రశాంతంగా ఉండలేకపోయారు. ఐదేళ్ల పాటు పూర్తిగా అధికారంలో కొనసాగడానికి అలాంటి మాటలు ఏ ఒక్కరికీ ఉపకరించ లేదు.

తరహా పాలన వచ్చేవరకు ఏడుగురు ప్రధానులు పనిచేశారు. 1958లో నాటి అధ్యక్షుడు ఇస్మందర్ మీర్జా రాజ్యాంగాన్ని రద్దు చేసి, అధ్యక్ష తరహా పాలన ప్రవేశపెట్టాడు. 1947 పని చేసిన ప్రధానులు వీరే- లియాఖత్ అలీ ఖాన్ (ఆగస్ట్ 14, 1947-అక్టోబర్ 16, 1951), ఖ్వాజా నజీముద్దీన్ (అక్టోబర్ 17, 1951-ఏప్రిల్ 17, 1953), మహమ్మద్ అలీ బోర్లా (ఏప్రిల్ 17, 1953-ఆగస్ట్ 12, 1955), చౌధురి మహమ్మద్ అలీ (ఆగస్ట్ 12, 1955-సెప్టెంబర్ 12, 1956), హుసేన్ షహీద్ సుఫ్రావర్ది (సెప్టెంబర్ 12, 1956- అక్టోబర్ 17, 1957), ఇబ్రహీం ఇస్మాయిల్ షాంద్రిగర్ (అక్టోబర్ 17, 1957- డిసెంబర్ 16, 1957), సర్ ఫిరోజ్ ఖాన్ నూన్

భుట్టో అధ్యక్ష పదవి వీడి ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఆయన నియమించిన సైన్యాధ్యక్షుడు జనరల్ జియా ఉల్ హక్ తరువాత కుట్రతో అధికారాన్ని చేజిక్కించుకుని సైనిక పాలన విధించాడు. 1977లో భుట్టోను ఉరి తీశాడు. ఏ ప్రధాని ఐదేళ్లు వరసగా అక్కడ పదవిలో లేరు. ముగ్గురు మాత్రం మూడేళ్లు పనిచేశారు. నవాజ్ షరీఫ్ మూడుసార్లు ప్రధానిగా ఎన్నికైనా ఎప్పుడు ఐదేళ్లు పూర్తి చేయలేదు. బెనజీర్ ను దారుణంగా హత్య చేశారు. ఆమె రెండుసార్లు ప్రధాని అయ్యారు. మూడు ప్రజా ప్రభుత్వాలను పాకిస్తాన్ సైన్యం కూలదోసింది. 1958లో ఫిరోజ్ నూన్ ప్రభుత్వాన్ని జనరల్ యాహ్యూఖాన్ తొలగించాడు. 1977లో జియా

ఆ దేశంలో ఈ అత్యున్నత పదవి ఎంత విలువ లేనిదంటే, మొత్తం 18 పర్యాయాలు ప్రధానిని తొలగించారు. ఇందుకు వేర్వేరు కారణాలు. కొందరు అవినీతి ఆరోపణలతో ఉద్వాసనకు గురైనారు. కొందరు సైనికాధికారుల ఆదేశాల మేరకు రాజీనామాలు సమర్పించారు. కొందరిని సైనిక కుట్రతో తొలగించారు.

సైనిక నియంతలు, అల్పాయుష్షు ప్రధానులు

వజీర్ ఏ ఆజమ్ అని పిలిచే ప్రధాని పదవి పాక్ ప్రభుత్వానికి ఇరుసు వంటిది. కానీ అక్కడ ప్రధానుల నియామకమంతా ఒక సంక్షోభం నుంచి మరొక సంక్షోభానికి ప్రయాణించడానికే అన్నట్లు ఉంటుంది. ప్రథమ ప్రధాని లియాఖత్ అలీ ఖాన్. ఇతడు నెహ్రూ తాత్కాలిక మంత్రివర్గంలో ఆర్థికమంత్రి. కాంగ్రెస్ కు అండగా ఉన్న పారిశ్రామికవేత్తలను సంవత్సరం పాటు ముప్పు తిప్పలు పెట్టాడు. దాదాపు నాలుగేళ్ల ఇతడి పదవీకాలమే అక్కడ రికార్డు. జిన్నాయే నియమించాడు. అయితే పదవిలో ఉన్నప్పుడే లియాఖత్ ను అక్టోబర్ 16, 1951న ఒక సభలో ప్రసంగిస్తుండగా హత్యకు గురైనారు (గవర్నర్ జనరల్ జిన్నా 1948లో ప్రయాణంలో ఉండగా అస్వస్థుడై వైద్యం అందక మరణించిన సంగతిని గుర్తు చేసుకోవాలి. అప్పుడు ప్రధాని లియాఖత్). రావల్పిండి వద్ద కంపెనీ బాగ్ లో దాదాపు లక్షమందితో ఏర్పాటు చేసిన సభలో మాట్లాడుతుండగా గుర్తు తెలియని వ్యక్తి ఛాతి మీద రెండుసార్లు కాల్చాడు. అతడెవరో ఇప్పటి వరకు తెలియలేదు. లియాఖత్ సహా, 1960లో అధ్యక్ష

(డిసెంబర్ 16, 1957-అక్టోబర్ 7, 1958), నూరుల్ అమిన్ (డిసెంబర్ 7, 1971-డిసెంబర్ 20, 1971), జుల్ఫీకర్ అలీ భుట్టో (ఆగస్ట్ 14, 1973 - జూలై 5, 1977), మహమ్మద్ ఖాన్ జనజా (మార్చి 24, 1985-మే 29, 1988), బెనజీర్ భుట్టో (డిసెంబర్ 2, 1988 - ఆగస్ట్ 6, 1990/అక్టోబర్ 19, 1993-నవంబర్ 5, 1996), నవాజ్ షరీఫ్ (నవంబర్ 6, 1990-జూలై 18, 1993/ఫిబ్రవరి 17, 1997-అక్టోబర్ 12, 1999/ జూన్ 5, 2013-జూలై 28, 2017)), మీర్ జఫారుల్లా ఖాన్ జామాలి (నవంబర్ 23, 2002-జూన్ 26, 2004), చౌధురి షుజాత్ హుసేన్ (జూన్ 30, 2004- ఆగస్ట్ 26, 2004), షాకత్ అజీజ్ (ఆగస్ట్ 28, 2004- నవంబర్ 15, 2007), యూసుఫ్ రజా జిలాని (మార్చి 25, 2008-జూన్ 19, 2012), రజా పర్వేజ్ అప్రూఫ్ (జూన్ 22, 2012-మార్చి 24, 2013), షహీద్ ఖాతున్ అబ్బాసి (ఆగస్ట్ 1, 2017-మే 31, 2018), ఇమ్రాన్ (ఆగస్ట్ 18, 2018-ఏప్రిల్ 10, 2022), మొయిన్ మహమ్మద్ షెహబాజ్ షరీఫ్ (ఏప్రిల్ 11, 2022-).

రాజ్యాంగాన్ని పునరుద్ధరించిన తరువాత జడ్ఎఫ్

ఉల్ హక్ జడ్ఎఫ్ భుట్టో ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేశాడు. జనరల్ పర్వేజ్ ముషార్రఫ్ 1999లో నవాజ్ షరీఫ్ ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేశాడు. పాకిస్తాన్ కు నలుగురు సైన్యాధ్యక్షులు దేశాధ్యక్షులుగా పనిచేశారు. ఇంకా చెప్పాలంటే ఆ దేశ 75 ఏళ్ల చరిత్రలో 32 సంవత్సరాలు సైన్యాధ్యక్షులే పాలించారు. జనరల్ జియా 1978-88, జనరల్ యాహ్యూఖాన్ 1969-1971, జనరల్ ముషార్రఫ్ 2001-2007. ఆయాఖాన్ అధ్యక్షుడైనాక ఫీల్డ్ మార్షల్ గా తనకు తాను పదోన్నతి కల్పించు కున్నాడు. ఆ దేశం పుట్టాక తొలి సాధారణ ఎన్నికలు జరపడానికి 23 సంవత్సరాలు వట్టింది. అవే 1971నాటి ఎన్నికలు. ఆ ఎన్నికల ఫలితాలు అంతిమంగా బంగ్లా విభజనకు దారి తీశాయి. ఆ దేశంలో ఈ అత్యున్నత పదవి ఎంత విలువ లేనిదంటే, మొత్తం 18 పర్యాయాలు ప్రధానిని తొలగించారు. ఇందుకు వేర్వేరు కారణాలు. కొందరు అవినీతి ఆరోపణలతో ఉద్వాసనకు గురైనారు. కొందరు సైనికాధికారుల ఆదేశాల మేరకు రాజీనామాలు సమర్పించారు. కొందరిని సైనిక కుట్రతో తొలగించారు. వీరు కాక అవద్దర్మ ప్రధానులు కూడా ఉన్నారు.

ఆ దేశం ప్రకటించింది. కొత్త ప్రధాని షెహబాజ్ కూడా ఇదే ప్రకటించారు. షెహబాజ్ అత్యుత్సాహం

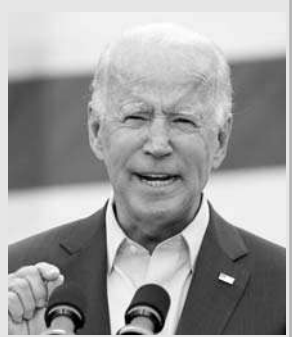
ఇవి చాలవన్నట్టు కొత్త ప్రధాని షెహబాజ్ షరీఫ్ విపక్షాల ఉమ్మడి అభ్యర్థిగా పీఠం ఎక్కుతూనే చైనా ఆప్త దేశమనీ, కశ్మీర్ లో అజాదీ పోరాటానికి మద్దతు ఇస్తామని ప్రకటించి భవిష్యత్తు రూపం ఏదో చెప్పేశాడు. ఏప్రిల్ 12న పాకిస్తాన్ 23వ ప్రధానిగా ఎన్నుకైన షెహబాజ్ వెంటనే జాతీయ అసెంబ్లీలో మాట్లాడాడు. అసలు రెండు దేశాల మధ్య ఆది నుంచి కూడా సత్సంబంధాలు లేనేలేవని చెప్పాడు. ఇది సత్యమే అయినా, కొత్తగా ప్రధాని అయిన వ్యక్తి నోటి నుంచి రావడం వింతే. కొత్త ప్రధాని భారత్ తో సత్సంబంధాలు కోరుకోవడం లేదని అర్థమవుతుంది. మాజీ ప్రధాని నవాజ్ సోదరుడు ఇతడు. వీరి తండ్రి ప్రస్తుత కశ్మీర్ లోని అనంతనాగ్ కు చెందినవారే. విభజన సమయంలో పాకిస్తాన్ వెళ్లిపోయారు. ఇప్పుడు కాళిదాసు కవిత్యం కొంత తన పైత్యం కొంత అన్నట్టు కశ్మీర్ లోయ రక్తంకోత ఎర్రగా మారిందని అంటున్నాడు షెహబాజ్. పైగా కశ్మీర్ సమస్య పరిష్కారానికి భారత ప్రధాని మోదీ చొరవ చూపాలని అనడం కొత్త ప్రధాని తొలి ప్రసంగంలోనే వాచాలతను ఆశయించారని అర్థమవుతుంది. అంతేకాదు, కశ్మీర్ సమస్యను ప్రతి అంతర్జాతీయ వేదిక మీద ప్రస్తావిస్తూనే ఉంటానని కూడా అతడు చెప్పేశాడు.

షెహబాజ్ లో అత్యుత్సాహం కాస్త ఎక్కువే. ఈయనతో దేశాధ్యక్షుడు అరిఫ్ అలీ ప్రమాణ స్వీకారం చేయించాలి. కానీ అధ్యక్షుడు 'అనారోగ్యం' తో విధులకు దూరంగా ఉన్నారు. దీనితో సెనేట్

అమెరికా ప్రమేయం ఎంత?

అమెరికా కొన్ని దశాబ్దాలుగా పాకిస్తాన్ రాజకీయాలను తాను అనుకున్న రీతిలో ఆడిస్తున్న మాట నిజం. కానీ ఇమ్రాన్ పదే పదే ఆరోపిస్తున్నప్పటికీ ఈ సారి ప్రభుత్వ కూల్చివేతలో అమెరికా ప్రమేయం స్పల్టమేనని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. ఉక్రెయిన్-రష్యా యుద్ధం మీద పూర్తిగా దృష్టి పెట్టిన అమెరికా ప్రస్తుతం పాక్ వ్యవహారాల మీద ఆసక్తి చూపడం సాధ్యం కాదని పరిశీలకులు చెబుతున్నారు. విదేశీ హస్తం అంటూ ఇమ్రాన్ చేస్తున్న ప్రకటనలన్నీ దేశం ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి ప్రజల దృష్టిని మళ్లించడానికేనన్నది మరొక విమర్శ. ఇందులో పాశ్చాత్య దేశాల మీద ద్వేషం రెచ్చగొట్టడం ద్వారా ప్రజల ఆలోచనను మళ్లించడం కూడా. నిజానికి జో బైడెన్ అధికారం చేపట్టిన వెంటనే పాక్ ను అమెరికా ప్రభుత్వం పూర్తిగా దూరంగా ఉంచింది. చైనాతో పాక్ సన్నిహితంగా ఉండడం బైడెన్ సహించేది కాదు. అలాగే పాకిస్తాన్ ఉగ్రవాదులకు స్వర్గంగా మారిందంటూ అమెరికా ఆరోపించడం ఇమ్రాన్ కు మంటగా ఉంది.

చైర్మన్ సాదిక్ సంజ్రానీ ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. షెహబాజ్ ప్రధానిగా ఎన్నిక కావడంతో పాకిస్తాన్ రాజకీయ సంక్షోభం ప్రస్తుతానికి చల్లబడినట్టే. కానీ ఇది తుపాను ముందు ప్రశాంతత మాత్రమే. నవాజ్ షరీఫ్ కు చెందిన పాకిస్తాన్ ముస్లింలీగ్ (ఎన్) పార్టీకి ప్రస్తుతం షెహబాజ్ అధ్యక్షుడు. ఇతడి మీద, ఇతడి తనయుడి మీద కూడా కేసులు ఉన్నాయి. అవి ఏప్రిల్ 27న విచారణకు రానున్నాయి. అదొక కత్తి వేలాడుతూనే ఉంది. అలాగే ఈ పార్టీతో మిగిలిన పాకిస్తాన్ పక్షాలు ఎంత కాలం కలసి ఉంటాయో ఎవరూ చెప్పలేక పోతున్నారు. జాతీయ అసెంబ్లీలో పీఎంఎల్ (ఎన్) బలం కేవలం 86. ఒక ప్రధానిని గద్దె దించడానికి ఏర్పడిన ఈ కలయిక ఎంతకాలం కొనసాగుతుంది? ఇంకా చిత్రం నాడు ఇమ్రాన్ 176 ఓట్లతో ప్రధానిగా ఎన్నికయ్యారు. ఇప్పుడు షెహబాజ్ కు వచ్చిన ఓట్లు 174. ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసే కూటమి లేదా పార్టీకి ఉండవలసిన బలం 172. అంత అంచున షెహబాజ్ ఉన్నాడు.

ఇమ్రాన్ పయనం ఎటు?

షెహబాజ్ ను విపక్షాలు ఎన్నుకునే కార్యక్రమాన్ని ఇమ్రాన్ పార్టీ సభ్యులు బహిష్కరించారు. కానీ వారు ఇప్పుడు రోడ్లకుతున్నారు. ఇస్లామాబాద్, కరాచీ, పెషావర్, క్వెట్లా వంటి పెద్ద నగరాలతో పాటు మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. ఇదంతా ఇమ్రాన్ ను పదవి నుంచి దింపినందుకు నిరసనే. ఇమ్రాన్ మంత్రిమండలిలో పనిచేసిన షేక్ రిషీద్ పంజాబ్ లో ఏర్పాటు

చేసిన సభకు భారీగానే జనం వచ్చారు. అక్కడ చౌకీదార్ చోర్ హై వంటి నినాదాలు వినిపించాయి. ఇది సైన్యాన్ని ఉద్దేశించి చేసినదని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. అంటే ఇమ్రాన్ ను సైన్యం మోసం చేసిందన్న భావన పీఠీబి కార్యకర్తలలో ఉంది. అంతకుముందే ఇమ్రాన్ తాను జాతీయ అసెంబ్లీకి రాజీనామా చేస్తున్నట్టు ప్రకటించారు. చట్టసభలలో తాను దొంగలతో కలసి కూర్చోనని ఆయన చెప్పడం విశేషం. తన పార్టీ సభ్యులు కూడా రాజీనామాలు చేస్తారని ఆయన సంతేపించారు కూడా. ఇమ్రాన్ ఉన్నది మూడేళ్లే అయినా పాకిస్తాన్ కు ఎనలేని అపకీర్తి తెచ్చి పెట్టారు. కశ్మీర్ విషయంలో, ఆర్థికల్ 370 రద్దు గురించి ప్రపంచ వేదికల మీద ప్రస్తావించిన కొలదీ ఆయన చుట్టూ సమస్యలు ఎక్కువయ్యాయి. ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదానికి కేంద్రం మీ దేశం కారణం కాదా అంటూ వచ్చిన విమర్శలకు ఆయన జవాబు చెప్పుకోవలసి వచ్చింది.

ఇమ్రాన్ కు ఇప్పటికీ పాకిస్తాన్ యువతరంలో ఆకర్షణ ఉంది. వచ్చే ఎన్నికలలో ఆయన ఒక శక్తిగా మిగిలిన పార్టీలను ఎదుర్కొనగలరనే చెప్పాలి. అమెరికా వ్యతిరేకత ఆయనకు చేటు చేసింది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వాన్ని ఎండగట్టడానికి ఇమ్రాన్ కు విస్తృత అవకాశాలు కూడా ఉన్నాయి. మొదట షెహబాజ్ పై ఉన్న కేసులు ఇమ్రాన్ కు పెద్ద ఆయుధం. ఒకవేళ తాత్కాలికంగా వాటి నుంచి కొత్త ప్రధాని ఊరట కల్పించుకున్నా, దేశ సమస్యలు, అంతర్జాతీయ సమస్యలు పరిష్కరించుకు రావడం అంత సులభం కాదు. మూడుసార్లు పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన షెహబాజ్ షరీఫ్ ప్రధానిగా ఎంత కాలం కొనసాగగలరనేది త్వరలోనే తేలిపోతుంది. ఐదేళ్లయితే ఆయన ఆ పదవిలో ఉండరు.

- జాగృతి డెస్క్

పుస్తకం అంటేనే ప్రపంచం. సర్వకాలాలూ సకల లోకాలూ అందులోనే. మరి అటువంటప్పుడు, పుస్తకానికి ఓ దినోత్సవం ఏమిటి. ఎందుకు? మనిషి అన్నాక అభిరుచి/ఆసక్తి ఉండాలి. అవి లేకుంటే అసలు జీవితమన్నదే వృథా. భాష, సాహిత్యం, కళ, శాస్త్రాలపైన అనురక్తి అంటూ ఉంటే - చదవడం ఒంటపడుతుంది. చదివే ఆ పుస్తకాల ముందూ వెనకా ఏముందో తెలుసుకుంటే వ్యక్తికి వికాసం, జాతికి ప్రకాశం వద్దన్నా వస్తాయి. మల్లెల గుబాళింపులా నక్షత్రాల మిలమిలలా మదిని హత్తుకుంటుంది చదువు. అదిగో, ఆ విద్య సమాజంలో ఉంటుంది. సమాజ సురూపమే పుస్తకం. నువ్వు, నేనూ వెరసి మన అందరికీ పుస్తకమే సమస్తమనేది అందుకే. దీనికి అనుదినమూ పర్యవేక్షణవే! ఐక్యరాజ్యసమితి కనుసన్నల్లోని విద్య-శాస్త్ర-సాంస్కృతిక విభాగం గ్రంథాలతోపాటు వాటి రచయితలూ, కవులను స్మరిస్తుంటుంది. రచనల్ని సృజించే వారి జనన మరణాలు రెండూ సమ ప్రాధాన్యమంటోంది. మిగతా రోజులతో పోలిస్తే, ఏటా ఏప్రిల్ 23వ తేదీన ఆ ప్రత్యేకతను గుర్తించింది యునెస్కో. విశ్వవిఖ్యాత గ్రంథకర్తలు షేక్స్పియర్, వర్డ్స్వర్త్, మరెందరినో గుర్తు చేసుకుంటూ ఈ దినోత్సవ ప్రకటన చేసింది. ఇదంతా పాతికేళ్లపై నాటి మాట. అంతర్జాతీయం నుంచి ప్రాంతీయం దాకా పుస్తకాలు పుస్తకాలే, వాటి రూప నిర్మాతలు సమాన ప్రాధాన్యమున్నవారే. ప్రపంచ పుస్తక రాజధానుల పేర్లను ప్రకటించడం ఐదేళ్లుగా కొనసాగుతూ వస్తోంది. మనసుపెట్టి చూడాలేకానీ- ఏ పుస్తకానికైనా పరిధి పరిమితి ఉంటాయో! అది ఎనలేనిదీ ఎల్లలు కనిపించనిదీ!!

చూడటం

వ్యక్తిత్వానికి అర్థం, జీవనానికి అర్థం - నడవడిక. అది బాగుంటే నల్లరమీద నడక, లేకుంటే నిరంతర సరకయాతన. ఆ నడవడిని శాసించేది చదువైతే, పాటించేది మన చేతుల్లోని మంచి పుస్తకం. చదువూ సంస్కారం, విద్యాబుద్ధులు వంటి పదబంధాల అర్థతాత్పర్యాల పుస్తకాల్లోనే లభిస్తాయి. అమ్మ లాలన, నాన్నలా పాలన, గురువుగా హితబోధన, ఆప్తమిత్రంగా అనుశీలన అన్నారందుకే. 'వ్యక్తి చక్కబడిన వర్ణిల్లు జగమెల్ల' అని సుగుణజాల కృతికర్త అభిభాషణ. తనను తాను తెలుసుకోవాలన్నా, సహచరుల్లా తెలియజేయాలన్నా పుస్తకాలే ఏకైక మార్గాలు. కనిపెట్టి చూస్తే... మెదడును పాడుచేసే, శరీరాన్ని క్షీణపరిచే, ఏ దిక్కు మొక్కు లేకుండా చేయగలిగే చెడ్డ పుస్తకాలూ బోలెడన్ని గుట్టలుగా పడి ఉన్నాయిప్పుడు. వాటన్నింటినీ పక్కకునెట్టి, మనకూ తోటివారికీ మేలు కలిగించే పుస్తక నేస్తాన్ని ఎంచుకోవడమే విజ్ఞత.

జంధ్యాల శేరితేజబాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఫోన్లు, కంప్యూటర్లు, ల్యాప్టాప్లు, ఇంకా ఎన్నెన్నో ఇప్పటికీ మన మదిగదిని ఆక్రమించాయి. వాటిల్లో కుప్పలు తెప్పలుగా వచ్చిపడేవాటిని ఇలా చూసి అలా పక్కకి వెళ్లిపోవడం కాదు, చదువంటే. చూడటం, చదవడం ఏనాడూ ఒక్కటి కాలేవు. అక్షరాల వెంట చూపులు పరుగులు తీయడమే పుస్తకపఠనం అనిపించుకోదు. కళ్లతో చూసేది మనసు లోపలికి చేరినప్పుడే చదివినట్లు లెక్క. మిగతావన్నీ కట్టలు కట్టిన మాటల మూటలే. వాటిని విప్పి చూడకుండా మనం ఏదీ తెలుసుకోలేం. ఆ కారణంగానే - పుస్తకాన్ని చూడటం కన్నా, ఆసాంతం చదవడమే అన్ని విధాలా మిన్న వేలికొనల కదలికలన్నీ పఠనాలు కావు, కాలేవు. పుస్తకాన్ని చదవడమంటే పేజీల్ని అటూ ఇటూ తిప్పడం కాదు; వాటి లోపల ఉన్న దేమిటో పట్టుకోగలగటం. నిజానికి ఇప్పటికీ ఎక్కువసేపు పుస్తకాల్ని చూసేది మనవాళ్లే. చదివేది మాత్రం కొద్దిమందే. 'చదివేస్తాం, ఎవరైనా ఏదైనా మా చేతికిస్తే' అనే వాళ్ళా చుట్టూరా ఉన్నారు. 'కొని చదవరాదా?' అంటే; 'అబ్బో! చాలా కష్టం' అంటూ జేబులు తడుముకునే వాళ్లు కనిపిస్తుంటారు. ఇలాంటివాళ్లకి ఎన్ని పుస్తక దినోత్సవాలు వచ్చి వెళ్లినా ఒక్కటే!!

కొని చదవరాదా?

ఆరుద్ర ఏనాడో తేచ్చి చెప్పినట్లు - విజ్ఞానం వికసించిన మూడో కన్ను. వివేకం మనిషికున్న ఏకైక దున్ను. అంతటి విద్య, ప్రజ్ఞ, సృజన ఎప్పుడూ సామాజిక సాంస్కృతిక స్థితిగతులమీదే ఆధారపడి

ఉంటాయి. ఆ విశాల కోణాన్ని అవలోకించినప్పుడు.. గ్రంథ రచన, ప్రచురణ, పంపిణీలు కీలకమని ఐరాస సంస్థ విపులీకరిస్తోంది. రాయగానే సరిపోదు. దానికి ముద్రణ భాగ్యం కలిగించాలి. ప్రచురించడంతోనే అయిపోదు, వాటిని చదువరుల చేతుల దాకా తీసుకెళ్లాలి. రెండు చేతులా పుస్తకం పట్టుకున్నంత మాత్రాన, చదివేసినట్లు అనుకోకూడదు. ఈ లోకానికి ఆ లోకం జతచేరినప్పుడే, పాఠకుడు స్పందిస్తాడు. అనుభూతిని తనలోనే మిగుల్చుకోడు - తెలిసిన అందరికీ పంచుతాడు. అదీ పుస్తక ప్రయోజనమంటే! దినోత్సవం మహోత్సవంగా కొనసాగడమన్నా అదే. నానా రకాల కారణాల మూలాన, ముద్రణల జోరు తగ్గి ఈ-బుక్స్ జోరు పెరిగిపోయింది. వీటితో అన్నీ అందరికీ వెంటవెంటనే అందుబాటులోకి వస్తున్నాయన్నది వాస్తవమే అయినా - పఠన ఉపయోగం ఏ మేర అన్నది ఇంకా చర్చనీయ అంశమే. రోడ్డుకు అటూ ఇటూ పుస్తకాల వరస కనిపిస్తున్నా; ప్రదర్శనల పేరిట ఏటేటా రోజుల తరబడి కొలుపు దీరుతున్నా; కొనుగోళ్లు పరిమితమనేది బహిరంగ రహస్యం. గ్రంథాలయాల సంఖ్య తగ్గింది; వచ్చివెళ్లే వారి లెక్క తప్పుతోంది. వివేచిలో కొనుగోలు దారులు తగ్గిపోయారు, వారిలోని పఠనాభిలాషా అంతంత మాత్రమే. 'కొని చదివేవారు ఉండాలేకానీ, ఎన్ని పుస్తకాలైనా ముద్రిస్తాం' అంటున్నవారున్నారు. నిత్యజీవితంలో ఉపకరించనిది ఎన్ని ఉన్నా లాభ మేమిటని సామాన్యుడి ప్రశ్న. ఈ అన్ని స్థితిగతుల వ్యాప్తిని పరిగణనలోకి తీసుకున్న యునెస్కో 'హక్కులు

కాదు, చదువుదాం..

- బాధ్యతలు' ప్రచార కృషిని తాజాగా విస్తృతం చేసింది. కొని చదివే అలవాటు పెంచడానికి విభిన్న కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ వస్తోంది. చదువుతో సమాజహితం, ఆ చదువే గౌరవ పాత్రమని వేనోళ్ల చాటుతోంది. కాదనేవారు ఎవరుంటారు?

చూసినా నేర్చుకోలేమా...

విద్యను సంపాదించడానికి ముందుగా కావాల్సింది గ్రహించే స్వభావం. అదే కోవలో, పుస్తకం చదవడానికి ప్రధానంగా ఉండాల్సింది అక్షరాసురక్తి. కల్పవృక్షం లక్ష్యాలు, అక్షయపాత్ర లక్షణాలు ఆ అక్షరాల్లోనే దాగి ఉంటాయి. ఎందరు ఎంతగా వినియోగించినా, తరగని కరగని గని అది. ఎవరి బాల్యమైనా మొదలయ్యేది ఇంటి నుంచే కదా! మాటలు పాటలు పాఠాలు కలబోసిన శక్తి కేంద్రమది. అక్కడి నుంచి వృద్ధాప్యం చివరిదాకా కొనసాగే

జీవనయానాన్ని రసభరితం చేసేది పుస్తక పఠన మొక్కటే. ప్రతి సంవత్సరమూ జాతీయ అంతర్జాతీయ స్థాయిల్లో ఉత్సవాలు ఎలా వస్తాయో అలానే తిరిగి వెళ్లిపోతుంటాయి. కాలం ఆగేది కాదు. జ్ఞాన తృష్ణా ఎన్నటికీ తీరదు. వీటన్నింటినీ అన్వయించి మనిషిని ఎప్పటికీ మనిషీగానే నిలబెట్టేది పుస్తకమే! అదంటూ లేని ఇల్లు నిర్జీవదేహంతో సమానమని చెప్తుంటారు. పురోగతికి ఉపకరించే మాధ్యమాలు పుస్తకాలు. అందువల్లనే ప్రపంచ దేశాల్లోని పౌర గ్రంథాలయాల సంఖ్య 3.4 లక్షలకు చేరుకుంది. సింగపూర్ లోనైతే వాటి నిర్వహణకు నిధులు ఏటేటా పెరుగుతుంటాయి. 'బాగా చదవండి, మీ తోటివారితో చదివించండి' అంటూ నిర్వాహక సంస్థలు విస్తృత ప్రచారాలు జరుపుతుంటాయి. రష్యాకి చెందిన మాస్కో గ్రంథశాల ఆ దేశీయుల దృష్టిలో జాతి

సంపద. బ్రిటిష్ భాండాగారంలో తెలుగు తాళపత్ర గ్రంథాలన్నీ ప్రదర్శిస్తున్నారు. విదేశాల్లో అంతటి సమాదరణ నెలకొంటే, మన ఇంటి మాటేమిటి? పుస్తకాలు, గ్రంథాలయాలు, ఉత్సవాలు, నిధులు, నిర్వహణలు, సమాదరణలు... వీటి ఊసే పాల కులకు పట్టదు. దినోత్సవాలు, వారోత్సవాల్లో తప్ప; పుస్తకాల ప్రసక్తి అంటూ ఉంటే ఒట్టు!! ఇక ఇంకెక్కడి పుస్తక వేడుకలు? రాజకీయాల రణగొణుల నడుమ ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాలలోను ఏనాడో అట కెక్కిన గ్రంథాలు అక్కడి నుంచి ఇంకా దిగి రానంటున్నాయి. గ్రంథాలయాలకు రాజకీయ జాడ్యం అంటుకుని; ఉత్సవాల తేదీలే మరిచి పోయేలా చేస్తున్నాయి.

మార్పుతోనే తీర్పు

ఎవరు ఎన్ని చెప్పినా, ఎందరు ఎన్నెన్ని రాసినా పుస్తక ఫలితాన్ని ఆవిష్కరించలేరు. నిర్వచనానికి అందని, ఏ కొలమానానికి, అంతుచిక్కని గొప్పతనం అందులో ఉంది. ఇన్ని చదివామని చెప్పడానికో, ఇన్నిని మా బీరువాల్లో చేరాయని చాటడానికో కొందరు ప్రాధాన్యమిస్తుంటారు. ఏ పుస్తకం చదివి ఎటువంటి ప్రభావం పొందారో చెప్పమంటే మటుకు తటపటాయిస్తుంటారు. మరికొన్ని ఇళ్లలో పుస్తకాలే కనిపించవు. ఎన్నో రకాల అలంకరణలు లోపలా వెలుపలా ధగధగలాడుతున్నా ఏం లాభం? అసలైన అలంకారం లోపించినప్పుడు, అందం, ఆనందం రమ్మన్నా రావు. పైపై మెరుగులూ నగిషీలా రాజ్యం చేస్తున్నంత కాలమూ పుస్తకాలన్నీ మౌన మునుల్లా మిగిలి ఉంటాయన్న మాట. ఇది ఏ సంస్కృతికి, నాగరికతకు నిదర్శనమో ఎవరికి వారో ఆలోచించుకోవాలి. ఫలానా వాటిని చదివి తీరడని ఎవ్వరూ ఆదేశాలివ్వరు. చదవరానివి చదవాలని చూస్తే మాత్రం ఊరుకునేది లేదని గతంలో హెచ్చరికలు చేసేవారు. ఇప్పుడైతే అటువంటివేవీ కనపడవుగాక కనపడవు. ఎక్కడ ఏది తెరిచినా 'భాషా జ్ఞానం' మురుగులా పారుతోంది.

మీ చేతిలోని శాశ్వత ఆయుధం (సాధనం)లో తెలుగు అని కొట్టి చూడండి. ముందుగా ప్రత్యక్ష మయ్యేవి తప్పుడు కథలే! బూతులూ రోతలూ పేట్రేగుతున్న ఈ పాడుకాలంలో మంచి పుస్తకాల ఇంగితం ఎవరికి కావాలి? ఇటు వంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో ఈ దినోత్సవాలు ఎందుకు, ఎవరికోసం అన్నవే సగటు మనిషిని మరింత ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్న ప్రశ్నలు. అలా అని, జవాబులు లేని ప్రశ్నలుండవు. ఎన్నింటికైనా సమాధానమివ్వగలిగిన సత్తా, సత్తువ పుస్తకాలకే ఉంటాయి. చూసే/చదివే రీతుల్లో అంతరాలున్నాయి కానీ; అక్షరరక్ష ఎక్కడికిపోతుంది? చదువులతో ఎవరిని వారు తీర్చిదిద్దుకుంటే లోకాన్నే ఉద్ధరించినంత! మరి మీరేమంటారు?

ప్రతి సంవత్సరమూ జాతీయ అంతర్జాతీయ స్థాయిల్లో ఉత్సవాలు ఎలా వస్తాయో అలానే తిరిగి వెళ్లిపోతుంటాయి. కాలం ఆగేది కాదు. జ్ఞాన తృష్ణా ఎన్నటికీ తీరదు. వీటన్నింటినీ అన్వయించి మనిషిని ఎప్పటికీ మనిషీగానే నిలబెట్టేది పుస్తకమే! అదంటూ లేని ఇల్లు నిర్జీవదేహంతో సమానమని చెప్తుంటారు. పురోగతికి ఉపకరించే మాధ్యమాలు పుస్తకాలు.

హస్తినకు తెలంగాణ పంచాయతీ!

తెలంగాణలో రాజ్ భవన్ వర్సెస్ ప్రగతి భవన్ ఎపిసోడ్ ఇంకా కొనసాగుతూనే ఉంది. అసెంబ్లీ బడ్జెట్ సమావేశాల సమయంలో రాజుకున్న ఈ చిచ్చు ఇంకా సమసిపోలేదు. ఉగాది ఉత్సవాలతో మరింత బహిరంగమయింది. ఇదే సమయంలో హస్తినలో కేసీఆర్ ఉన్నప్పుడే గవర్నర్ తమిళిసైకి పిలుపు రావడం తీవ్ర చర్చనీయాంశమయింది. అక్కడ తమిళిసై గళం విప్పడం ప్రకంపనలు సృష్టించింది. అంతేకాదు, తాను తలచుకుంటే ప్రభుత్వం కూలిపోయేదని, కానీ, ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నికైన సర్కారును కూల్చడం తనకు ఇష్టం లేదన్నారు. దీంతో, ఇన్నాళ్లు నిపురుగగ్గిన నిప్పులా ఉన్న పరిస్థితి ఒక్కసారిగా బహిరగతమయింది. ఫలితంగా రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో మళ్లీ వేడి రాజుకుంది.

గవర్నర్ తమిళిసై సొందర రాజన్ గడిచిన వారం వుడుచ్చేరి పర్యటన ముగించుకొని హైదరాబాద్ చేరుకున్నారు. ఈ మార్గమధ్యంలోనే ఆమె షెడ్యూల్ ఒక్కసారిగా మారిపోయింది. ఢిల్లీ నుంచి పిలుపు వచ్చింది. కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షాతో భేటీ కావాలంటూ హోంశాఖ నుంచి సమాచారం వచ్చింది. దీంతో, మరుసటి రోజే హైదరాబాద్ నుంచి హస్తినకు బయలుదేరి వెళ్లారు. ఈ పరిణామం అందరి దృష్టిని ఆకర్షించింది.

వాస్తవానికి గవర్నర్ తమిళిసై ఢిల్లీ వెళ్లడానికి రెండురోజుల ముందు సీఎం కేసీఆర్ కుటుంబ సభ్యులందరితో కలిసి హస్తినకు బయలుదేరి వెళ్లారు. ఈ నెల 11 వరకు ఢిల్లీలోనే ఉండి.. కేంద్రంపై నిరసన దీక్షలో పాల్గొని తిరిగొచ్చారు. ఇప్పటికే కేంద్రంపై కేసీఆర్ ఓ రకంగా యుద్ధం ప్రకటించారు. ధాన్యం కొనుగోళ్ల వ్యవహారంలో కేంద్రం తీరుపై నిరసనలు చేపడుతున్నారు. ఇందులో భాగంగానే వరుస నిరసన కార్యక్రమాలు చేపట్టారు.

గవర్నర్ తన ఢిల్లీ పర్యటనలో రాష్ట్రానికి సంబంధించిన నివేదికను హోం శాఖకు సమర్పించారు. ఈ నివేదిక కీలకంగా మారింది. రాష్ట్రంలోని పరిణామాలపై గవర్నర్ హోంశాఖకు నివేదిక ఇవ్వడం సాధారణంగా జరిగేదే అయినప్పటికీ.. తెలంగాణలో కొంతకాలంగా నెలకొన్న పరిణామాల నేపథ్యంలో ఇది చర్చనీయాంశమైంది. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం గవర్నర్ పదవిని గౌరవించడం లేదని, ప్రొటోకాల్ పాటించడంలేదని ఆమె హోం మంత్రికి ఫిర్యాదు చేశారు. తమిళిసై గవర్నర్ గా వచ్చిన మొదట్లో తెలంగాణ ప్రభుత్వంతో రాజ్ భవన్ కు మంచి సంబంధాలు ఉండేవి. అయితే, క్రమంగా రాజ్ భవన్ కు, ప్రగతిభవన్ కు మధ్య దూరం పెరిగిపోయింది. గవర్నర్ మేడారం పర్యటనకు

వెళ్లినప్పుడు ప్రభుత్వ అధికారులెవరూ హాజరు కాకపోవడం, కనీసం స్వాగతం కూడా పలకక పోవడం తీవ్ర చర్చనీయాంశమయింది. ఆ తర్వాత అసెంబ్లీ బడ్జెట్ సమావేశాల్లో గవర్నర్ ప్రసంగాన్ని తొలగించడంతో తెలంగాణ సర్కారు వైఖరిపై విమర్శలు వచ్చాయి. అంతేకాదు, ఉగాది పర్యదినం రోజు గవర్నర్ యాదాద్రి పర్యటనకు వెళ్లినప్పుడు స్థానిక మంత్రి, ఎమ్మెల్యే, చివరకు ఆలయ ఈవో కూడా గైర్హాజరు కావడంతో ప్రొటోకాల్ విషయంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాజ్ భవన్ ను అవమానిస్తోందన్న వాదనలకు బలం చేకూరింది. అంతేకాదు, యాదాద్రి ఆలయ ఉద్ధాటన కార్యక్రమానికి గవర్నర్ ను ఆహ్వానించలేదు. ప్రగతి భవన్ లో జరిగిన ఉగాది వేడుకలకు కూడా గవర్నర్ కు ఆహ్వానం అందలేదు.

ఈ పరిణామాలు గవర్నర్ కు ఇబ్బందికరంగా పరిణమించాయి. మహిళా గవర్నర్ అయినందుకే కేసీఆర్ ప్రభుత్వం ఇలా వివక్ష చూపిస్తోందన్న విమర్శలు కూడా వచ్చాయి. రాజ్ భవన్ లో జరిగిన మహిళా దినోత్సవ వేడుకల్లో, ఉగాది పర్యదిన వేడుకల్లో స్వయంగా గవర్నర్ తమిళిసై సొందర రాజన్ తన పట్ల ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న వైఖరిని బహిరంగంగా ప్రస్తావించారు. ఉగాది వేడుకల సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ తాను ఆహ్వానం పంపినా ముఖ్యమంత్రి రాలేదని, కానీ, తనకు ఆహ్వానం వస్తే మాత్రం ప్రగతి భవన్ కు వెళ్తానని కుండబద్దలు కొట్టారు. అయినా ప్రగతిభవన్ ఉగాది వేడుకలకు రాజ్ భవన్ కు ఆహ్వానం అందకపోవడం గమనార్హం.

తాజా పరిణామాలు గమనించినా గవర్నర్ తమిళిసైకి అవమానాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. శ్రీరామనవమి సందర్భంగా వెళ్లిన గవర్నర్ కు ప్రభుత్వం హెలికాప్టర్ ఏర్పాటు చేయలేదు. దీంతో,

కొత్తగూడెం దాకా రైలులో ప్రయాణించారు. స్వాగతం పలికేందుకు కనీసం కలెక్టర్ కూడా రాలేదు. అక్కడి నుంచి తమిళిసై.. రోడ్డుమార్గంలో భద్రాచలం వెళ్లారు. అక్కడ కూడా అధికారులు సెలవుపై వెళ్లడం గవర్నర్ కు ప్రోటోకాల్ ఉల్లంఘించడమే అన్న విమర్శలు వ్యక్తమయ్యాయి.

ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలోనే ప్రోటోకాల్ వివాదాలు అధికారిక నివేదిక రూపంలో కేంద్ర హోంశాఖకు గవర్నర్ సమర్పించారు. ప్రధాని నరేంద్రమోదీతో పాటు.. హోంమంత్రి అమిత్ షాతో తమిళిసై ప్రత్యేకంగా భేటీ అయ్యారు. ఆ తర్వాత మీడియా ముందు తన ఆవేదనను వెల్లగక్కారు. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం తన పట్ల వివక్షను ప్రదర్శిస్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. ప్రభుత్వ వైఖరిపై తీవ్రప్రతిఘటన వ్యక్తంచేశారు. తనను వ్యక్తిగతంగా అవమానించినా, రాజ్యాంగపరంగా గవర్నర్ పదవికి మర్యాద ఇవ్వాలని సూచించారు. మహిళా గవర్నర్ అని తనపై వివక్ష చూపిస్తున్నారని ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. అంతేకాదు, తెలంగాణ సర్కారు లొసుగులను కూడా తమిళిసై ఎత్తిచూపారు. రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను బాగు చేయాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. వరంగల్ ఆస్పత్రి ఘటనలు వునరావుతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాల్సి ఉందన్నారు.

ఈ విషయాల్లో తాను దేనిపై అయినా చర్చించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నానని తెలియజేశారు. తన పర్యటనల్లో అధికారులు సైతం హాజరుకాకుండా, ప్రోటోకాల్ అమలు చేయకుండా చేయడం సరైన చర్యేనా? అని నిలదీశారు. ఇలాంటి ఘటనలు మళ్లీ జరగకూడదన్న తమిళిసై.. గవర్నర్ గా ఎవరన్నా సరే, ఆ పదవిని గౌరవించాలని ప్రభుత్వానికి సూచించారు.

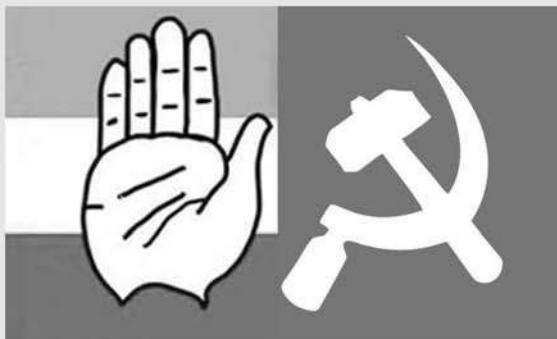
వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

భారతదేశ పౌరుడిగానే కాదు, దేశభక్తుడిగా, మహాన్నత భారతీయ సంస్కృతికి వారసుడిగా నేను కాంగ్రెస్-కమ్యూనిస్టు-కుమనా లౌకికవాద సోదరులకు కొన్ని విషయాల తెలియజేయాలనుకుంటున్నాను.

1947 నుంచి ఇప్పటివరకు, అంటే ఈ 75 ఏళ్లలో 60 సంవత్సరాల పాటు బీజేపీయేతర పాలనే నడిచింది. కాంగ్రెస్ పాలనాకాలంలో జరిగిన ప్రజా సంక్షేమ పనుల జాబితాను గమనించాను. కానీ ఒక్క విషయం. అవన్నీ స్వాతంత్ర్య సముపార్జనానంతరం ఏ ప్రభుత్వమైనా చేసేవే. ప్రపంచంలో ఎక్కడెక్కడో బిక్కుబిక్కుమని చెట్టుకొకరు పుట్టుకొకరు పది ఉన్న ఇజ్రాయిల్ ప్రజలంతా ఒక్కచోటికి చేరి సొంతరాజ్యం ఏర్పరచుకొని తమ వైపు మరొకరు వేలెత్తి చూపలేని విధంగా నేడు రూపుదాల్చారు. ఇజ్రాయిల్ నేడు మనకు అత్యుత్తమ శాస్త్రీయ వ్యవసాయ విధానాలలో ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నది. 1945లో నాగసాకి, హిరోషిమా లలో పాశ్చాత్య దేశాల అణుబాంబు ప్రయోగ ఫలితంగా బూడిదకుప్పగా మిగిలిన జపాన్ మన కంటే అగ్రగామిగా కొన్ని దశాబ్దాల ముందుగానే రూపొందింది.

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ గురించి కువిమర్శలు చేసే ఈ 'త్రయానికి' (కాంగ్రెస్-కమ్యూనిస్టు-కుమనా లౌకికవాదులు) బీజేపీ ప్రభుత్వం చేస్తున్న, చేపడుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను పేర్కొంటూనికీ నోరు రాదు. విగ్రహారాధనను విమర్శిస్తూ, గోహింస తమ మతహక్కు అనే ఒక మతోన్మాద వర్గానికి వీరు పల్లకీ మోస్తారు. ఈ దేశంలో హిందువులు వీళ్ల సిద్ధాంత భావజాలాలలో దేశద్రోహులు, అప్రకిటిత రెండవ తరగతి పౌరులు. ప్రభుత్వాలు మక్కా వెళ్లటానికి సబ్సిడీగా ఏటా ఎన్ని కోట్లు వెచ్చించినా నోరెత్తని వీరు.. హిందువులకు కాశీయో, రామేశ్వరమో, కనీసం దగ్గరలో

అదే ప్రతిపక్షాల ప్రధాన కర్తవ్యం!

ఉన్న తిరుమలలో వెళ్లటానికి ఒక్క పైసా కేటాయించినా గగ్గోలు పెడతారు. ఇదీ వారి 'పరమ అద్భుత సమన్వయం. సమతాదర్శం'.

కరోనా వేళ యావత్ జాతి ఒకేమాటగా, ఒకే బాటగా నిలిచి ఏకీకృత జాగృత (ఘంటా) ధ్వని చేద్దాం, కొన్ని నిమిషాల పాటు దీపాలు వెలిగిద్దామనే పిలుపును ప్రధాని మోదీ ఇస్తే దానిని విమర్శించారు వీరు. కరోనా నియంత్రణలో మనదేశం అమెరికా, బ్రిటన్ వంటి అగ్రదేశాల కంటే అన్ని విధాలుగా ముందుందన్న సంగతి ఈ త్రయానికి తెలిసి కూడా కావాలనే పదే పదే ప్రభుత్వం మీద ఆరోపణలు చేసి అభాసుపాలయ్యారు.

కొందరు స్వార్థపరులైన ఉన్నతస్థాయి అధికారులు, ఉద్యోగులు, సంఘ విద్రోహులు, క్రమశిక్షణారహితుల నుంచి సంస్థలను కాపాడాలంటే, ప్రజలనెత్తి నుంచి వాటి భారాన్ని దించాలంటే కొన్ని సంస్థలను ప్రయివేటీకరించాల్సి ఉంటుందని అందరికీ తెలుసు. ఇందుకు ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తే కానవసరం లేదు. ఎంకాం, ఎంబీఏ, ఎంఏ విద్యార్థిని అడిగినా చెబుతారు. కొన్ని ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు ప్రజాధనాన్ని ఇష్టారీతిని ఖర్చుచేసి 'white elephants'గా మారిపోయాయన్నది బహిరంగ రహస్యమే. ఇలాంటి స్థితిలో ఏ ప్రభుత్వమైనా ఇదే పనిచేస్తుంది. దీనికి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తోందీ త్రయం.

భారతదేశంలో అనైక్యత అనే మహమ్మారి నిలదొక్కుకోవటానికి కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, కుమనా లౌకికవాదులు క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ మతాల వారికి కొమ్ముకాస్తూ, వారిని ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాల కోసం వాడుకుంటూ దేశంలో వేర్పాటువాదాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

- శ్రీపతి పండితారాధ్యుల పార్వతీశం

రాష్ట్రంలో కరెంట్ కోతలు, విద్యుత్ ఛార్జీలపెంపుతో ప్రజలు, పారిశ్రామిక రంగం, రైతాంగం, ఆక్వారంగం తీవ్ర సమస్యల్లో ఇరుకుకుంది. డిమాండ్ కు తగ్గట్లు విద్యుత్ ఉత్పత్తి పెంచకపోవడంతో కరెంటు కొరత ఏర్పడింది. పొరుగు రాష్ట్రాల నుంచి కొనుగోలు చేయడంపై ఉన్న శ్రద్ధ రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెంచడంపై చూపడంలేదు. ఉత్పత్తి సంస్థలకు రూ. వేల కోట్లు బకాయి పడడం, బొగ్గు పంపిణీ సంస్థలకు బకాయిలు చెల్లించకపోవడం, బొగ్గును కనీస స్థాయిలో నిల్వచేసుకోకపోవడం వల్ల ఈ సమస్య ఎదురైంది. రాష్ట్రాన్ని లోటు విద్యుత్ రాష్ట్రంగా వైసీపీ ప్రభుత్వం మార్చివేసింది. దక్షిణ భారతదేశంలో ఉన్న మొత్తం విద్యుత్ కొరతలో 90 శాతం ఏపీలోనే ఉండటం శోచనీయం. పవర్ హౌస్ లు ప్రకటించి పారిశ్రామిక రంగాన్ని నిర్వీర్యం చేస్తూ లక్షలాది మందికి జీవనోపాధి దూరంచేసి రోడ్డున పడేస్తున్నారు. వ్యవసాయానికి నీటి సరఫరాని రెండు గంటలు తగ్గించారు.

రాష్ట్రంలో కరెంటు

విద్యుత్ కోత సమస్యగా మారింది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పరిస్థితి మరి దారుణంగా ఉంది. గంటల తరబడి విద్యుత్ సరఫరాకు అంతరాయం కలుగుతోంది. ఒక్కో ప్రాంతంలో ఒక్కోలా కోతలు అమలు చేస్తున్నారు. ఉదయం రాత్రనే తేడా లేకుండా రోజుకు 10 నుంచి 15 గంటలపాటు కరెంటు తీసేస్తున్నారు.

ఆసుపత్రులకు సైతం విద్యుత్ సరఫరాను గంటల తరబడి నిలిపి వేస్తున్నారు. గర్భిణులు, అత్యవసర చికిత్స కోసం చేరిన రోగులు ఉక్కపోతతో సతమతం అవుతున్నారు. పరీక్షలు నమీవిస్తుండడంతో విద్యార్థులు లాంఛర్లు, కొవ్వొత్తులు ఉపయోగించి చదువుకోవాల్సి వస్తోంది. మరోపక్క పవర్ హౌస్ లో చిన్నతరహా పరిశ్రమలు కుదేలొతున్నాయి. కరోనాతో చితికిపోయిన పరిశ్రమలు తిరిగి నిలదొక్కుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. ఈ సమయంలో విద్యుత్ కోతలు విధించడంతో ఉత్పత్తి ఆగిపోతోంది. ఒక పక్క ఉత్పత్తి తగ్గిపోవడం మరోపక్క కార్మికులకు జీతాలు ఇవ్వాలి రావడంతో చిన్నతరహా పరిశ్రమలు ఆర్థిక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నాయి. వ్యవసాయానికి విద్యుత్ సరఫరా సక్రమంగా లేకపోవడంతో రైతులు ఆందోళన బాట పడుతున్నారు. రబీ పంటల సాగుపై విద్యుత్ కోతలు తీవ్ర ప్రభావం చూపుతున్నాయి. నీటి తడులు లేక కూరగాయ పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. విద్యుత్ లేకపోవడంతో డీజిల్ ఇంజిన్ ను అద్దెకు తెచ్చి పంటను కాపాడుకుంటున్నారు. వేడిమి ప్రభావంతో ఇప్పటికే పొలంలో పగుళ్లు బారాయి. కరెంటుకోతతో హోటళ్ల నిర్వాహకులు, పిండి మిల్లల యజమానులు, చిరు వ్యాపారులు, జ్యూన్ సెంటర్ల నిర్వాహకులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

దేశంలో 2014లో అధికారం చేపట్టిన భాజపా

విద్యుత్ కొరత లేకుండా పలు చర్యలు చేపట్టింది. ముఖ్యంగా 24x7 విద్యుత్ సరఫరా చేసేందుకు ఎంపిక చేసిన రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కూడా ఒకటి. 2014-2019 మధ్యకాలంలో విద్యుత్తు పంపిణీ సంస్థలు సౌర, పవన విద్యుత్తు ఉత్పత్తి సంస్థలతో యూనిట్ రూ. 4.64 వరకూ ఒప్పందాలు చేసుకున్నాయి. అయితే 2019లో అధికారంలోకి రాగానే వైకాపా ప్రభుత్వం, గత ప్రభుత్వం చేసుకున్న పవన, సౌరవిద్యుత్తు కొనుగోలు ఒప్పందాలను (పీపీఏ) రద్దుచేసింది. కొనుగోలు చేయడం నిలిపివేసింది. ఆ సంస్థలు న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించడంతో సగం ధర చెల్లిస్తోంది. కరెంటు కొనుగోలు చేయకుండానే ఏటా దాదాపు రూ. 4000 కోట్ల మేర చెల్లింపులు జరిపినట్లు విపక్షాలు ఆరోపిస్తున్నాయి.

ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల పట్ల నిర్లక్ష్యం

ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల నుంచి ఉత్పత్తిని పూర్తి స్థాయిలో చేపట్టకపోవడమే విద్యుత్ కొరతకు కారణం. రాష్ట్రంలో పలు ధర్మల్ పవర్ ప్లాంట్లు ఉన్నాయి. కానీ వీటిని నడపడం కంటే, బయట కరెంటు కొనడమే చౌక అనే నిర్ణయానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చింది. బహిరంగ మార్కెట్లో విద్యుత్తు యూనిట్ రూ. 2.40కే దొరుకుతుందని, ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల్లో యూనిట్ కు 3.65 నుంచి 4.25 దాకా ఉంటుందనే నెపంతో కృష్ణపట్నం దామోదరం సంజీవయ్య, నార్ల తాతారావు ధర్మల్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి

కష్టాలు!

కేంద్రం, రాయలసీమ ధర్మల్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాల్లో కరెంటు ఉత్పత్తి కుదించేసింది. ఇలా 47 శాతం విద్యుత్తు ప్రైవేటు కంపెనీల నుండి కొనుగోలు చేస్తోంది. ఇది కాకుండా ప్రతిరోజు స్వల్పకాలిక కొనుగోళ్లు చేస్తున్నారు. పవర్ మార్కెట్ నుంచి అత్యవసరాల మేరకు విద్యుత్ను యూనిట్ రూ. 10 నుంచి రూ. 20 వరకు కొనుగోలు చేస్తున్నారు. బొగ్గు కొనుగోళ్లు ఆపేయడంతో పాటు, బకాయిలు చెల్లించకపోవడంతో మహానది, తెలంగాణలోని సింగరేణి కాలరీస్ బొగ్గు సరఫరాను దాదాపు నిలిపి వేశాయి. ఇదిలా ఉంటే ధర్మల్ కేంద్రాల నిర్వహణకు అవసరమైన బొగ్గును నాలుగు నెలలకు సరిపడా ప్లాంట్లలో నిల్వచేసుకోవాలి. గతంలో కనీసం నెల రోజులకు సరిపడా బొగ్గు నిల్వలు ఉండాలనే నిబంధనను ఇటీవల 15 రోజులకు మార్చారు. ప్రస్తుతం ధర్మల్ కేంద్రాల్లో ఒకటిన్నర రోజుకు మాత్రమే బొగ్గు నిల్వలున్నాయంటున్నారు. ధర్మల్ కేంద్రాలకు అవసరమైన బొగ్గు నిల్వలను ఉంచక

పోవడం కూడా కొరతకు కారణం. ఇక ప్రైవేటుగా విద్యుత్ కొనడమే కాదు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ఉన్న విద్యుత్ ఉత్పత్తి సంస్థలను కార్పొరేట్లకు కట్టబెట్టే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. నెల్లూరు జిల్లా కృష్ణపట్నంలోని దామోదరం సంజీవయ్య ధర్మల్ విద్యుత్ ప్లాంట్ను 25 ఏళ్ల పాటు ప్రైవేటు విద్యుత్ కంపెనీలకు కట్టబెట్టడానికి మంత్రివర్గం తీర్మానం చేసింది. రాబోయే కాలంలో ప్రభుత్వ విద్యుత్ ఉత్పత్తి సంస్థలన్నింటినీ లీజులిచ్చేసే అవకాశం లేకపోలేదని విపక్షాలు విమర్శిస్తున్నాయి.

పవర్ హోలిడే ప్రకటన

విద్యుత్ ఉత్పత్తి తగ్గడం, వినియోగం పెర గడంతో ఏప్రిల్ 8 నుంచి పవర్ హోలిడే అమలు చేస్తున్నట్లు ఇంధనశాఖ ప్రకటించింది. పరిశ్రమలు 50 శాతం మాత్రమే విద్యుత్ను వినియోగించాలని, వారంలో ఒకరోజు పవర్ హోలిడే అమలవుతుందని, ఆదివారం సెలవు కావడంతో రెండురోజులు పవర్ హోలిడే అమలు చేయాలని పేర్కొంది. అలాగే వ్యవసాయానికి ఇస్తున్న తొమ్మిది గంటల విద్యుత్ను ఏడుగంటలకు కుదించింది. పరిశ్రమలకు సంబంధించి సాయంత్రం ఆరుగంటల నుండి ఉదయం వరకు విద్యుత్ వాడకం నియంత్రించాలని తెలిపింది. కరోనా దెబ్బతో నష్టాల్లో కూరుకుపోయిన చిన్న మధ్యతరహా, కుటీర పరిశ్రమలు పవర్ హోలిడే వల్ల తీవ్రంగా నష్టపోతామని, కరెంటు కోత విధించరాదని డిమాండ్ చేస్తూ ఉద్యమాలు ప్రారంభించారు. అకాల వర్షాలు, భారీ వరదలతో రాయల సీమలో 13 లక్షల ఎకరాల్లో పంట కొట్టుకు పోయిందని, ఆ నష్టాలను పూడ్చుకునేందుకు మరోసారి పంటలు వేశామని, అవి చేతికొచ్చే సమయంలో విద్యుత్తు కోతలతో పంట దిగుబడి తగ్గుతుందని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

ఆక్వాకు సమస్యలు

ఆక్వా రైతులకు కరెంటు కష్టాలు మొదలయ్యాయి. విద్యుత్తు కోతలతో శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లోని ఆక్వా రైతులు బెంబేలెత్తుతున్నారు. ఈ జిల్లాల్లో లక్షలాది ఎకరాల్లో చేపలు, రొయ్యలు సాగవుతున్నాయి. ముఖ్యంగా వనామి రకం రొయ్యల చెరువుల్లో కరెంటుతో నడిచే ఏరియేటర్లు ఏర్పాటు చేశారు. విద్యుత్ కోతలు తీవ్రం కావడంతో

తురగా నాగభూషణం

ఏరియేటర్లు పనిచేయక, ఆక్సిజన్ అందక టన్నుల కొద్దీ రొయ్యలు మృత్యువాతపడుతున్నాయి. ఆక్వా సాగుదారులు లక్షల రూపాయల్లో నష్టాన్ని చవిచూస్తున్నారు. రొయ్య పిల్లలను కాపాడు కోవడానికి ఏరియేటర్ల నిర్వహణకు డీజిల్ మోటార్లను వినియోగించాల్సి రావడంతో అదనపు భారం పడుతోంది.

ఛార్జీల భారం

మరోవైపు ప్రభుత్వం విద్యుత్ ఛార్జీలను కూడా పెంచింది. గృహ వినియోగ దారులపై రూ. 4300 కోట్లకు పైగా భారాన్ని మోపింది. అందులో టారిఫ్ పెంపుదల మూలంగా వదేది రూ.1,400 కోట్లు. ట్రూ అప్ వసూళ్లు రూ.2,900 కోట్లు. రాష్ట్రంలోని కోటి 70 లక్షల విద్యుత్ వినియోగించే కుటుంబాలపై ఈ భారం వడింది. మరో 20 లక్షల మంది వినియోగదారులపై పరోక్ష భారం తప్పదు. గత 20 ఏళ్ల కాలంలో ఏ ప్రభుత్వమూ 50 యూనిట్ల లోపు వాడుకునే పేదల జోలికి రాలేదు. ఈ ప్రభుత్వం మాత్రమే 30 యూనిట్లలోపు వాడుకునే నిరుపేదలను కూడా వదలేదు. పేదలు, దిగువ మధ్యతరగతి లక్షంగా ఈ ఛార్జీలు పెంచింది. 30 యూనిట్ల లోపు వాడుకునేవారిపై 30 శాతం, 75 యూనిట్లు వాడేవారిపై 44 శాతం, 125 యూనిట్ల లోపు వాడుకునే వారిపై 45 శాతం వరకు వడ్డీంచింది. ఈ ఛార్జీల పెంపు ద్వారా రూ. 1,400 కోట్ల భారం ప్రజలపై పడుతుంది. ఇదే కాకుండా ట్రూ అప్ ఛార్జీల పేరుతో 2014-19 వరకు వాడుకున్న విద్యుత్పై మరో రూ. 2900 కోట్ల భారం వేశారు. 36 నెలల పాటు నెలకు రెండు భారాలు కలిపి యూనిట్కు 68 పైసల నుండి రూపాయి ఎనభై పైసల వరకు ఛార్జీలు పెరుగుతాయి.

ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఏర్పడిన విద్యుత్తు సంక్షోభానికి ప్రభుత్వమే పూర్తి బాధ్యత వహించాలని పాలనారంగ నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. సరైన ప్రణాళికతో సమస్య పరిష్కారానికి ప్రయత్నించి ఉంటే ఈ రోజు ఇంతలా విద్యుత్తు సంక్షోభం ఉండేది కాదు. అలవి కాని ఎన్నికల ప్రణాళికను పెట్టుకుని.. ఇక ఏ ప్రజా అవసరంతోనూ మాకు పనిలేదు, సంబంధం లేదనేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీరు ఉంది. విద్యుత్ రంగమే కాదు నిర్మాణరంగం, సాంకేతికరంగం, పారిశ్రామిక రంగం, వ్యవసాయం ఇలా దెబ్బతినని రంగం అంటూ ఈ రాష్ట్రంలో ఏదీ లేదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

విద్యుత్ ఉత్పత్తి తగ్గడం, వినియోగం పెర గడంతో ఏప్రిల్ 8 నుంచి పవర్ హోలిడే అమలు చేస్తున్నట్లు ఇంధనశాఖ ప్రకటించింది. పరిశ్రమలు 50 శాతం మాత్రమే విద్యుత్ను వినియోగించాలని, వారంలో ఒకరోజు పవర్ హోలిడే అమలవుతుందని, ఆదివారం సెలవు కావడంతో రెండురోజులు పవర్ హోలిడే అమలు చేయాలని పేర్కొంది. అలాగే వ్యవసాయానికి ఇస్తున్న తొమ్మిది గంటల విద్యుత్ను ఏడుగంటలకు కుదించింది.

బలిని వామనుడు పాతాళానికి

అభిషేకించాడు. విష్ణుపాదం నుంచి జారిన నీరు ఆకాశగంగగా స్వర్గసీమలో మందాకినిగా ప్రవహించింది.

“బలిచక్రవర్తి! మూడో అడుగు ఎక్కడ వెయ్యమంటావు?” అని త్రివిక్రముడు అడిగాడు. బలిచక్రవర్తి, “ఏ త్రివిక్రమా! ఇదిగో నా శిరస్సు, దీనిపై మోపు!” అని తల వంచాడు.

విష్ణువు విశ్వరూపాన్ని చాలించి ప్రకారంగా వామనుడై అతని తలపై పాదాన్ని వేసి, “బలీ! భూమ్యాకాశాన్ని సంపూర్ణంగా కొలుచుకొన్న నా పాదం నీ తలను పూర్తిగా కొలవలేక పోతున్నది సుమీ!” అన్నాడు.

అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు వచ్చి, “నా మనుమడు బలి నీకు శత్రువు కాదు, అతణ్ణి అనుగ్రహించు!” అని వామనుణ్ణి వేడుకున్నాడు. బలి చక్రవర్తి భార్య వింధ్యావళి, చేతులు

(గత సంచిక తరువాయి)

భార్య వింధ్యావళి స్వర్ణ కలశంతో నీళ్లు పోస్తుండగా, బంగారుపళ్లెంలో వామనుడి పాదాలు కడిగిన నీటిని భక్తితో శిరస్సున చల్లుకొని, బలిచక్రవర్తి వామనుడితో, “ఓ వామనరూపా! నీవంటి వాడు దానం కోసం రావడం నా సుకృతం! నీకేం కావాలో అడుగు! సిరులు, సంపదలు, భవంతులు, మణులు, సుందరీమణులు, సస్యక్షేత్రాలు, సామ్రాజ్య సర్వమూ, నా తనువు అన్నీ నీవే!” అన్నాడు.

వామనుడు, “మహాబలీ! నీవు వర్తించినవన్నీ నా కెందుకు? కృష్ణాజీనం పరుచుకూర్చొని బ్రహ్మనిష్ఠ జరుపుకోడానికి నా చిట్టిపాదాలతో మూడు అడుగుల చోటు చాలు! మూడడుగుల నేల, నీ దిగంత పర్యంతమైన సామ్రాజ్యంలో స్పల్పాతి స్పల్పమే అయినా, నాకు అదే ముల్లోకాల సాటి!” అన్నాడు. “ఆ మూడడుగులే పుచ్చుకో!” అని బలి చక్రవర్తి జలకలశం వంచి ధారాదత్తం చేయబోతే నీరు పడలేదు. శుక్రుడు సూక్ష్మ రూపంతో జలకలశం తొండంలో అడ్డుపడి జలధార పడకుండా చేశాడు.

వామనుడు దర్భపుడక తీసి దాంతో తొండంలోకి పొడిచాడు. శుక్రుడు కన్ను పోయి ఒంటికన్ను వాడయ్యాడు. అడ్డు తొలగి జలధార బలిచక్రవర్తి చేతి మీదుగా వామనుడి దోసిలపడ్డది. దానవిధి పూర్తి కాగానే, “ఇహ నీ అడుగులతో మూడు అడుగులు నేల కొలిచి తీసుకోవడమే తరువాయి!” అన్నాడు బలి.

ఇంతింతై వటుడింతై అని వామనుడు

అమాంతంగా అలా అలా పెరిగి విశ్వరూపం ధరించి పొడవు, వెడల్పు, ఎత్తులతో కింద, మధ్య, మీద అనే మూడింటినీ ఆక్రమించాడు. ఒక పాదంతో భూమి సంతటినీ కొలిచాడు. త్రివిక్రముడైన విష్ణువు పాదం నీడలో భూతలమంతా క్షణకాలం పాటుగా గాఢాంధకారం కమ్ముకొన్నది. ఆ తరువాత ఆకాశాన్నంతటినీ కొలిచాడు. సూర్య చంద్రాదిగ్రహాలు, నక్షత్రమండలాలన్నీ అతని పాదానికి అంటుకొన్న రేణువులుగా కనిపించాయి. అప్పుడు బ్రహ్మ తన కమండలంలోని జలంతో విష్ణుపాదాన్ని

✽ ‘మొక్క’బడి ✽

మద్దిచెట్టు

మద్దిచెట్టుకు సంస్కృతంలో అర్జున వృక్షమని, ధనంజయు వృక్షమనీ పేరు. చిన్ని కృష్ణుడి అల్లరి భరించలేక యశోదమ్మ ఒక రోటికి కట్టింది. కన్నయ్య ఆ రోటిని ఈడ్చుకుంటూ వెళ్లి, దగ్గరలో ఉన్న జంట మద్దిచెట్టుకు తాకించాడు.

ఎందుకు పంపాడు?

జోడించి నమస్కరించి, “వామనావతారా! నా భర్తకు ఎటువంటి హానీ జరక్కుండా అనుగ్రహించడం నీకు ఉచితం!” అని భక్తితో ప్రార్థించింది. వామనుడు, “అమ్మా! నీ భర్తకు హాని తలపెట్టడం ఎవ్వరికీ ఎప్పుడూ శక్యం కాని పని.

అందువల్లనే కదా నేనే వచ్చి దానం పుచ్చుకున్నాను! అతని ధర్మబలం అలాంటిది!” అని చెప్పతూ ప్రహ్లాదుడి వంకచూసి, “బలి నాకు ఎంత ప్రియతముడో తెలుసా?” అని అంటూ వామనుడు విష్ణుకళతో విరాజిల్లుతూ పొడవైన వేత్రదండాన్ని పట్టుకుని కనిపించాడు. “ఓ బలిచక్రవర్తి! నీ సాటి ఇదివరకు లేడు, ఇకముందు ఉండబోడు. ఆదర్శ పాలకులైన చక్రవర్తులలో నీ పేరే మొదటిది. నిన్ను సుతలానికి పంపుతున్నాను. పాతాళలోకాలకు అధిపతిగా శాంతిసుఖాలతో చిరంజీవిగా వుంటావు. నీ భార్య, నీ తాత ప్రహ్లాదుడు నీతోనే వుంటారు. నీ సుతల ద్వారాన్ని నేనిప్పుడు కనబడుతున్నట్లే దండపాణినై కాపలాకాస్తూ, నీకు రక్షగా ఉంటాను,” అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

బలిచక్రవర్తి సుతల లోకానికి చేరుకొని పాతాళ సప్రాప్టుగా ప్రతి నిత్యం విష్ణు పాదాలను అర్చిస్తూ ఉన్నాడు. దేవతలకు స్వర్గమూ, దేవేంద్రుడికి స్వర్గాధిపత్యమూ తిరిగి లభించాయి. ఇది సంక్షిప్తంగా బలి చక్రవర్తి కథ. ఇందులో మనం ఏమి తెలుసుకోవాలి? ఎంతో దానశీలి, ఉదారవంతుడూ, శీలవంతుడూ అయిన బలి చక్రవర్తిని విష్ణువు తన పాదంతో అణచి వెయ్యడం అధర్మం కదా... అని కొందరనవచ్చు. దానికి సమాధానం మనం వచ్చే సంచికలో తెలుసుకుందాం... ★

ఆయన స్వర్గతో మద్దిచెట్టు రెండూ శాపవిమోచనం పొంది, దేవతా పురుషులుగా మార్పు చెంది, దివ్య లోకాలకు తరలి వెళతారని పురాణగాథ. దీనిని బట్టి మద్దిచెట్టు ఎంత ప్రాచీనకాలం నుంచి ఉన్నదో తెలుస్తోంది.

మద్దిచెట్టుకు జెషధపరమైన ఉపయోగాలెన్నో ఉన్నాయి. బలంగా ఉన్న మద్దిచెట్టు కొమ్మలతో పశువులకు కట్టే కాడిని పూస్తూ పురాతన కాలం నుంచి ఉన్న ఆచారం.

మద్ది తప్ప మరే చెట్టుతో చేసినా, పశువుల మెడలకు వుండ్లు పడతాయట. తెల్లమద్దిని అర్జున వృక్షమంటారు.

దీనికి చాలా జెషధ గుణాలుండటం వల్ల ఆయుర్వేద మందులలో వాడతారు. ★

నీలోని శత్రువులను జయించు!

అర్జునునికి శత్రుపక్షంలోని వారందరూ బంధువులు, గురువులు అని తెలిసినప్పటికీ, వారిని జయించాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే యుద్ధరంగంలోకి అడుగుపెట్టాడు. అయితే వారందరినీ ఒకచోట చూడగానే వారిపై మమకారం పెల్లుబికి, ఒక్కసారిగా నిస్సహాయుడయ్యాడు, నిలువెల్లా విషాదం ఆవరించడంతో ఇక యుద్ధం చేయలేనని యుద్ధరంగం నుంచి వెనుదిరిగాడు. అప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునికి బోధించినదే శ్రీమద్భగవద్గీత. భగవానుడు గీతను జీవులందరినీ ఉద్ధరించడం కోసమే బోధించాడు. ఇంతకీ మరణం గురించి గీత ఏమంటోందంటే... పుట్టిన ప్రతిప్రాణికి మరణం తప్పదు, మరణించిన వానికి తిరిగి జన్మించడమూ తప్పదు, అనివార్యమైనదీ, నిశ్చితమైనదీ అయిన జనన మరణ చక్రంలో పడి కొట్టుమిట్టాడే వారి కోసం దుఃఖించడం సరికాదు అంటాడు శ్రీకృష్ణుడు. అంటే చనిపోయేది ప్రాణి మాత్రమే, ఆత్మ కాదు. మనం ఎవరయితే మరణించారని అనుకుంటున్నామో ఆ మరణించింది భౌతిక సమ్యేకనాలే కాని, చైతన్యరూపంలో ఉండే ఈ ఆత్మ మాత్రం కాదు. ముండకోపనిషత్ ప్రకారం ఆత్మ అనేది ప్రతి జీవి హృదయంలో ఉండి అక్కడి నుంచి శక్తిని ప్రసరింప చేస్తూ ఉంటుంది. ఈ చైతన్య ప్రసారం ఆగినప్పుడే దేహం నిర్జీవమవుతుంది.

శరీరం నశించినా ఆత్మ మరణించదు. కనుక ఆత్మ నిత్యం, సత్యం, శాశ్వతం, పురాతనం అయినది.

ఇది తెలిసిన వాడు జ్ఞాని. మానవుడు చిరిగిపోయిన పాతవస్త్రాలను వదిలి నూతన వస్త్రాలను ధరించినట్లే నాశ రహితమైన ఆత్మ జీర్ణమైన శరీరాన్ని వదిలి నూతన శరీరాన్ని ఆశ్రయిస్తుంది.

ఇప్పుడు యుద్ధం లేకపోవచ్చు కానీ, అంతఃశత్రువులున్నారు. కామక్రోధ లోభ మోహమదమాత్సర్యాలే ఆ శత్రువులు. ఆ శత్రువులను జయించడం కోసమైనా గీతను ఆకళింపు చేసుకోవడం, అందులోని సూత్రాలను ఆచరించడం అవసరం. ★

“1947 ఆగస్టు 15న దిల్లీ ఎర్రకోటలో సుభాస్ చంద్రబోస్‌ని మర్డర్ చేశారు!”

“దానికి రుజువేమిటి?”

“ఓ పుస్తకంలో అలా రాసి ఉంది. అదొక్కటే రుజువు.”

“ఆ పుస్తకం ఎవరు రాశారు? ఎవరు పబ్లిష్ చేశారు? ఎంతమంది చదివారు?”

“ఆ పుస్తకం రాసింది నేనే! దానికి పబ్లిషరు, పాఠకుడు కూడా నేనే!”

“స్వాతంత్ర్య పోరాటకాలంలో మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని పందోల అనే ఊరిదగ్గర విమాన ప్రమాదం జరిగింది. దానిలో ముగ్గురు ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. 1. సుభాస్ చంద్రబోస్ 2. హబిబుర్ రహమాన్ 3. హిట్లర్ ! తరువాత బోస్ సన్యాసం తీసుకుని అక్కడే స్థిరపడి 1977లో మరణించాడు”

ఏమిటివి? పిచ్చివాళ్ల ప్రేలాపనలా? కాదు. నేతాజీ మిస్టరీని ముచ్చటగా మూడోసారి అధికారికంగా దర్శాపు చేసిన జస్టిస్ ముఖర్జీ కమిషన్ ఆరేళ్లపాటు చెవులు రిక్కించి శ్రద్ధగా ఆలకించిన వింత సాక్షుల వెర్రి కథనాలలో ఇవి ముచ్చకు రెండు.

సుభాస్ చంద్ర బోస్ పుట్టి నూరేళ్లు దాటాక, విమాన ప్రమాదంలో ఆయన మరణించి అర్థ శతాబ్దం గడిచాక, 1945 ఆగస్టు 18న విమాన ప్రమాదంలో ఆయన మరణించినట్లుగా సర్కారువారే వేసిన రెండు విచారణ సంఘాలు తేల్చాక - నేతాజీ మరణించాడా? లేదా? మరణిస్తే ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా? మరణించకపోతే ఇప్పుడు ఎక్కడున్నాడు? ఏమిచేస్తున్నాడు - అని ఎన్నో కోట్ల ప్రజాధనాన్ని ఖర్చుపెట్టి ఇంకో ఎంక్వయిర్ కమిషన్ వేయటమే నగుబాటు. ఆ పనికిమాలిన కమిషన్ పనిచేసిన తీరు, పొడిగింపుల మీద పొడిగింపులు తీసుకుని పరిశీలించి, పరిశోధించి చివరికి అది కనిపెట్టిన మహాసత్యాలు మరీ హాస్యాస్పదం.

ఈ మూడో నెంబరు ఎంక్వయిర్ ఫార్ము కథ, కమామిష ఏమిటంటే - అత్యున్నత పౌర పురస్కారం ‘భారతరత్న’ను మరణానంతరం నేతాజీకి ఇవ్వదలచినట్లు నేతాజీ 95వ జన్మదిన సందర్భంగా పివి నరసింహారావు ప్రభుత్వం 1992 జనవరి 23న ప్రకటించింది. అంతకు పూర్వపు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు నేతాజీకి తగిన గుర్తింపు ఇవ్వకుండా అన్యాయం చేశాయన్న నింద దానివల్ల తొలగుతుందని పివి ఆలోచన. బోస్ కుటుంబం ఆ

నిర్ణయాన్ని స్వాగతించి అవార్డును స్వీకరిస్తే, తరువాయి అడుగుగా జపాన్ నుంచి నేతాజీ అవశేషాలనూ మెల్లిగా దేశానికి తీసుకురావచ్చునని ఆయన ఉద్దేశం. ఆయన ఊహించని రీతిలో ఆ ఎత్తు బెదిసికొట్టింది.

జాతీయ మహానేతకు లేబుగా అయినా సముచిత గౌరవం ఇచ్చారని మెచ్చుకోకపోగా క్షమించరాని మహాపరాధమేదో చేసినట్లు ఎక్కడెక్కడివారూ పివి మీద వడ్డారు. విమాన ప్రమాదంలో నేతాజీ మరణించాడన్న కథనాన్ని తామూ ఆమోదించినట్లు లోకాన్ని నమ్మించటానికే ఈ కొత్త ఎత్తు వేశారని బోస్ కుటుంబ సభ్యులు మండిపడ్డారు. “ప్రభుత్వానికి నిజాయతీ ఉంటే అత్యున్నత పురస్కారాన్ని మొట్టమొదట మా నాన్నకే ఇవ్వవలసింది. అన్ని బావతుల శాశ్వతకూ ఇచ్చాక ఇప్పుడు దానిని ప్రకటించటం నా తండ్రి ఔన్నత్యాన్ని అవమానించటమే - అని దేశం వెలుపల నేతాజీ కుమార్తె అనిత బాధపడింది. నేతాజీకి ‘భారతరత్న’ను ప్రకటించటం అంటే పాత గాయాలు తెలకటమే.. అని నేతాజీ సొంత పార్టీ ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ వారు, దేశమంతటా ఎందరో బోస్ అభిమానులు ఆగ్రహించారు. అసలు నేతాజీ మరణించినట్లు రుజువు చేయకుండా మరణానంతర పురస్కారాన్ని ఎలా ప్రకటిస్తారు అని ఉత్సాహవంతుడైన ఒక న్యాయవాది కోలకతా హైకోర్టులో రిట్ వేశాడు. అందులో గొప్ప జాతీయ ప్రాధాన్యం ఉన్నదని హైకోర్టు కనిపెట్టి ఆ కేసును సుప్రీం కోర్టుకు ఫార్వర్డ్ చేసింది.

అనుకోని ప్రతిఘటనకు బిత్తరపోయిన పివి ప్రభుత్వం నేతాజీకి “మరణానంతరం” పురస్కారం ఇవ్వాలన్న ప్రతిపాదనను ప్రకటించిన కొద్దిరోజులకే ఉపసంహరించుకుంది. మిమ్మల్ని అంత తేలిగ్గా వదులుతానా అని ఆ లిటిగింటు ప్రభుత్వం వెంటపడ్డాడు. బోస్ ఎప్పుడు, ఎక్కడ మరణించాడు అన్నది ప్రభుత్వం దేశానికి చెప్పాలి. లేదా 1945 ఆగస్టు 18 నుంచి ఆయన కదలికల వివరాలు బయటపెట్టాలి. తెలియకపోతే దర్శాపు చేసి తెలుసుకుని చెప్పాలి - అంటూ అతగాడు కోర్టును ఆశ్రయించాడు. సుప్రీం కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వెంకటాచలయ్య ఆ కేసు మీద చాలా శ్రద్ధ పెట్టాడు. ఐదేళ్లు విచారణ చేసి చేసి చివరికి 1997లో సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తేల్చినది ఏమిటంటే ప్రభుత్వ నిర్ణయం వల్ల చాలామంది సెంటిమెంట్లు

గాయపడ్డాయి. అయితే తదుపరి చర్య తీసుకోకుండా ప్రభుత్వమే అవార్డు ప్రతిపాదన ఉపసంహరించు కున్నది కాబట్టి మరణానంతరం పురస్కారాన్ని ఇస్తున్నట్లు ప్రకటించటం సరైనదా కాదా అన్న విషయంలోకి ఇప్పుడు వెళ్లనవసరం లేదు. వివాదానికి మూలమైన నడరు వత్రికా ప్రకటన రద్దు అయినట్లుగా భావించవలెను అని! అసలు ప్రకటనే రద్దు అయినందున దాని ఈకలు పీకిన వ్యాజ్యమూ అలా సమసిపోయింది.

అప్పటికి పివి ప్రభుత్వానికి నూకలు చెల్లి, దేవెగౌడ అధికారనిద్ర కూడా అయి, ఇందర్ కుమార్ గుజ్రాల్ గిరీ నడుస్తున్నది. కొత్త జమీనాలో రక్షణ మంత్రి ములాయం సింగ్ యాదవ్! పివి లాగే అతడికీ బోస్ అంటే భక్తి మెండు. ఆ అభిమానం కొద్దీ నేతాజీ అస్థికలను, భస్మాన్ని దేశానికి తీసుకు రావాలను కుంటున్నట్లు ఒకపరి నోరు జారాడు. దాని మీద కందిరీగల తుట్టె కదిలింది. అనకూడనిదేదో మంత్రి

మూర్రతీ

అన్నట్లు, వినకూడనిదేదో తాము విన్నట్లు చాలా మంది గుండెలు బాదుకుని గావుకేకలు పెట్టారు. “నేతాజీ మరణించినట్లు రుజువు ఏమీ లేనప్పుడు ఆయన మరణించాడని ఊహించటమేమిటి? ఎక్కడినుంచో చితాభస్మం పట్టుకొస్తామనటమేమిటి? నాన్నెన్! దీనిమీద గవర్నమెంటును కోర్టుకీడుస్తాం” అని ఎగిరిపడ్డారు బోస్ పార్టీ వారు. ములాయం యాదవ్ ప్రకటన వెలువడిన మూడోనాడే మళ్లీ ఒకరు కోలకతా హైకోర్టు తలుపు తట్టారు.

ఆ విన్నపాన్ని ఆలకించిన మీదట “జపాన్ లోని రెంకోజీ మందిరంలోని చితాభస్మాన్ని స్వీకరించే ముందు ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించిన పూర్తి వివరాలను, సాక్ష్యాలను సేకరించి అది నిజంగా నేతాజీకి చెందినదే అని ద్రువపరచుకోవాలి. ఈ విషయంలో ప్రజలకు వాస్తవాలు తెలియజేయాలి” అని చీఫ్ జస్టిస్ ప్రభాశంకర్ మిశ్రా, జస్టిస్ ఘోష్లు 1998 ఏప్రిల్ 7న తీర్పు ఇచ్చారు. అంతే కాదు. “బోస్ మృతికి సంబంధించి ప్రభుత్వ వైఖరి సందిగ్ధంగా ఉన్నది. ఈ వివాదాన్ని అంతమొందించటం కోసం అవసరమైతే స్పెషల్ కేసుగా దీనిపై చట్టప్రకారం ఎంక్వైరీ కమిషను వేయాలి.” అని ఇంకో ప్రజాహిత వ్యాజ్యం మీద అదే నెల 30వ తేదీన చీఫ్ జస్టిస్ ప్రభాశంకర్ మిశ్రా, జస్టిస్ భట్టాచార్యులు ఇంకో తీర్పు చెప్పారు.

అప్పటికి గుజ్రాల్ ప్రధానిత్వం ఊడింది. అటల్

బిహారీ వాజపేయి సెకండ్ ఇన్నింగ్సు అప్పుడే మొదలైంది. కోర్టు తీర్పు మీద ఏమి చెయ్యాలని దాదాపు సంవత్సరం మల్లగుల్లాలు పడిన మీదట కొత్తగా ఎంక్వైరీ కమిషన్ వేస్తున్నట్టు 1999 ఏప్రిల్ 14న ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ చేసింది. భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సిఫారసుమీద సుప్రీం కోర్టు విశ్రాంత న్యాయమూర్తి మనోజ్ కుమార్ ముఖర్జీ చైర్మన్ గా ఏకసభ్య కమిషన్ నియమితమైంది.

అలా మొదలైంది ముచ్చటైన మూడో ఎంక్వైరీ తమాషా. అంతకు ముందు రెండు ఎంక్వైరీలు అప్పుడున్న ప్రభుత్వాలు రాజకీయ ప్రయోజనాలు ఆశించి, కావాలని వేసినవి. కాబట్టి వాటి మామూలు పనికి సంబంధించినంతవరకూ ప్రభుత్వం నుంచి పెద్దగా ప్రతిబంధకాలు లేవు. మూడో దానికి ఆ ప్రాప్తమూ లేదు. వెనుకటి ప్రభుత్వం నుంచి వారసత్వంగా సంక్రమించిన తలనెప్పి అన్నట్టే ఎన్ డీఏ ప్రభుత్వం ముఖర్జీ కమిషనును

వాటికోసం తెగ వెతుకుతున్నామని సర్కారీ అధికారులు భలే కథలు చెప్పారు. ఏ పైలు పంపించ మని కోరినా అది 'టాప్ సీక్రెటు...' బయట పెట్టకూడదు.. ప్రభుత్వ రహస్యాలు కాబట్టి వాటిని వెల్లడించటం ప్రజా ప్రయోజనాలకు హానికరం.. ఇతర దేశాలతో సంబంధాలపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపవచ్చు కాబట్టి బయటపెట్టలేము - అంటూ బ్యూరాక్రసీకి అలవాటైన షరామామూలు సాకులతో ఎగనామం పెట్టేవారు. లేదా.. "కావాలంటే మీరు చూడండి. కాని బయట పెట్టకండి. చూసి వెనక్కి పంపెయ్యండి." అనేవారు. అవసరమైన పత్రాలను బహిర్గతం చేయలేకపోతే పబ్లిక్ ఎంక్వైరీ నడిచేదేలా - అని ముఖర్జీ జుట్టు పీక్కున్నాడు.

జస్టిస్ ముఖర్జీ

నిరాదరించింది. మొదట ప్రకటించిన ప్రకారం కమిషన్ ఆరు నెలల్లో పని ముగించాలి. కాని పని చేయటానికి ఒక ఆఫీసుగాని, సెక్రెటరీ గాని అవసరమైన నిధులు గాని లేకుండానే ఆరు నెలలు గడిచాయి. ప్రభుత్వం వెంటపడి, పడి కనీస పనతులు సమకూర్చుకునే సరికి ఇంకో ఆరునెలలు తిరిగాయి. అటుమీద కమిషన్ పనికి సంబంధించి పబ్లిసిటీ ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని ఆశాశవాజీ, దూరదర్శనలకు ప్రాణం ఒప్పలేదు. సమాచార ప్రసార శాఖల మంత్రి అరుణ్ జైట్లీకి కమిషన్ చైర్మన్ ఘాటైన లేఖ రాశాక కానీ సర్కారీ మీడియా వైఖరి మారలేదు.

ముఖర్జీ కమిషన్ పని మొదలు పెట్టే సరికి నేతాజీ కనుమరుగై అర్థ శతాబ్దం దాటింది. ప్రత్యక్ష సాక్షుల్లో చాలామంది అప్పటికి ఈ లోకంలోనే లేరు. వారు బతికుండగా జరిగిన విచారణలలో వారు ఇచ్చిన సాక్షాత్తే మిగిలాయి. ఆయా సాక్ష్యాలు, వెనకటి విచారణలలో సేకరించిన పత్రాలు, పరిశీలించిన ఎగ్జిబిట్లు తాజా విచారణకు చాలా అవసరం. బహిరంగ ఎంక్వైరీలకు సంబంధించినవి కాబట్టి అవేవీ అతి రహస్యాలు కావు. గవర్నమెంటే చేయిస్తున్న మరో ఎంక్వైరీ నిమిత్తం వాటిని అందజేయటానికి అభ్యంతరం ఉండనవసరం లేదు. కాని షా నవాజ్ కమిటీ రికార్డులు మాయమయ్యాయని, భోస్లా కమిషన్ కాగితాలు కనపడటంలేదని,

చిత్రమేమిటంటే - వాజపేయి ప్రధానమంత్రి అయ్యాక కూడా తైవాన్ విషయంలో ప్రభుత్వం పాత పాటే పాడింది. తైవాన్ ప్రభుత్వాన్ని తాము ఆధికారికంగా గుర్తించడం లేదు కనుక ముఖర్జీ కమిషన్ అక్కడికి వెళ్లడానికి అనుమతించలేమని సర్కారు వారు యథాపూర్వంగా బ్రేకువేశారు. ఏమైనా తాను అక్కడికి వెళ్లవలసిందేనని కమిషన్ పట్టుపడితే నిధుల మంజూరుకు ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. దానిగురించి ఫారీన్ మినిస్టరు యశ్వంత్ సిన్హాను ముఖర్జీ కలుద్దామనుకున్నాడు. అవి 2004 జనరల్ ఎన్నికల రోజులు. ఎలక్షన్లు అయ్యేదాకా మిమ్మల్ని కలవటానికి తీరికలేదని మంత్రి చెప్పాడు. ఎన్నికల తరువాత ఆ మంత్రి లేడు. ప్రభుత్వమే మారి పోయింది. కొత్త యూపీఏ ప్రభుత్వంలో విదేశాంగ మంత్రి నట్రాసింగ్ ను పట్టుకుని జస్టిస్ ముఖర్జీ తైవాన్ అయితే వెళ్లగలిగాడు. వెళ్లి ఊడబొడిచింది ఏమీ లేదన్నది వేరే సంగతి.

ప్రధానమంత్రి ఎవరైనా, పవరు ఏ పార్టీది అయినా ప్రభుత్వ బ్యూరాక్రసీ సాధారణంగా ఒకే

ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

మూసలో వ్యవహరిస్తుంది. ప్రభుత్వం నుంచి కోరిన ప్రకారం పైళ్లు అందలేదు కనుక, చెప్పిన పనులు చేయకుండా నడిమి అధికారులు సతాయించారు కాబట్టి ఆ సహాయనిరాకరణ అంతా ప్రభుత్వ నాయకులే కావాలని చేయించారని అనుకోనవసరం లేదు. సమస్య తమ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు అద్వానీ, అరుణ్ జైట్లీ, జశ్వంత్ సింగ్ వంటి మంత్రులు చప్పున స్పందించి, తమ పరిధిలో తాము చేయగలిగింది బాగానేచేశారు.

ప్రభుత్వానికి నాయకుడు అటల్ బిహారీ వాజపేయి. స్వాతంత్ర్యానికి ముందునుంచీ నేతాజీకి కాంగ్రెస్, నెహ్రూ చేసిన మోసాలు, ద్రోహాలు ఆయనకు బాగా తెలుసు. తైవాన్ తో దౌత్య సంబంధాలు లేవన్న మిషతో వెనకటి దర్బాపు సంఘాలను ప్రమాద స్థలానికి వెళ్ళనివ్వకుండా నెహ్రూ, ఇందిర ప్రభుత్వాలు అడ్డుపడితే అది తగదు అని ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా గట్టి వ్యతిరేకత తెలిపింది వాజపేయే. తన హయాంలో తన ప్రభుత్వమూ అదే తప్పు చేస్తున్న సంగతి ఆయన దృష్టిలో పడితే దానిని తప్పక సరిదిద్దేవాడే. నేరుగా ప్రధానమంత్రి స్థాయిలో సమస్యలను తేల్చుకునే ప్రయత్నం జస్టిస్ ముఖర్జీ ఒకసారయినా చేసిన దాఖలాలు లేవు.

జస్టిస్ ముఖర్జీ లొక్కానికి బదులు ఎంతసేపూ దర్బాన్నే చూపాడు. తన ఆజ్ఞను పాటించకపోతే మీ దుంప తెంచుతానంటూ అధికారుల మీద ఎగిరిపడి వారిని అనవసరంగా దూరం చేసుకున్నాడు. తన ముందు ఏ అధికారి ఏరకమైన సమాచారం ఇవ్వదలిచినా, ఏ పత్రం చూపించదలిచినా దాని వెంబడి కనీసం జాయింట్ సెక్రెటరీ ర్యాంకు అధికారి ఇచ్చిన అఫిడవిటు విధిగా దాఖలు చెయ్యాలని జడ్జిగారి రూలు. దాంతో సాక్ష్యం ఇద్దామని అనుకున్న జూనియర్ అధికారులు కూడా అది తమ నెత్తికి ఎక్కడ చుట్టుకుంటుందోనని బెదిరి పారిపోయారు.

జస్టిస్ ముఖర్జీ ప్రయోజకత్వానికి సంబంధించి మెచ్చుకోవలసింది పెద్దగా ఏమీ లేదు. ఆరునెలలలో పని ముగించటానికి ఒప్పుకున్నవాడు ఆరోళ్ళకు కూడా విచారణ వ్యవహారాన్ని ఒక కొలిక్కిలేతేక పోయాడు. ప్రభుత్వం సహకరించకపోయినా సొంతంగా 131 మంది సాక్షులను విచారించి, 730 పైళ్లు, డాక్యు మెంట్లు, 105 వున్నకాలు పరిశీలించి జూస్ నుంచి రవ్వ దాకా అనేక దేశాల్లో తిరిగి కమిషన్ బోలేడు

శ్రమపడ్డట్టు చెప్పుకోవటమేగాని ముఖర్షి సమయంలో అత్యధిక భాగం పనికిమాలిన పనులకే చెల్లిపోయింది.

సుభాస్ చంద్ర బోస్ సోవియట్ సైబీరియాలో నిర్బంధంలో ఉన్నట్టు తనకు రష్యాలో ఎవరో చెప్పారని, ఫలానా రష్యన్ ఆర్మీలో ఫలానా పత్రాలలో దానికి సంబంధించిన రుజువులు దొరుకు తాయని తెగ ప్రచారం చేసి పూరవీ రాయ్ అనే పరిశోధకురాలు అప్పట్లో పెద్ద సంచలనం సృష్టించింది. జస్టిస్ ముఖర్షి ఆమె మాటను పట్టుకుని రష్యా వెళ్లి స్పెషల్ డిటెక్టివ్ వర్క్ చేశాడు. మన ప్రభుత్వం ద్వారా అక్కడి ప్రభుత్వాన్ని కదిలించి, ఆమె చెప్పిన ఆర్మీలోని ఓపెన్ చేయించి చూస్తే దొరికినవి పత్రికల క్లిప్పింగులు, చిల్లర సమాచారాలు మాత్రమే!

దీనిని మించినది గుమ్మామీ బాబా ప్రహసనం. పైజాబాద్‌లోని రామ్ భవన్‌లో ఒక సాధువు చాలా ఏళ్లు ఉన్నాడట. అతడి పేరు, ఊరు ఎవరికీ తెలియదు. కాబట్టి గుమ్మామీ బాబా అని పిలిచేవారు. అతడు ఎప్పుడూ తెర వెనుక నుంచే మాట్లాడేవాడు. తన మొగం ఎవరినీ చూడనిచ్చేవాడు కాదు. నేను చచ్చినవాడిని అంటూ ఏమిటేమిటో మాట్లాడేవాడు. 1985లో అనామకంగా మరణించాడు. సుభాస్

నలు ఏళ్ల తరబడి కోట్ల ఖర్చుతో చేయించి, అందరి సమయం వృధా చేసి, చివరికి అంతా ఉత్తరదేబీ గుమ్మామీ బాబా నేతాజీకాదు- అని తేల్చాడు.

మాన్య న్యాయమూర్తి ముఖర్షి మహాశయుడు తన స్థాయికి తగని చిల్లర పనులు ఇలా అనేకం చేశాడు. బ్యూరాక్రసీ తన సహజ శైలిలో సహాయ నిరాకరణ చేస్తే దానిని తెలివిగా తన దారికి తెచ్చుకోవటం మానేసి, ప్రభుత్వ వ్యవస్థ మొత్తం మీద అలిగాడు. ప్రభుత్వానికి తెలియకుండా, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ప్రమేయం లేకుండా దేశాంతరంలో తన కార్యం సాధించాలని ఉబలాట పడ్డాడు.

1945 ఆగస్టు 18న విమాన ప్రమాదమే జరగక పోతే. అందులో నేతాజీ మరణించక పోతే మరి నేతాజీ ఏమయ్యాడు? ఎక్కడ దాక్కున్నాడు? ముప్పావు శతాబ్దం తిరిగినా ఆయన అజాపజా భూప్రపంచంలో ఎక్కడా కానరాలేదేమి ? నేతాజీని ఏ కాకి ఎత్తుకు పోయింది ? ఏ లోకపు చెట్టు తొర్రలో దాచిపెట్టింది? అది కనిపెట్టాలని కోరుతూ మళ్ళీ ఎవడో కేసు వేస్తాడు. ఆరా తియ్యమని మళ్ళీ ఏ కోర్టు ఎప్పుడో ఆర్డరు వేస్తుంది. దాని మీద ముఖర్షి కాకపోతే ఓ బెనర్జీ, అతడి తరవాత ఇంకో చట్టర్జీ ఎంక్వైరీలు చేస్తూనే ఉంటారు.

చంద్ర బోస్ ఫామిలీ ఫోటోలు అతడి దగ్గర ఉండేవట. బోస్ వాడిన వస్తువులలాంటివి అతడూ వాడేవాడట. అతడి చేతిరాతా బోస్ దస్తూరీ లాగే ఉండేదట. ఐఎన్‌ఎలో పనిచేసిన బోస్ పూర్వ సహచరులతో అతడు నేతాజీలాగే మాట్లాడేవాడట. అతడే తమ నేతాజీ అని వారూ నమ్మారట. ఇంకేం? ఆ గుమ్మామీ బాబానే నేతాజీ అని అనుజ్ఞధర్ లాంటి తెలివిగలవాళ్లు నమ్మారు. వారి మాటలూ, రాతలూ జస్టిస్ ముఖర్షి కూడా వెరిపప్పలా నమ్మేశాడు. ఆ అతి రహస్యాన్ని భేదించేందుకు జర్నలిస్టు అనుజ్ఞధర్ వెంట అతడు తీసుకు వెళ్ళిన చోటికల్లా వెళ్ళాడు. పైజాబాద్‌లో కొలువు దీరి బోలెడు విచారణలు జరిపాడు. చేతిరాత నిపుణుల చేత దస్తూరీ పరీక్షలు చేయించాడు. అనామక బాబా వాడిన కట్టుడు పళ్ల వంటి వాటి మీద డీఎన్‌ఎ పరీక్ష చేయించి, అది నేతాజీ డీఎన్‌ఎ అవునో కాదో తేల్చటానికి మీరు తలా ఒక మిల్లీ లీటరు రక్తం ఇవ్వడని బోస్ రక్త సంబంధీకులను జస్టిస్ ముఖర్షి ఆదేశించాడు. అలా పరీక్షల మీద పరీక్షలు, పరిశోధనల మీద పరిశోధ

ప్రభుత్వం వల్ల కానివని ఒక పత్రికవాడి వల్ల అవుతుందని తలచి పోయిపోయి జర్నలిస్టు అనుజ్ఞధర్ చేతిలో పడ్డాడు. ఆ మీడియా వాడి ద్వారా తైవాన్ ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించి, కావలసిన భోగల్లా రాబట్టటానికి అనధికార మార్గాలను ఆశ్రయించాడు. విమానప్రమాదం భోగల్లా ఏదీ తమ దగ్గర లేదని అటునుంచి సమాధానం వస్తే, దాన్ని బట్టి అసలు విమాన ప్రమాదమే అబద్ధం అని అసంబద్ధ నిర్ణయం చేశాడు. ప్రమాదంలో గాయపడ్డ నేతాజీకి తామే చికిత్స చేశామని డాక్టర్లు చెప్పినా సరే, ప్రమాదం జరిగిన సమయంలో వారు లేరు కాబట్టి, ప్రమాదం జరిగినట్టు డాక్యుమెంటు ఏదీ లేదు కాబట్టి ప్రమాదం అబద్ధం! డాక్టరు చెప్పింది అబద్ధం. కాలిన గాయాలకు నిలువెల్లా బ్యాండేజీ కట్టతో మరణించిన వాడి ముఖం గుర్తుపట్టేలా లేదు కనక ఆ శవం నేతాజీది కానే కాదు- అని కొట్టి పారేయగలిగిన మహా న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ముఖర్షి.

వాజపేయి గద్దె నెక్కాగానే పని మొదలెట్టిన ముఖర్షి కమిషన్ వాజపేయి బడేళ్ల టర్చు మొత్తం

గడిచి, కేంద్రంలో ప్రభుత్వం మారినా ఇంకా పని మధ్యలోనే ఉన్నాడు. కొత్తగా వచ్చిన యూపీఏ సర్కారు వాళ్లు మరీ ముదురు. వాజపేయి హయాంలో దిగువ అధికారుల మాట ఎలా ఉన్నా కేంద్ర మంత్రులు కమిషన్ పట్ల చాలా మర్యాద చూపేవారు. మన్ మోహన్ జమానా వేరు. కొత్త హెమామ్ మంత్రి శివరాజ్ పాటిల్ జస్టిస్ ముఖర్షిని పిలిచి కుర్చీ అయినా చూపకుండా నిలబెట్టే మాట్లాడి అవమానించాడు. 2005మే తరవాత కమిషన్ గడువు పొడిగించేది లేదని ఆర్థికమంత్రి చిదంబరం చేదగొట్టాడు. మళ్ళీ ఎలాగో ఇంకో ఎక్సైటెన్షన్ సంపాదించి ఆదరాబాదరా తైవాన్, జపాన్, రష్యాలో తిరిగి, జస్టిస్ ముఖర్షి ఎట్టకేలకు విచారణ ముగించాడు. 2005 నవంబరు 8న ఆయన మహా నివేదికను సమర్పించగా సోనియాగారి మన్మోహన్ సర్కారు దానిని 2006 మే 17న పార్లమెంటు ముందు పెట్టి, దానిని తిరస్కరిస్తున్నట్టు ఒక్కముక్కలో చెప్పి చెత్తబట్టలో పడేసింది.

సర్కారువారు అడిగిన ప్రశ్నలు, ఆరున్నర ఏళ్ల పాటు మిస్టరీ కొండను తవ్వి తవ్వి చివరికి జస్టిస్ ముఖర్షి కమిషను వారు వాటికి ఇచ్చిన జవాబులు ఏమనగా-

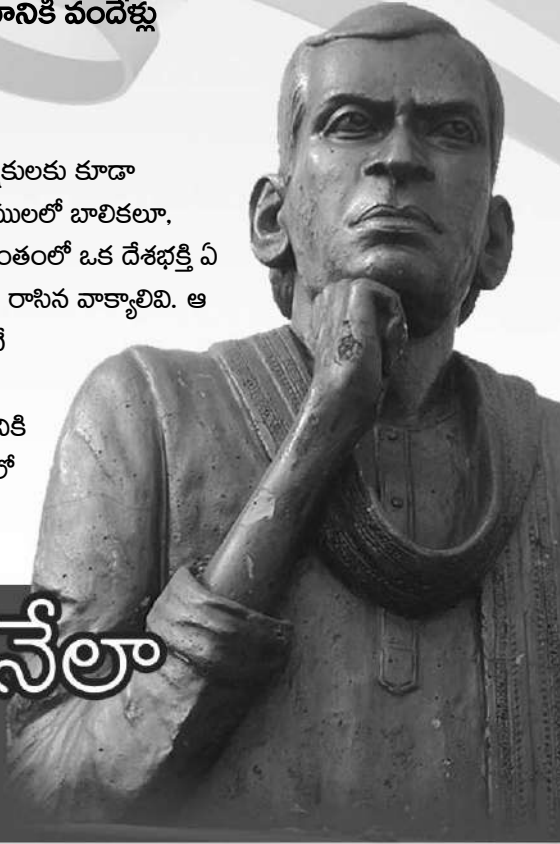
1. ప్ర. నేతాజీ సుభాస్ చంద్రబోస్ బతికున్నాడా? మరణించాడా?
జ. నేతాజీ సుభాస్ చంద్రబోస్ మరణించాడు.
2. ప్ర. ఆరోపించబడినట్లుగా అతడు విమాన ప్రమాదంలో మరణించాడా?
జ. ఆరోపించిన ప్రకారం అతడు విమాన ప్రమాదంలో మరణించలేదు.
3. జపాన్ మందిరంలో ఉన్న బూడిద నేతాజీకి చెందినదేనా?
జ. నేతాజీది కాదు.
4. ప్ర. మరేదైనా చోట ఆయన ఇంకేదైనా విధంగా మరణించాడా? అయితే, ఎప్పుడు? ఎలా?
జ. గట్టి సాక్ష్యం లేనందున సానుకూల సమాధానం ఇవ్వలేం.
5. 1945 ఆగస్టు 18న విమాన ప్రమాదమే జరగక పోతే. అందులో నేతాజీ మరణించకపోతే మరి నేతాజీ ఏమయ్యాడు? ఎక్కడ దాక్కున్నాడు? ముప్పావు శతాబ్దం తిరిగినా ఆయన అజాపజా భూప్రపంచంలో ఎక్కడా కానరాలేదేమి ? నేతాజీని ఏ కాకి ఎత్తుకు పోయింది ? ఏ లోకపు చెట్టు తొర్రలో దాచిపెట్టింది? అది కనిపెట్టాలని కోరుతూ మళ్ళీ ఎవడో కేసు వేస్తాడు. ఆరా తియ్యమని మళ్ళీ ఏ కోర్టు ఎప్పుడో ఆర్డరు వేస్తుంది. దాని మీద ముఖర్షి కాకపోతే ఓ బెనర్జీ, అతడి తరవాత ఇంకో చట్టర్జీ ఎంక్వైరీలు చేస్తూనే ఉంటారు. మనం గుడ్లప్పగించి చూస్తూనే ఉంటాం.

మిగతా వచ్చేవారం

ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్

‘ఈ ఘోరశిక్షను ఆంధ్రదేశమెట్లు ఆదరించును? పసిబాలురకు, వ్రచారకులకు, కడకు భిక్షకులకు కూడా సత్యనారాయణ గారి గీతములు కంఠపాఠములుగా వచ్చును. వీధులలో భిక్షగాడు, గృహములలో బాలికలూ, పొలములలో పశువుల కాపరులూ ఉత్సాహంతో ఈ పాటలనే పాడుచున్నారు’. 1922 ప్రాంతంలో ఒక దేశభక్తి ఏ విధంగా ఆనందతాండవం చేస్తున్నదో వర్ణిస్తూ ‘జన్మభూమి’ అనే పత్రిక ఆగస్ట్ 8, 1922న రాసిన వాక్యాల్ని. ఆ గేయమే ‘మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము’. పాట శక్తిని 1905లోనే భారతదేశం గుర్తించింది. అదే ‘వందేమాతరం...’ పదిహేనేళ్ల తరువాత మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము పాట అక్షరాలా తెలుగునీలను కదిపి కుదిపింది. వలసపాలనను వణికిపోయేటట్లు చేసిన పాట అది. నిజానికి అది 164 చరణాలని చెప్పుకునే తూటాలు ఉన్న హారం. అది పెళ్లిలో పాటైంది. పుష్కరాలలో భక్తిగీతమైంది. తంబుర మీటుతూ పాడే పాడే బైరాగుల తత్వమైంది. ఆ పాట రాసిన మహనీయుడు గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ.

ఆనాడు ఈ గాలీ ఈ నేలా ఆ పాటే పాడాయి

గరిమెళ్ల మాతృ భాషాభిమానం నిరుపమానమైనది. ఆంధ్ర సరస్వతిని నవ్యాభరణాలతో అలంకరించాలని ముచ్చటపడ్డారు. ఆభినవాంధ్ర భారతి కొత్త పుంతలలో నడవాలని ఆశించాడు. అదే సమయంలో భారతమాత శృంగులాలూ తెంచే పోరులో ముందు నిలిచాడు. అందుకు కలమే ఆయుధంగా చేసుకున్నాడు. దేశభక్తి కవిత రాసినా కారాగారవాసం అనుభవించవలసి ఉంటుందని దేశానికి మొదట చెప్పినది ఆయన జీవితమే. ‘మాకొద్దీ తెల్ల దొరతనము’ పాట పాడిన వారికే జైలు శిక్ష పడినప్పుడు ఆ పాట రాసిన కవికి శిక్ష పడటంలో వింతేముంటుంది? అధికారుల గుండెదడ పుట్టించిన పాటలు రాసిన వారిలో గరిమెళ్ల ఆద్యుడే కాదు, అఖండుడు కూడా.

స్వాతంత్ర్యం కోల్పోతే కొమ్ములు తిరిగిన వాడైనా కుక్కిన పేనులా ఉండక తప్పదు. బుసలు కొట్టే నాగైనా బుట్టలో ఉంటే గుట్టుగా ఉండవలసిందే. అలాగే ముగుతాడు తగిలించిన పొట్లగిత్త, బోనులో పులీ అణగి మణిగి ఉండక తప్పదు.

వ్యాపారం పేరుతో భారతదేశానికి వచ్చిన పాశ్చాత్యులు రాజకీయంగా బలపడటంతో మన స్వాతంత్ర్యానికి గ్రహణం వట్టింది. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను కోల్పోయి ద్వితీయ శ్రేణి పౌరులుగా బతకడం ఎలా ఉంటుందో క్రమక్రమంగా తెలిసి వచ్చింది. దోపిడీ, అణచివేతలతో దేశ ప్రజలలో

ఆందోళన మొదలయింది. అది జాతీయోద్యమానికి దారి తీసింది. ఎందరో యోధులు స్వాతంత్ర్యం కోసం తమ సర్వశక్తులనూ ఒడ్డారు. వారిలో శ్రీకాకుళం ప్రాంతానికి చెందిన గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ తన రచనలతో, గేయాలతో తన గాత్రంతో ఆ సమర యోధులను ఉర్రూత లాగించారు.

జాతీయకవి గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ శ్రీకాకుళం జిల్లా, సరసన్నపేట తాలూకా గోనేపాడు గ్రామంలో 1893లో జన్మించారు. తండ్రి వెంకటనరసింహం, తల్లి నూరమ్మ. ఆ దంపతులకు ఐదుగురు కుమారులూ, ముగ్గురు కుమార్తెలూ. వీరిలో సత్యనారాయణ పెద్దవాడు. ఈయన ప్రియాగ్రహారం, విజయనగరం, మచిలీపట్నం, రాజమహేంద్ర వరంలలో చదువుకున్నారు. పట్టభద్రుడయ్యాక గంజాం జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయంలో గుమాస్తాగా, తరువాత విజయనగరం ఉన్నత పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయునిగానూ ఉద్యోగం చేశారు. అనేక పత్రికల్లో అనేక హోదాల్లో పని చేశారు కానీ ఎక్కడా ఎక్కువ కాలం కొనసాగలేదు.

ఈలోగా 1920 డిసెంబర్ లో కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెస్ సభ సహాయ నిరాకరణ తీర్మానం ఆమోదించింది. మన స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి సహాయం చేయకూడదని ఆ ఉద్యమ ఆశయం. మహాత్మాని పిలుపు గరిమెళ్లను తాకింది. అంతే, చదువుతున్న చదువు మరే విషయం

గానీ ఆయనకు ప్రముఖంగా కనిపించలేదు. చదువుకు స్వస్తి చెప్పాడు, వీరావేశంతో ఉద్యమంలో దూకాడు. సహజంగా స్వాతంత్ర్యప్రియుడూ, కవి అయిన గరిమెళ్ల కంచుకంఠం నుండి ‘మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము’ అనే పాట వెలువడింది. ఆంగ్ల ప్రభుత్వం అనుసరించిన దమననీతిని సామాన్యులకు కూడా తేటతెల్లం చేస్తున్న ఈ గేయానాన్ని సరిగ్గా నూరు సంవత్సరాలకు పూర్వం రచించినందుకు గరిమెళ్లకు ఒక సంవత్సరం కఠిన కారాగార శిక్ష పడింది.

చరిత్ర వ్రసిద్ధమైన ఆ గేయం ఆనాటి జాతీయోద్యమ వీరులకు తారక మంత్రం. ఆ ప్రబోధగీతం ఆలపిస్తే చాలు ఆనాటి ప్రభుత్వం జైలు శిక్ష విధించేది. తెల్లదొరల్ని పరాయి ప్రభుత్వాన్నీ గడగడలాడించిన ఆ పాటను గరిమెళ్ల తన కంచుకంఠంతో పాడుతూ ఉంటే ప్రజలు ఊగిపోయేవారని చరిత్ర చెబుతున్నది. అప్పటి ఒక ఉదంతాన్ని ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు క్రొవ్విడి లింగరాజు చెప్పగా మద్దూరి సుబ్బారెడ్డి గ్రంథస్తం చేశారు.

1921లో రాజమహేంద్రవరం కలెక్టర్ గా జి.టి.హెచ్. బ్రాకెన్ అనే అయన ఉన్నాడు. గరిమెళ్ల గేయాల వల్ల ప్రజలు ఉద్రేకపూరితులైతే ఉద్యమం బలపడుతుందని పోలీసు అధికారులు కలెక్టర్ కు నివేదించారు. ఆ సమయంలో బ్రేకన్ గరిమెళ్లను

పిలిపించి తన ఎదుట పాదమన్నారు. తన కంచు కంఠంతో ఆయన 'మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము' పాట పాడారు. అంతా విని బ్రేకన్ 'భాష రాని నాకే గర్నూటు కలిగింది, ఇక దేశీయుల్లో ఎంత ఉత్తేజం కలిగిస్తుందో అర్థమయ్యింది' అని వెంటనే 124 ఎ సెడిషన్ చట్టం క్రింద అరెస్టు చేయించి జైలుకు పంపారట.

మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము పాట పెద్దల్ని, పిన్నల్ని మంత్రం ముగ్ధుల్ని చేసింది. ఖద్దరు దుస్తులు ధరించి, గాంధీ టోపీ పెట్టుకుని, బారులు తీరి, మువ్వన్నెల జెండా ఎగురవేస్తూ, కవాతుచేస్తూ ఈ పాటను ఆకాశం దద్దరిల్లేలా పాడేవారట. ఫిబ్రవరి 11, 1922లో గరిమెళ్లను నిర్బంధంలోకి తీసుకున్నప్పుడు గరిమెళ్ల ఇచ్చిన సందేశాన్ని 'ది హిందూ' ప్రచురించింది. 'నేను నా ధర్మం కొంత నిర్వర్తించి నందుకు కొంచెం ఎక్కువగానే విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి వెదుతున్నాను, ప్రజల భద్రతకు-అనగా ప్రభుత్వ ఉనికికే-నేను ప్రమాదకరంగా పరిణమించ గలనని వారికి తోచింది.... స్వరాజ్య స్థాపన, మీ ఘన విజయాల ప్రశస్తిని ఉద్దేశించి నేను గానం చేయడానికి గానూ భగవంతుడు నన్ను మళ్లీ మీ మధ్యకు పంపగలడు'.

'మాకొద్దీ తెల్ల దొరతనము' అనే పల్లవి ఈ గేయానికి చెప్పలేనంత నిండుదనాన్ని తెచ్చింది. ఏదో మంత్రశక్తి అట్టినట్లువుతుంది. ఇది 162 చరణాల దీర్ఘ గేయం. బ్రిటిష్ పాలన, అందులో భారతీయుల ఇక్కట్లకు సంబంధించి ఇందులో ప్రస్తావించని విషయమంటూ లేదు. గరిమెళ్ల మొదట ప్రస్తావించిన విషయం ఆహార సమస్య. వివిధ రాష్ట్రాలలో పంటలు బాగా పండుతున్నప్పటికీ, సామాన్యుడికి పట్టెడు మెతుకులు మాత్రం కరవయ్యాయి. ఉప్పు ముట్టుకుంటే దోషం. కుక్కలతో పోరాడి కూడు తినవలసి వస్తున్నది. సామాన్య మానవుడికి ప్రప్రథమముగా కావల్సింది తిండి, తీర్థాలే! తర్వాత చరణంలో

కాశింశెట్టి సత్యనారాయణ

9704935660

విశ్రాంత చరిత్రోపన్యాసకులు

వర్తకానికంటూ వచ్చిన తెల్లవారు మొదట పట్టణాలను స్వాధీనం చేసుకుని పిదప రాజ్యాన్ని స్థాపించుకున్న అంశం ప్రస్తావనకు వస్తుంది. దేశీయుల్లో స్నేహభావాన్ని చంపడానికి ప్రయత్నించారు. కోర్టులంటూ పెట్టి పార్టీలు వుట్టించారు, ద్రవ్యంతో పాటు దురుహాలు కూడా కల్పించారు. 'మాడు నెయ్యము చెడగొట్టువాడు' బ్రిటిష్ వాడు అన్నారు గరిమెళ్ల.

నోరు తెరిచి అడగటానికి అవకాశం లేదు. 144 సెక్షన్ విధించాడు. జాతీయ గీతాలాపన చేయ కూడదు, పాలకుల్ని విమర్శించకూడదు. పాలకులు కల్లు సారాయి దుకాణాలు తెరిచారు. సామాన్యుల పండుంటి సంసారాలు కూల్చారు. చివరకు భార్యల పుస్త్రలు కూడా మత్తు కోసం తెగిపోయాయి. ఇక

రైతుల బాధలు చెప్పనలవి కాదు, శిస్తులు ఎక్కువ చేశారు. పంటలు పోయినా పన్నుల బాధ మాత్రం తప్పదు, వాటి వసూలుకు అధికారుల్ని పంపుతారు. వాళ్లు వసూలు చేయలేకపోతే ఉద్యోగాలు హుళక్కి ఫలితమే ఆ దాష్టకం.

జాతీయ పతాకాలను పీకి వేసేవారు. జాతీయ వాడుల్ని భయపెట్టడం కోసం సాయుధుల్ని వీధుల్లో తిప్పేవారు. యూనియన్ జాక్ (బ్రిటిష్ వారి పతాకం) కు శాల్యూట్ చేయమనేవారు. గాంధీ టోపీ ధరించి పాఠశాలలకు వెళ్లకూడదు. రాజద్రోహమంతా రాట్నం లోనే ఉందంటూ దాన్ని బదులలో పెట్టవద్దన్నారు.

చీరాల పొరులను చూసి అయినా తెల్లవారు సిగ్గు తెచ్చుకోలేదు. బీరాలు మానరట, గాంధీజీ నాయకత్వానికి జోహార్లు అర్పించారు, భారతమాత గాంధీజీ తో కలిసి తపస్సు చేయగా ధర్మ దేవత ప్రత్యక్షమై కోరిన వరాలు ప్రసాదిస్తాడన్నది. ఆ కారణంగా తెల్లదొరలకు గుండెదడ వుట్టుకు వచ్చింది. గోమాత విషయములో తెల్లవారు జోక్యం

చేసుకున్నారు. ఆవు మాంసం తెల్లవారికి ఇష్టం కనుక పాడి ఆవుల్ని కోస్తారంటూ 'మా సూడి ఆవుల మంద తిరిగి ఇంటికి రాదు' అని తన ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఇతరుల నాగరికత, మన నాగరికత, మన మతం, మన మతంలోని మేలిమి సర్వమూ, దీనిలో (ఈ పాదంలో) మహాధ్వనిగానున్నది అని విశ్వసనాథ సత్యనారాయణ వ్యాఖ్యానించారు. గోమాతను పవిత్ర దృష్టితో చూడటం మన సంప్రదాయం.

మన దేశంలో వాడి తాతగారిముల్లె దాచిపెట్టి నట్లు ధాడీ చేస్తాడట తెల్లవాడు. పైగా ఇందులో మోమాటము రవ్వంతైనా లేదట. వాడి పాటు పాడై పోనూ, వాడి శాసనాలు మాడిపోనూ - అంటాడు గరిమెళ్ల. తెల్లదొరల సేవ చేస్తూ కాలం గడపడం సల్లని మచ్చగా భావించండి - భూమితల్లి ఏడ్చులు వినవస్తున్నాయి. దైవం చూసి మెచ్చాడు. ఏ ఉద్యమ మైనా ఏ దేశమైనా ముందుకు సాగాలంటే ప్రజాభిమానం అందుకు అత్యవసరం. అది లేకుండా తక్కినవి ఎన్ని ఉండీ చిల్లిగవ్వంత కూడా లాభం లేదు. ప్రజాభిమానం, ధర్మం ఉన్నచోట విజయం తథ్యం. మా ధర్మాన్ని మేము మరువం, ఐకమత్యంతో మేము మనులుకుంటాం, 'గర్వం నశించాలి - సర్వం ఏకం కావాలి' అన్నదే ఆయన సిద్ధాంతం. అందరూ ఐకమత్యంతో పోరాడితే గాని స్వాతంత్ర్యం రాదన్న వాస్తవాన్ని గరిమెళ్ల చక్కగా సూచించాడు.

రాట్నలక్ష్మి నవ్వు మొగంతో పాడుతుందనీ, దాని గుండా స్వేచ్ఛ తిరుగుతుందనీ, దాని ప్రభావాన కరవు మాడిపోతుందనీ గరిమెళ్ల రాట్నపు శక్తిని గురించి గొప్పగా చెప్పాడు.

ఎందుకు మనకిన్ని భేదాలు - బ్రాహ్మణ, ఆబ్రాహ్మణ, పంచమ ఈ భేద భావాలు కాల్చి వేయ మన్నాడు. హిందూ దేశవాసులందరూ సహోదరులు అన్నాడు. అంటుదోషం పాపమంటూ చాటుదా మన్నాడు. హరిజనుల ఆలయ ప్రవేశాన్ని అయన సమర్థించాడు. మహాపాపం చేసుకున్న వారికే పారతంత్రం అనే భావం కలవాడు. కన్ను మిన్ను గానక తిరగడం, నేరాలు చేయడం, ప్రజల అన్నాన్ని హరించడం, రాక్షసులకన్నా మరీ క్రూరంగా ప్రవర్తించడం - మొదలయినవి పారతంత్ర్య హేతువులుగా భావించవచ్చును.

భారతమాత చేతిలో పూలగుచ్చాలున్నాయి. ఆమె ఎన్నో ముచ్చట్లు తెలుపుతుంది. అయితే ఆమె దర్భం అస్వతంత్ర్య భారతంలో కాదు, కారాగృహంలో, కనుక చచ్చు రాజ్యమైన అస్వతంత్ర్య దేశం విడిచిపెట్టి సరాసరి జైలుకు రండి, స్వాతంత్ర్యం కోసం కారాగృహానికి వెళ్లడమంటే మాతృరుణం తీర్చుకోవడమన్న మాట. అందువల్ల దేవుడు కూడా మెచ్చుకుంటాడు. ఈ త్యాగ ఫలితంగా మన దేశంలో కొత్త సృష్టి జరుగుతుందని ఆశించాడు.

గాంధీజీ అంటే గరిమెళ్లకు ఎంత భక్తి భావమో

చెప్పనలవి కాదు. గాంధీజీ మన శక్తిమిటో మనకు తెలియజేశాడు. పాశ్చాత్య పాలకుల పశుబలాన్ని ఎదిరించే నైతిక శక్తిని కలిగించిన వారు గాంధీజీయే. ఈ స్వాతంత్ర్య సందేశం పల్లెలలో పలికించడానికి కారణం గరిమెళ్ల. దైవాన్ని మానం ఇమ్మని కోరుతూ ఈ అద్భుత గేయాన్ని ముగించాడు గరిమెళ్ల.

‘మా ప్రాణాలు పొంచి మానాలు హరియించి’ అన్నాడు. అంటే తెల్లవారి ప్రభుత్వంలో ‘మానం’ హరించారు కనుక భగవంతుడా ఆ ‘మానం’ ప్రసాదించు అని కోరుతూ ముగించాడు. అందుకే విశ్వనాథవారు ‘మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము’ అన్న పాట శాకుంతలం వంటిది అన్నాడు. పాట రాసినందుకు జైలు శిక్ష వేశారనే విషయాన్ని గాంధీజీ ముందు నమ్మలేదు. తరువాత దానిని ఆంగ్లంలోకి అనువదించమన్నారు. టంగుటూరి ప్రకాశం ఆంగ్లం లోనికి అనువదించి తన ‘స్వరాజ్య’ పత్రికలో ప్రచురించారు. తరువాత అనేక ఇతర భాషల్లోకి కూడా అనువదించారు.

గరిమెళ్ల వారిని గురజాడ రాఘవశర్మ జాతీయ గేయ కవి సార్వభౌముడన్నారు. విశ్వనాథవారు ‘జాతీయ కవి సార్వభౌము’డన్నారు. ఎన్.జి. రంగా గారు వారిని ‘ప్రజా పాటల త్యాగయు’ అనీ, అనేకులు ఆయనను ఆంధ్రా ‘సుబ్రహ్మణ్య భారతి’

గాంధీజీ అంటే గరిమెళ్లకు ఎంత భక్తి భావమో చెప్పనలవి కాదు. గాంధీజీ మన శక్తిమిటో మనకు తెలియజేశాడు. పాశ్చాత్య పాలకుల పశుబలాన్ని ఎదిరించే నైతిక శక్తిని కలిగించిన వారు గాంధీజీయే. ఈ స్వాతంత్ర్య సందేశం పల్లెలలో పలికించడానికి కారణం గరిమెళ్ల. దైవాన్ని మానం ఇమ్మని కోరుతూ ఈ అద్భుత గేయాన్ని ముగించాడు గరిమెళ్ల.

అని కొనియాడారు. ఎందరు ఎన్ని బిరుదులిచ్చినా ఎన్ని సన్మానాలు చేసినా గరిమెళ్ల చివరి రోజుల్లో యాచక వృత్తిని చేపట్టాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. చివరకు అనాథ శవమయ్యాడు. ఈ సగరంలో ఉంటూ (మద్రాసు) ఎందుకంటే ఈ అవస్థ అని ఓ మిత్రుడు అడిగితే, ఆయన ఇచ్చిన సమాధానం ‘మరెక్కడా లేని లాభం ఇక్కడ వుంది, ఈ మూల అడుక్కుని తిన్నట్టు ఆ మూలవాడికి తెలియదు’ అన్నారు గరిమెళ్ల.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర విప్లవానికి కోసం పొట్టి శ్రీరాములు ఆమరణ నిరాహార దీక్ష చేసి డిసెంబర్ 15, 1952న మరణించారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం అట్టుడికిపోయింది, కర్ష్యా విధించారు. సరిగ్గా అదే సమయం డిసెంబర్ 18, 1952న గరిమెళ్ల వారు మరణించారు. కాబట్టి ఈయన మరణాన్ని ఎవరూ గుర్తించలేదు. చందాలు వేసుకుంటూ ఈ అనాథ శవం దహన కార్యక్రమాలు పూర్తి చేశారు. నిస్వార్థ సేవకు బహుమానం నిరుపేదతనం - కఠిక దారిద్ర్యం. సుబ్రహ్మణ్య భారతికి గరిమెళ్లకూ చాలా పోలికలున్నాయి. తమిళ ప్రజలు ఆయన్ని మరణించాక గుర్తించారు. తెలుగు ప్రజలకు ముఖ్యంగా ఈ తరానికి ఆయనవరో తెలియదు. అయినా ఆయన పాటకు నూరు వసంతాలు నిండాయి. డాక్టర్ చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ గరిమెళ్ల గురించి రాస్తూ ‘నీ జీవితముక విషాదగేయం - తెలుగు జాతికది మానని గాయం’ అన్నారు.

Source:

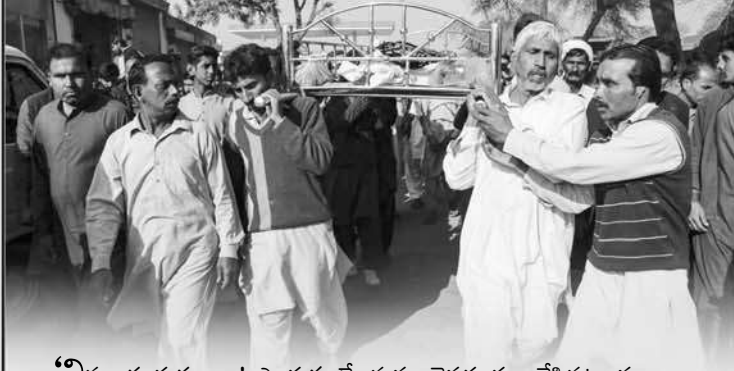
గరిమెళ్ల సాహిత్యం

(సుప్రసిద్ధ జాతీయ కవి సాహిత్య చరిత్ర)

డా. చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ

(లక్ష్మీ నారాయణ గ్రంథమాల ప్రచురణ)

P - 41 to 49, 2, 5, 23, 99 to 103

‘నిన్ను చంపుతున్నాం! ఎందుకంటే, నువ్వు దైవదూషణ చేసినట్లు మా చుట్టూలమ్మాయికి కలొచ్చింది!’ అచ్చంగా ఇదే కారణంతో డేరా ఇస్మాయిల్ ఖాన్ అనే చోట సభారా బీబీ అనే 21 ఏళ్ల యువతిని ముగ్గురు కలసి హత్య చేశారు. ఇది ఉత్తర పాకిస్తాన్లో జరిగింది. ఆ దేశ ప్రముఖ దినపత్రిక దాన్లో ఈ కథనం వెలువడింది. ఇదంతా పోలీసులు చెప్పిన సంగతే కూడా.

దైవదూషణ నిజంగా తప్పే, ఎవరు చేసినా తప్పే. పాకిస్తాన్లో అయితే దానికి శిక్ష మరణ దండన. కానీ ఆ మరణ దండన ఎవరు పడితే వాళ్లు విధించడం, ఆలస్యం లేకుండా అమలు చేసేయడం కుదరదు అన్న సంగతి పాకిస్తాన్లో చాలామందికి తెలియదేమో! అలాగే కోర్టులు ఉంటాయని అవే మరణదండనలు వేస్తాయని కూడా తెలిసి ఉండకపోవచ్చు. లేకపోతే ఇలా నడిరోడ్డు మీద మరణ దండన అమలవుతుందా? కానీ దైవదూషణను అడ్డం పెట్టుకుని కక్ష తీర్చుకోవడం భగవంతుడిని మోసగించడమే అవుతుంది. మత విశ్వాసాలను దగా చేయడమే అవుతుంది.

అంతా బాలికలే ఉండే ఒక పాఠశాల ఎదుట ఇది జరిగింది. 17 నుంచి

విస్తుపోకుండా ఉండగలరా?!

24 ఏళ్లు ఉన్న ముగ్గురు కలసి ఈ పని చేశారు. ఆ పాఠశాల ఎదురుగా మొదట కర్రలతో సభారా బీబీ మీద దాడిచేశారు. తరువాత పీక కోశారు. గొంతు కోయడం వల్ల ఆమె చనిపోయిందని పోలీసు అధికారి సాఫిర్ అహ్మద్ చెప్పాడు. ఇంతకీ ఈ హత్యకు నాయకత్వం వహించిన మరొక యువతి హతురాలి సహోద్యోగి కావడం విశేషం. ఈమెనీ, ఈమెకు సహకరించిన ఓ ఇద్దరు విద్యార్థినులని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. విచారణలో ఈ సంగతి చాలా ధైర్యంగా చెప్పారు ఆ ముగ్గురు. సభారాని హత్య చేసిన ఆ ముగ్గురిలో ఒకరికి చుట్టూలమ్మాయి ఉంది. ఆ బాలిక వయసు 13 ఏళ్లు. ఆమె చెప్పిందట, సభారా దైవదూషణ చేసినట్లు, అంటే ప్రవక్తను దూషించినట్లు తనకు కల వచ్చిందని! అంతే సభారాకు మూడింది.

ఇదంతా చూస్తుంటే ఒక కుట్రలా అనిపిస్తే మీ తప్పేమీ కాదు. ఔను ఇది కుట్రే అంటున్నారు, అక్కడి పోలీసులు కూడా. అసలు అంతకు ముందు సభారాకీ, ఆ ముగ్గురు హంతకులకీ ఎలాంటి శత్రుత్వం లేదని సభారా దగ్గరి బంధువు ఒకరు చెప్పారు. ఎవరి మీదైనా కక్ష ఉంటే, దైవదూషణ చేశారని నింద వేసేసి తుదముట్టించడం జరుగుతూనే ఉంటుందని పాకిస్తాన్లో హక్కుల కార్యకర్తలు చెబుతున్నారు. 1990 నుంచి చూస్తే దైవదూషణ సాకుతో పాకిస్తాన్లో 82 మందిని చంపారని అల్ జజీరా టీవీయే పేర్కొన్నది. అమెరికా దీనికి మించిన సమాచారం ఇస్తున్నది. 2020 సంవత్సరంలో పాకిస్తాన్ న్యాయస్థానాలు దైవ దూషణకు సంబంధించిన 199 కేసులను విచారించాయట.

దైవదూషణ పేరుతో మైనారిటీలను వేధించడం, లేదా గిట్టని వారిని ఇబ్బందులు పెట్టడం వంటి చర్యలను ప్రభుత్వం సహించదని పాకీ అధికారులు ప్రకటిస్తూనే ఉంటారు. కానీ ఇందుకు సంబంధించిన చట్టాలను మార్చడానికి, లేదా రద్దు చేయడానికి మాత్రం అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు ముందుకు రారు. ఎందుకంటే మత పెద్దల నుంచి వాళ్లకి వస్తున్న వత్తిడి అంత దారుణంగా ఉంటుందట మరి!

ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలు, బుజ్జగింపు రాజకీయాలు.. పేరేదైనప్పటికీ అవి ప్రజాస్వామ్యానికి చేటు కలిగిస్తాయి. వీటివల్ల తాత్కాలికంగా ఆయా రాజకీయ పార్టీలకు మేలు జరగవచ్చేమో కానీ, దీర్ఘకాలంలో ప్రజాస్వామ్యానికి హాని కలిగిస్తాయి. ప్రజల మధ్య చీలికలు తెస్తాయి. చిచ్చు పెడతాయి. విభేదాలు, విద్వేషాలను రగిలిస్తాయి. లౌకికవాదానికి ప్రతినిధులమని చెప్పుకునే కుహనా పార్టీలు కొన్ని ఈ తరహా రాజకీయాలను ప్రోత్సహిస్తూ వబ్బం గడుపుకుంటున్నాయి. అయితే తమ రాజకీయాల వల్ల చివరికి దేశానికి హాని చేస్తున్నామన్న విషయాన్ని అవి గ్రహించడంలేదు. దేశం ఏమైనా, ప్రజలు ఏమైనా తమకు సంబంధం లేదని, రాజకీయ లబ్ధి తమకు ముఖ్యమని చెప్పడం ద్వారా దేశాన్ని ముక్కలు చేసేందుకు వెనకాడటం లేదు. ఇలాంటి విభజన రాజకీయాల వల్ల ఇప్పటివరకు దేశం ఎదుర్కొన్న చేదు అనుభవాలను చూసినా అవి తమ పంథా మార్చుకోవడం లేదు.

వందేళ్ల చరిత్ర గల హస్తం పార్టీ, అంతర్జాతీయ పార్టీలమని చెప్పుకునే వామపక్షాలు ఈ తరహా రాజకీయాలు చేయడంలో పెట్టింది పేరు. తాము ఎండమావుల వెంట పరుగెడుతున్న విషయాన్ని ఈ పార్టీలు గ్రహించడం లేదు. ఒకప్పుడు సువిశాల భారతాన్ని సుదీర్ఘ కాలం పాలించిన హస్తం పార్టీ ఇప్పుడు కేవలం రెండు రాష్ట్రాలకు పరిమితమైంది. వామపక్షాలు ఉనికిని కోల్పోతున్నాయి. బెంగాల్, త్రిపుర వంటి కంచుకోటలు కూలిపోయినా వాటి వైఖరిలో మార్పు రావడంలేదు. ఒక్క కేరళలో మాత్రం పడుతూ లేస్తూ ప్రస్థానాన్ని సాగిస్తోంది.

కరౌలీలో కిరాతకం..

రాజస్థాన్ లో అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ తనదైన పాత పంథాలో ప్రయాణిస్తూ ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలకు తెరలేపుతోంది. మైనార్టీలను బుజ్జగిస్తూ మెజార్టీ ప్రజల మనోభావాలను ఉద్దేశపూర్వకంగా విస్మరిస్తూ ప్రజల మధ్య విభేదాలు, విద్వేషాలను పెంచుతోంది. కరౌలీ ఘటన ఇందుకు నిలువెత్తు నిదర్శనం. ఈ నెల మొదటివారంలో నూతన సంవత్సరానికి పురస్కరించుకుని భరత్ పూర్ డివిజన్ లోని కరౌలీలో కొన్ని హిందూ సంస్థలు ప్రదర్శన నిర్వహించాయి. 2015 తరవాత ఇలాంటి కార్యక్రమం నిర్వహించడం ఇదే తొలిసారి. అన్య మతస్తుల కార్యక్రమాలకు బందోబస్తు పేరుతో నానా హడావిడి, ఆర్పాటం చేసే పోలీసు యంత్రాంగం ఎప్పటిలాగానే హిందూ సంస్థలు నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంపై శీతకన్నేశాయి. చూసీచూడనట్లు వ్యవహరించాయి. భద్రతాపరంగా పక్కన్ను చర్యలు చేపట్టలేదు. దీన్ని అవకాశంగా తీసుకున్న కొన్ని ఛాందస సంస్థలు ప్రదర్శనపై రాళ్లు రువ్వాయి. విధ్వంసానికి పాల్పడ్డాయి. దుకాణాలను ధ్వంసం చేశాయి. మోటారు బైకులకు నిప్పు పెట్టాయి. హింస చెలరేగింది. కరౌలీలోని హత్వాడా బజార్ మీదుగా ప్రదర్శన సాగుతుండగా ఈ అవాంఛనీయ ఘటన చోటుచేసుకుంది. 24 మంది హిందువులు

ఇదంతా హిందూత్వ

గాయవడ్డారు. ఈ ప్రాంతంలో ముస్లింలు ఎక్కువమంది ఉంటారు. ఈ ఘటనలో 37 మందిపై ఎఫ్ఐఆర్ (ఫస్ట్ ఇన్ఫర్మేషన్ రిపోర్టు)ను నమోదు చేశారు. ఘటనపై ప్రభుత్వం విచారణకు ఆదేశించింది. 15రోజుల్లో నివేదిక ఇవ్వాలని ఆదేశించింది. అంతటితో తన పని అయిపోయినట్లు భావించి చేతులు దులిపేసుకుంది. ఈ విషయాన్ని వక్కనపెడితే ఈ నందర్బంగా పోలీసులు వ్యవహరించిన తీరు అనుమానాస్పదంగా ఉంది. తప్పుతా ప్రదర్శనకారులదే అన్నట్లు ఉంది వారి వాదన. ఎవరో చిన్నస్థాయి అధికారి వాదన కాదిది. ఏకంగా రాష్ట్ర డీజీపీ (డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్) మోహన్ లాల్ లాధర్ ప్రదర్శనకారుల తీరు అనుమానాస్పదంగా ఉందని వ్యాఖ్యానించడం గమనార్హం. విచారణలో తేలాల్సిన విషయాన్ని ముందే పేర్కొనడం, అది ఓ పోలీసు ఉన్నతాధికారి చెప్పడం వింతగా ఉంది. అధికారంలో ఉన్న వారి

ప్రోద్బలం లేకుండా సాక్షాత్తు రాష్ట్ర డీజీపీ ఇలా మాట్లాడలేరు. ముఖ్యమంత్రి అశోక్ గెహ్లాత్ మార్గదర్శకత్వం మేరకే డీజీపీ మాట్లాడారన్నది సుస్పష్టం. భాజపా నాయకుడు, ప్రతిపక్ష ఉపనేత రాజేంద్ర రాథోడ్ ఈ విషయంపై సూటిగా నిలదీసినా ప్రభుత్వం నుంచి స్పందన కొరవడింది. ముస్లింలు అధికంగా ఉన్న ప్రాంతం మీదుగా ర్యాలీ నిర్వహించ రాదని ఏ చట్టం చెప్పడం లేదు. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రదర్శనలు నిర్వహించే హక్కు ప్రతి ఒక్కరికీ ఉంటుంది. ముందుజాగ్రత్తగా వాటికి భద్రత కల్పించడం ప్రభుత్వం, పోలీసుల బాధ్యత. ఈ విహిత కర్తవ్యాన్ని విస్మరించి మాట్లాడటం విడ్డూరంగా ఉంది. అంతా అయిపోయిన తరవాత 50 మంది డీఎస్పీలు, 600 మంది పోలీసులతో భద్రతా ఏర్పాటు చేయడం వల్ల ప్రయోజనం ఏమిటో పోలీసులకే తెలియాలి. నగరంలో కర్ఫ్యూ విధించడం, అంతర్జాల సేవలను నిలిపి వేయడం వల్ల సాధించేదేమిటో అర్థం కాని

గోరఖ్ నాథ్ ఆలయం

విషయం. ఈపాటి తెలివిడి ముందే చూపి ఉంటే అసలు కరాళిలో అవాంఛనీయ ఘటనలు జరిగి ఉండేవి కావు. ఈ విషయంలో గెజ్ట్ ప్రభుత్వ వైఖరి 'చేతులు కాలిన తరవాత ఆకులు పట్టుకున్న చందం'గా ఉందన్న విమర్శలు వివిధ వర్గాల నుంచి వ్యక్తమయ్యాయి. ఈ విమర్శలను పట్టించుకునే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం లేదన్నది చేదునిజం. దేశంలో ఎక్కడ ఏ చిన్న ఘటన జరిగినా నానా హడావిడి చేసే హస్తం పార్టీ ఢిల్లీ పెద్దలు కరాళి ఘటనపై

కీలకమైన యూపీలో భారతీయ జనతా పార్టీ ఘన విజయం సాధించిన సంగతి తెలిసిందే. ఎలాంటి శషభిషలకు తావు లేకుండా ప్రజలు కమలం పార్టీకి పట్టం కడుతూ స్పష్టమైన తీర్పుచ్చారు. అక్కడ అధికార పార్టీ రెండోసారి గెలవడం మూడు దశాబ్దాల తరవాత ఇదే ప్రథమం. ఒకప్పటి గోరఖ్ నాథ్ మరాఠీపతి యోగి ఆదిత్యనాథ్ పాలనను ప్రజలు మెచ్చి ఆయనను దీవించారు. ఈ ప్రజా విజయాన్ని కొన్ని ఛాందసవాద సంస్థలు, వ్యక్తులు జీర్ణించుకోవడం లేదు. వ్యక్తిగతంగా యోగి పైనా, ఆయన మరంపైనా బురద చల్లుతూనే ఉన్నారు. దాడులకు దిగుతూనే ఉన్నారు. ఈ నెల 4న నగరంలోని గోరఖ్ నాథ్ ఆలయంపై దాడి ఘటనే ఇందుకు నిదర్శనం. ఓ వ్యక్తి ఆలయంలోకి బలవంతంగా చొరబడేందుకు ప్రయత్నించి అక్కడి పోలీసులపై దాడికి తెగబడ్డారు. నవరాత్రి ఉత్సవాల సందర్భంగా ఆలయం భక్తులతో కిటకిటలాడుతున్న సమయంలో ఈ అవాంఛనీయ ఘటన చోటుచేసుకుంది. నిందితుడిని నగరానికి చెందిన ముర్రాజా అబ్బాసీగా పోలీసులు గుర్తించారు. ముర్రాజాను కోర్టులో హాజరు పరచగా రిమాండ్ విధించింది. గాయపడిన పోలీసులకు, దాడిని అడ్డుకోవడంలో కీలకంగా వ్యవహరించిన మరో పోలీసుకు రూ. 5 లక్షల వంతున బహుమానాన్ని ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ ప్రకటించారు. 'ఆలయం వద్ద దాడి ముందస్తు కుట్రలో భాగంగా జరిగిందే. అందుబాటులో ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా దీనిని ఉగ్రవాద దాడిగా పేర్కొనవచ్చు.

ముందస్తు ఉగ్రకుట్ర గా పేర్కొనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. నిందితుడు అమాయకుడేమీ కాదు. అన్నీ తెలిసిన వ్యక్తి. ఐబీ (ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ) ముంబయిలో విద్యనభ్యసించిన తెలివైన యువకుడు. 2015 బ్యాచ్ విద్యార్థి. కొంతకాలం ఒక బహుళజాతి సంస్థలో కెమికల్ ఇంజనీరుగా పనిచేశాడు. తన కుమారుడు మానసిక సమస్యతో బాధపడుతున్నాడని, ప్రభుత్వం దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని అతని తండ్రి మునీర్ అబ్బాసీ కోరడం గమనార్హం. కన్నతండ్రిగా మునీర్ తన కుమారుడి సమస్య గురించి చెప్పడం, అతనిని వెనకేసుకు వచ్చాడంటే కొంతవరకు అర్థం చేసుకోవచ్చు.

కానీ సమాజ్ వాదీ పార్టీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి, అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్ష నేత అఖిలేష్ యాదవ్ సైతం ఇదే వాదనను వినిపించడాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? నిజంగా ముర్రాజా గురించి ఆయనకేమి తెలుసు? ఇదే పని మరొకరు చేస్తే అఖిలేష్ యాదవ్ ఇలాగే మాట్లాడతారా? అన్న ప్రశ్నలకు సమాధానం దొరకదు. చట్టపరంగా నిందితుడిపై తగిన చర్య తీసుకోవాలని, ప్రార్థనా మందిరాల వద్ద భద్రతా చర్యలను బలోపేతం చేయాలని కోరడం ఒక బాధ్యతాయుతమైన నాయకుడిగా అఖిలేష్ కర్తవ్యం. దీనిని విస్మరించడం అంటే ఒక మతాన్ని, ఒక అవాంఛనీయ ఘటనను వెనకేసుకు రావడమే అవుతుంది. నిజంగా మానసిక సమస్యతో బాధపడే వ్యక్తి ఆలయంలోకి ప్రవేశించేందుకు ఎందుకు ప్రయత్నిస్తాడు, దాడికి ఎందుకు తెగబడతాడు, ఇంతకాలం బహుళజాతి సంస్థలో ఎలా పనిచేసాడన్న ప్రశ్నలకు మాత్రం మునీర్ అబ్బాసీ నుంచి గానీ, అఖిలేష్ యాదవ్ నుంచి గానీ సమాధానం దొరకదు. తప్పు ఎవరు చేసినా తప్పే. అతని కులాన్ని, మతాన్ని, మానసిక పరిస్థితిని పరిగణనలోకి తీసుకుని చూడటం చట్ట విరుద్ధం.

ప్రాథమికంగా లభించిన సమాచారం మేరకు చూస్తే ముర్రాజా ఉగ్రవాది. ఐఎస్ఐఎస్ (ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఆఫ్ ఇరాక్ అండ్ సిరియా) ప్రభావిత వ్యక్తి. మత ఛాందసవాది. అవివాహితుడు. ఐఎస్ఐఎస్ లో చేరాలన్నది అతని కోరిక. ఇందులో భాగంగా 2016లో ఒకసారి సౌదీ అరేబియా వెళ్లి వచ్చాడు. 2020లో తన నివాసాన్ని గోరఖ్ నాథ్ కు మార్చుకున్నాడు. పెళ్లి, పిల్లలు వంటి జీవితం తనకు అక్కరలేదని, అల్లాను చేరుకోవడమే తన లక్ష్యమని వాదించేవాడు. ఇంత అవగాహన గల వ్యక్తి మానసిక స్థితి సరిగా లేదంటే సమ్మత్యం కాదు. ఉగ్రవాద సంస్థ ఐఎస్ఐఎస్ గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పక్కర్లేదు. అల్లా పేరుతో, ఇస్లాం పేరుతో విధ్వంసానికి పాల్పడటం దాని లక్ష్యం. ముఖ్యంగా భారత్ లో అస్థిరత కల్పించడం, అవాంఛనీయ ఘటనలకు

మీద ద్వేషంతోనే..

మౌనం వహించడం వారి ద్వంద్వ వైఖరిని చాటుతోంది. కరాళి ఘటనను భూతద్దంలో చూపేందుకు వాషింగ్టన్ పోస్ట్ కాలమ్నిస్ట్ ఖలీల్ బేడన్ తన వంతు ప్రయత్నం చేశారు. ఈ మేరకు టీవీటర్ లో అభ్యంతరకర పోస్టులను పెట్టాడు.

గోరఖ్ నాథ్ లో ఘోరం...

మొన్నటి అయిదు రాష్ట్రాల అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో

దురుద్దేశంతోనే నిందితుడు ఆలయంలోకి చొరబడేందుకు ప్రయత్నించాడు. దాడిని రాష్ట్ర పోలీసులు సమర్థంగా తిప్పికొట్టారు. అలయానికి, భక్తులకు ముప్పు వాటిల్లకుండా పోలీసులు వ్యవహరించిన తీరు ప్రశంసనీయం' అని రాష్ట్ర హోం మంత్రిత్వశాఖ ఒక ప్రకటనలో పేర్కొంది.

ఘటన పూర్వాపరాలను పరిశీలిస్తే దీనిని

సమాజ్ వాదీ పార్టీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి, అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్ష నేత అఖిలేష్ యాదవ్ సైతం ఇదే వాదనను వినిపించడాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? నిజంగా ముర్రాజా గురించి ఆయనకేమి తెలుసు? ఇదే పని మరొకరు చేస్తే అఖిలేష్ యాదవ్ ఇలాగే మాట్లాడతారా? అన్న ప్రశ్నలకు సమాధానం దొరకదు. చట్టపరంగా నిందితుడిపై తగిన చర్య తీసుకోవాలని, ప్రార్థనా మందిరాల వద్ద భద్రతా చర్యలను బలోపేతం చేయాలని కోరడం ఒక బాధ్యతాయుతమైన నాయకుడిగా అఖిలేష్ కర్తవ్యం. దీనిని విస్మరించడం అంటే ఒక మతాన్ని, ఒక అవాంఛనీయ ఘటనను వెనకేసుకు రావడమే అవుతుంది.

పాల్పడటం దాని ఉద్దేశం. ఇందుకోసం అమాయక యువతను రెచ్చగొట్టి, మతం పేరుతో వారిలో విషబీజాలు నాటి వక్రమార్గం పట్టించడం దాని లక్ష్యం. ఈ విషయం తెలుసుకోలేని ఎంతో మంది అమాయక యువకులు సమిధలవుతున్నారు. వారికి సరైన దిశా నిర్దేశం చేయడంలో తల్లిదండ్రులు, ముస్లిం మేధావులు, మత పెద్దలు విఫలమవుతున్నారు. ఉన్నత విద్య అభ్యసించిన యువత కూడా దారి తప్పుడం బాధాకరం. మనిషి జీవితంలో మతం పాత్ర ఎంత? ఒక బాధ్యతాయుతమైన పౌరుడిగా తన పాత్ర ఏమిటన్న విషయాన్ని విస్మరించి ఉగ్రవాద భావజాలంతో ముందుకు సాగుతూ కన్నవారికి కడుపుకోత మిగుల్పుతున్నారు. దేశానికి నష్టం చేస్తున్నారు.

'అజాన్'పై ఉద్ధవ్ ఉదాసీనత..

శివసేన.. పేరుకు ఇది ప్రాంతీయ పార్టీ అయినప్పటికీ ఒకప్పుడు హిందువుల వాణిని బలంగా వినిపించేది. పార్టీ వ్యవస్థాపకుడు బాల్ రాజ్ అధికారంలో లేనప్పటికీ మహారాష్ట్ర రాజకీయాలను తన కన్నులపైగలతో శాసించేవారు. హిందూత్వ విషయంలో రాజీలేని ధోరణిని అనుసరించే వారు. ఇప్పుడు అదంతా చరిత్ర. ఆయన కుమారుడు ఉద్ధవ్ రాజ్ అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ హిందూత్వ గురించి నంగినంగిగా మాట్లాడటం రాజకీయ వైచిత్రి. అధికారం కోసం చిరకాల వైరి కాంగ్రెస్ తో, సిద్ధాంతం వంటి బాదరబందీ లేని అవకాశవాద పార్టీ అయిన శరద్ పవార్ సారథ్యంలోని ఎన్ సీపీ (నేషనలిస్ట్ కాంగ్రెస్ పార్టీ)ల మద్దతుతో ముఖ్యమంత్రి పీఠాన్ని అధిష్టించిన రోజే ఉద్ధవ్ రాజ్ హిందూత్వకు ఎప్పుడో నీళ్లాడిలారు. ఇప్పుడు 'అజాన్' విషయంలో రాజ్ వైఖరిని గమనిస్తే ఈ విషయం అర్థమవుతుంది. ముస్లింలను ఉదయం ప్రార్థనలకు పిలుపిచ్చే 'అజాన్' వల్ల శబ్దాలు వ్యవం ఏర్పడుతుందన్న వాదన ఎప్పటి

ముస్లింలను ఉదయం ప్రార్థనలకు పిలుపిచ్చే 'అజాన్' వల్ల శబ్దాలు వ్యవం ఏర్పడుతుందన్న వాదన ఎప్పటి నుంచో ఉంది. అతి బిగ్గరగా పిలుపివ్వడం వల్ల సమీప ప్రాంతాల ప్రజలకు ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయని దీనిని నివారించాలని హిందూ సంస్థలు డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. దీనిపై గతంలో కోర్టులు కొన్ని మార్గదర్శకాలు కూడా ఇచ్చాయి. అయినా పరిస్థితిలో పెద్ద మార్పులే లేదు.

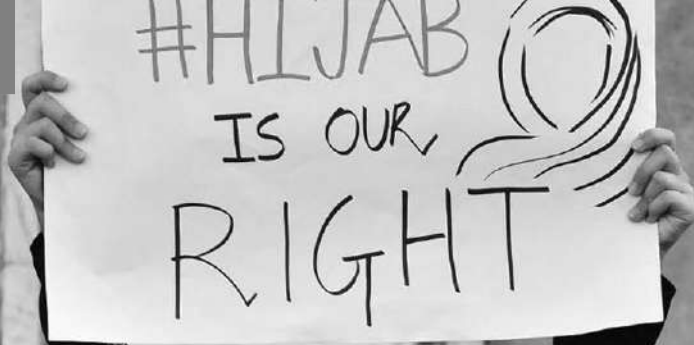

నుంచో ఉంది. అతి బిగ్గరగా పిలుపివ్వడం వల్ల సమీప ప్రాంతాల ప్రజలకు ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయని దీనిని నివారించాలని హిందూ సంస్థలు డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. దీనిపై గతంలో కోర్టులు కొన్ని మార్గదర్శకాలు కూడా ఇచ్చాయి. అయినా పరిస్థితిలో పెద్ద మార్పులే లేదు. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే తాము కూడా ఆలయాల ముందు అంతకన్నా బిగ్గరగా హనుమాన్ చాలీసా పఠిస్తామని హిందూ సంస్థలు పేర్కొన్నాయి. ఈ దిశగా మహారాష్ట్ర నవ నిర్మాణ సేన (ఎంఎన్ఎస్) కార్యకర్తలు ఆందోళన బాట పట్టారు. ఇందులో భాగంగా సేన కార్యకర్తలు ముంబయి దాదర్ ప్రాంతంలోని శివసేన ప్రధాన కార్యాలయం ముందు లొడ్ స్పీకర్లలో హనుమాన్ చాలీసాను పెద్ద శబ్దంతో పఠించారు. దీంతో పోలీసులు లొడ్ స్పీకర్లను, వాహనాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నవనిర్మాణ సేన కార్యకర్త యశ్వంత్ కిల్లేడార్ తదితరులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. దీంతో ఎంఎన్ఎస్ కార్యకర్తలు పెద్దయెత్తున పోలీస్ స్టేషన్ కు చేరుకున్నారు. స్టేషన్ ప్రాంగణంలోని చిన్న గుడి వద్ద హనుమాన్ చాలీసా పఠించారు. ఆధ్యాత్మిక భజనలు చేశారు. నవ నిర్మాణ సేన కార్యకర్తల అరెస్టును పార్టీ అధినేత రాజరాజ్ ఖండించారు. రాజ్ రాజ్ దివంగ బాల్ రాజ్ సమీప బంధువు.

అధికార రుచి మరిగిన ఉద్ధవ్ రాజ్ హిందూత్వకు ఎప్పుడో దూరమయ్యారని విమర్శించారు. తాను ఏ మతానికి అనుకూలం, వ్యతిరేకం కాదని అందరికీ ఒకే విధానం ఉండాలన్నదే తమ వైఖరి అని స్పష్టం చేశారు. తమ కార్యకర్తలను అరెస్టు చేస్తున్నారని, అదే సమయంలో శివసేన 'అజాన్' పిలుపు వల్ల ఏర్పడే శబ్దాలు వ్యాపిస్తే అడ్డుకునే ధైర్యం చేయడం లేదని ధ్వజమెత్తారు. ఒక్క ముంబయిలోనే కాదు రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో హనుమాన్ చాలీసాను పఠించారు సేన కార్యకర్తలు. శివసేన కుమనా లోకికవాడాన్ని అనుసరిస్తోందని మాజీ ముఖ్యమంత్రి, రాష్ట్ర భాజపా అగ్రనేత దేవేంద్ర ఫడ్కర్ ధ్వజ మెత్తారు. ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ రాజ్ ఉలుకు పలుకు లేకుండా వ్యవహరిస్తున్నారని విమర్శించారు. కర్ణాటకలోనూ 'అజాన్' పిలుపుపై ఆందోళనలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఈ పిలుపుల వల్ల ఏర్పడే శబ్దాలు వ్యవంపై నర్కారు ఆలోచించడం లేదని హిందూత్వ సంస్థలు పేర్కొంటున్నాయి. భారతీయ సమాజంలో మత స్వేచ్ఛ ప్రతి ఒక్కరికీ ఉంటుంది. అయితే ఆ స్వేచ్ఛ పరిధులు దాటరాదు. ఎంతమాత్రం హద్దులు మీరరాదు. ఒకరి స్వేచ్ఛ మరొకరికి అడ్డంకిగా మారరాదు. ఈ చిన్న విషయాన్ని కొన్ని మత సంస్థలు విస్మరిస్తున్నాయి. అజాన్ పిలుపును ఎవరూ వద్దనడం లేదు. అదే సమయంలో అది ఇతరులకు ఇబ్బందికరం కారాదు. శబ్దాలు వ్యాపిస్తే కారణం కారాదు. ఇప్పటికే ప్రజలు అనేక (జల, వాయు, పర్యావరణ) కాలుష్యాలతో సతమతమవుతున్నారు. ఈ జాబితాలో మరొకటి చేరరాదు. ఈ దిశగా ప్రభుత్వాలు ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇది పార్టీలకు, మతాలకు సంబంధించిన విషయం కాదన్న వాస్తవాన్ని గ్రహిస్తే పరిష్కారం సులభంగా దొరుకుతుంది. లేనట్లయితే రావపుండుగా మారి సరికొత్త సమస్యలకు దారి తీస్తుంది. ఈ విషయం అర్థమైనప్పటికీ ఉద్ధవ్ రాజ్ సర్కారు తన మిత్రులకు ఎక్కడ కోపం వస్తుందేమోనన్న భయంతో నీళ్లు నములుతోంది. ప్రవచిత సిద్ధాంతాల కన్నా ఉద్ధవ్ కు అధికారవే ముఖ్యమైంది. దీనిని కాదనగలరా?

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

హిజాబ్ వెనుక ఉగ్రవాద కోణం!

సామరస్యంతో చదువుకోవాల్సిన చోట 'హిజాబ్' చిచ్చు రాజేయడం వెనుక అంతర్జాతీయ కుట్రకోణం ఉందనే అనుమానాలు నిజమయ్యాయి. ఎప్పుడో చనిపోయాడని ప్రచారంలో ఉన్న కరడుగట్టిన ప్రపంచ ఉగ్రవాది స్పందించిన తీరు ఈ అనుమానాన్ని బలపరచింది. ఆఫ్ఘానిస్తాన్‌లో ఆడపిల్లల చదువులు, మహిళల సాధికారిత్వం నిషేధించిన ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదులు మన దేశ అంతర్గత విషయాల్లో జోక్యం చేసుకొని అందుకు భిన్నంగా మాట్లాడటం వారి ద్వంద్వ వైఖరిని బయటపెడుతోంది.

ప్రశాంతంగా ఉన్న విద్యాలయాలల్లో అలజడి మొదలైంది. కర్ణాటకలోని మాండ్యలో ఓ కళాశాలలో కొందరు విద్యార్థినులు హిజాబ్ ధరించి రావడంపై అభ్యంతరాలు వ్యక్తమయ్యాయి. అది మతపరమైన హక్కు అంటూ వాదించారు. మొదట్లో వీరు యూనిఫాం ధరించి వచ్చేవారు. హఠాత్తుగా హిజాబ్ ధరించి రావడంతో వివాదం మొదలైంది. ఇందుకు ప్రతిగా మరి కొందరు విద్యార్థిని, విద్యార్థులు

కాషాయ ఖండువాలు ధరించి కళాశాలకు రావడం మొదలు పెట్టారు. రాష్ట్రంలోని ఇతర కాలేజీలు, జిల్లాలకు కూడా ఈ వివాదం వ్యాపించింది. విద్యాసంస్థల్లో సమానత్వాన్ని సామరస్యాన్ని దెబ్బతీసే ఇలాంటి చర్యలను అనుమతించేది లేదని కర్ణాటక ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది. హిజాబ్ ధరించడం మత ఆచారం కాదని కర్ణాటక హైకోర్టు కూడా తన తీర్పులో తేల్చి చెప్పింది. స్కూల్ యూనిఫాం విషయంలో ప్రాటోకాల్ పాటించాల్సిందేనని స్పష్టం చేసింది.

కర్ణాటక బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రం కావడంతో ప్రతిపక్షాలు, మీడియా సమన్వయం పెద్దగా చూపించాయి. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో భారతదేశ ప్రతిష్టమీద దుప్రచారం సాగింది. ఇండియాలో ఇస్లామోఫోబియా పెరిగిందని ప్రచారం మొదలు పెట్టారు. సమన్వయం ఎక్కడ మొదలైంది అనే విషయాన్ని మాత్రం ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా హిజాబ్‌ను సమన్వయంగా మార్చింది ఎవరు? రెచ్చగొట్టింది ఎవరు? అనే అంశంపై ఎవరూ దృష్టి పెట్టలేదు. దేశ ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా పనిచేసే 'టూల్ కిట్' కుట్రలో అందరూ భాగస్వాములుగా మారిపోయారు. ఐదు రాష్ట్రాల

ఎన్నికల నేపథ్యంలో బీజేపీని ఇరకాటంలో పెట్టి లబ్ధి పొందేందుకు హిజాబ్‌ను ఒక సమన్వయంగా చిత్రీకరించారు. చివరకు వారి ప్రయత్నాలన్నీ వృథా అయ్యాయి.

రెచ్చగొట్టిన యువతి ఎవరు?

కర్ణాటక మాండ్య జిల్లాలోని ఓ కాలేజీలో హిజాబ్‌కు వ్యతిరేకంగా విద్యార్థులు నిరసన ప్రదర్శనలు చేస్తున్నారు. ఇంతలో హిజాబ్ ధరించిన ఓ యువతి టూవీల్ మీద అక్కడికి వచ్చింది. వాహనం పార్క్ చేసి 'అల్లాహ్ అక్షర్' అంటూ నినాదాలు చేస్తూ తరగతి గదులవైపు దూసుకెళ్లింది. ప్రతిగా విద్యార్థులు 'జై శ్రీరామ్' అంటూ నినాదాలు చేస్తూ ఆమెను అనుసరించారు. ఆ యువతి పేరు ముస్కాన్ జైనాబ్ ఖాన్. పాపులర్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా నాయకుడు అబ్దుల్ సుకూర్ కుమార్తె. ఈ సంస్థకు చెందిన కాలేజీ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా (CFI)లో ముస్కాన్ క్రియాశీలకంగా పని చేస్తున్నారు. PFI సంస్థ దేశ విద్రోహక కార్యలాపాలు పలు సందర్భాల్లో బయట పడ్డాయి. పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేక ఆందోళనల్లో కూడా ఈ సంస్థ క్రియాశీలకంగా పనిచేసింది.

ఈ పని చేసినందుకు ఇస్లామిక్ సంస్థలు, వివిధ

పార్టీల నాయకులు ముస్లామ్ మీద ప్రశంసలు కురిపించారు. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే జీషన్ సిద్ధికి మాండ్యాలోని ముస్లామ్ ఇంటికి వెళ్లి అభినందించాడు. ఆమెకు ఐఫోన్, స్మార్ట్ వాచ్ ను బహుకరించాడు. ముస్లామ్ ఖాన్ కు ఇస్లామిక్ సంస్థ జమియత్ ఉలామా-ఇ-హింద్ కూడా 5 లక్షల రూపాయల నగదు బహుమతిని ప్రకటించింది. ఎంపీ అసదుద్దీన్ ఓవైసీ కూడా ఆమెను ప్రశంసలతో ముంచెత్తాడు. భవిష్యత్తులో ఒక హిజాబీ (ముసుగు ధరించిన మహిళ) భారత ప్రధాని అవుతుందని వ్యాఖ్యానించాడు.

ముస్లామ్ ను హిందూ విద్యార్థులు వెంటాడినా ధైర్యంగా నిలిచారని ప్రశంసలు కురిపించారు. వాస్తవానికి ఇదంతా ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం జరిగిన నాటకం అని ఎవరూ చెప్పడంలేదు. ముస్లామ్ ను కొన్ని కేమేరాలు అనుసరించి ఆమెను వీర వనితగా చూపించాయి. ఆమె రెచ్చగొట్టే వినాదాలకు ప్రతిగా నినదించిన విద్యార్థులను గూండాలుగా ప్రచారం చేశారు. ఇక్కడ గమనించాల్సిన విషయం ఏమిటంటే, ముస్లామ్ ఎంత రెచ్చగొట్టినా వారంతా సంయమనం పాటించారు. ఏ ఒక్కరూ ఆమెపై దాడికి దిగలేదు. దగ్గరికి కూడా వెళ్లేదు. నినాదాలు మాత్రమే చేశారు. ఆ విద్యార్థుల సంస్కారాన్ని మాత్రం ఎవరూ ప్రశంసించలేదు. పైగా హిందూ గూండాలు అని ప్రచారం చేశారు.

జవాహర్ ప్రశంసల కలకలం

బదు రాష్ట్రాల ఎన్నికలు, కర్ణాటక హైకోర్టు తీర్పు తర్వాత చల్లారిపోయిన హిజాబ్ అంశాన్ని సజీవంగా ఉంచేందుకు అన్ని రకాల ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాడని ఉన్నాయి. తాజాగా కరడుగట్టిన ఉగ్రవాద సంస్థ

అల్ జవాహర్

అల్ఖైదా అధినేత అయ్మాన్ అల్ జవాహర్ విడుదల చేసిన 8.43 నిమిషాల నిడివి గల వీడియో హిజాబ్ వెనుక ఉన్న అంతర్జాతీయ కుట్రను బయటపెట్టింది. ఇదంతా 'ఘజ్వా-ఎ-హింద్ జిహాద్' పథకం, ఎజెండాలో భాగమేనని మరోసారి స్పష్టమైపోయింది.

జవాహర్ ముస్లామ్ ఖాన్ ను ప్రశంసించాడు. ఆమె వాస్తవాలను బయట పెట్టిందన్నాడు, ఈ అల్ఖైదా నాయకుడు. నిరాడంబరులు, స్వచ్ఛమైన వారు అయిన ముస్లిం సమాజానికి, నైతికంగా దిగజారిన, నీతిభాహ్యులైన బహు దేవతారాధకులు, నాస్తిక శత్రువులకు మధ్య జరుగుతున్న సంఘర్షణ స్వభావాన్ని ఆమె బయటపెట్టిందన్నాడు. నైతికంగా, సాంస్కృతికంగా దిగజారిన పాశ్చాత్య ప్రపంచానికి సంబంధించిన ఆత్మన్యూనతా భావంతో కొట్టు మిట్టాడుతున్న ముస్లిం మహిళలకు ఆచరణాత్మకంగా ఓ పాఠం చెప్పినందుకు ముస్లామ్ ఖాన్ కు అల్లా

గొప్ప పురస్కారాన్ని ఇస్తాడని చెప్పాడు. హిందూ ఇండియా నిజస్వరూపాన్ని దాని పాగన్ డెమోక్రసీ మోసకారిత్వాన్ని బయటపెట్టినందుకు ఆమెకు అల్లా శుభాన్ని సాదన్నాడు. అంతేకాదు, ఇప్పుడు ముస్లింలకు ఉన్న మార్గం గురించి వివరిస్తూ షరీయాకు కట్టుబడి ఉండాలని, ఏకైక సమాజంగా ఏకం కావాలని చెప్పాడు. చైనా నుంచి ఇస్లామిక్ ముఫ్రుబ్ వరకు, కాకసన్ నుంచి సోమాలియా వరకు నమైక్య సమాజంగా అనేక రూపాల్లో సమష్టి యుద్ధం చేయాలన్నాడు. నిజాయితీ గల స్కాలర్స్ ను చేర్చుకుని, సైద్ధాంతికంగా యుద్ధం చేయాలని జవాహర్ తన వీడియో సందేశంలో చెప్పాడు. ఇస్లాం శత్రువులకు వ్యతిరేకంగా మీడియాను, యుద్ధ రంగంలో ఆయుధాలను ఉపయోగించుకుంటూ మేధాశక్తితో యుద్ధం చేయాలన్నాడు. పాశ్చాత్య దేశాలు ముస్లింలపై మోసపూరిత పథకాన్ని అమలు

చేస్తున్నాయని ఆరోపించాడు జవాహర్. ఫ్రాన్స్, హాలండ్, స్విట్జర్లాండ్ హిజాబ్ ను నిషేధించడం ద్వారా తమ నిజ స్వరూపాన్ని బయటపెట్టేయన్నాడు. ఇస్లాంకు శత్రువులంతా ఒకే విధంగా ఉంటారన్నాడు. ఈజిప్టు, ముఫ్రుబ్ ప్రాంతాల్లో హిజాబ్ కు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నవారంతా ఒకే రకమైన అవకాశవాద దౌర్జన్యకారులని పేర్కొన్నాడు. అదంతా ఇస్లాంపై యుద్ధమని, ఇస్లాం మౌలిక సిద్ధాంతాలు, చట్టాలు, సంప్రదాయాలపై యుద్ధమని పేర్కొన్నాడు.

ముస్లామ్ తండ్రి అందోళన

ముస్లామ్ వెనుక ఎవరున్నారు? అనే అనుమానాల నేపథ్యంలో వాస్తవాలు బయట పడటంతో ఆమె తండ్రి భయపడిపోతున్నాడు. జవాహర్ తన కుమార్తెను ప్రశంసించడంపై మీడియా ఆయనను ప్రశ్నించగా.. అసలు జవాహర్ ఎవరో తెలియ దన్నాడు. ఈ విషయాన్ని ఇక్కడితో వదిలేయమని కోరాడు. 'ఆ వీడియోలో అతను అరబ్బీలో మాట్లాడాడు. మనమంతా ఈ దేశంలో శాంతి యుతంగా కలిసిమెలసి జీవిస్తున్నాం. మనలో విభేదాలు సృష్టించే ప్రయత్నమే ఇది' అని అన్నాడు.

జవాహర్ బతికే ఉన్నాడా?

ఈజిప్టులో వుట్టిన డాక్టర్ అయ్మాన్ అల్ జవాహర్.. అల్ ఖైదాలో ఒసామా బిన్ లాడెన్ తర్వాత రెండవ స్థానంలో ఉన్నాడు. 2011లో బిన్ లాడెన్ మరణం తర్వాత అల్ఖైదా నాయకత్వ బాధ్యతలు స్వీకరించాడు. అతనిపై ఆమెరికా 25 మిలియన్ డాలర్ల రివార్డును ప్రకటించింది. అతను చివరిగా చేసిన వీడియో 9/11 ఉగ్రదాడుల 20వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా రూపొందించినది. జవాహర్ 2020లో అనారోగ్యంతో చనిపోయాడనే ప్రచారం జరిగింది.

హిజాబ్ విషయంలో జవాహర్ చేసిన ప్రకటన కన్నా ఆయన బతికే ఉన్నాడని స్పష్టం కావడం ప్రపంచాన్ని ఉలిక్కిపడేలా చేసింది. అయితే ఆ తర్వాత ఆయన ప్రసంగాలు వలు సందర్భాల్లో విడుదలయ్యాయి. ఇందులో చారిత్రక వైరుధ్యాలు, సైద్ధాంతిక సమస్యల గురించి మాత్రమే చెప్పాడు. దీంతో అవన్నీ జవాహర్ మరణించక ముందు చిత్రికరించారని భావిస్తూ వచ్చారు. అయితే హిజాబ్ వివాదంపై స్పందించడంతో బతికే ఉన్నాడని ప్రపంచానికి స్పష్టమైపోయింది. అతను ఆఫ్ఘాని స్టాన్ లో ఉన్నాడని భావిస్తున్నారు.

భారత్ కు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు

జవాహర్ వీడియోను ప్రభుత్వేతర ఉగ్రవాద వ్యతిరేక సంస్థ SITE ఇంటెలిజెన్స్ కూడా ధృవీకరించింది. భారత్ లో మత విద్వేషాన్ని రెచ్చగొట్టేందుకు కరడుగట్టిన ఉగ్రవాద సంస్థ అల్ఖైదా ప్రయత్నాలు చేయడం అందోళన కలిగిస్తోంది. హిజాబ్ వివాదంపై జవాహర్ వీడియోతో మన భద్రతా సంస్థలు

అప్రమత్తమయ్యాయి. భావోద్వేగ అంశాన్ని ఉగ్రవాద సంస్థలు వినియోగించు కుంటున్నాయని నిఘావర్గాలు ఆందోళన వ్యక్తంచేశాయి. అటు, జవాహర్ వీడియోపై కర్ణాటక కూడా అప్రమత్తమైంది. ఈ వివాదం వెనుక అదృశ్యశక్తుల హస్తం ఉన్నట్లు జవాహర్ వీడియోతో నిరూపితమైందని కర్ణాటక హోంమంత్రి అన్నారు. హిజాబ్ వివాదం వెనుక పాకిస్తాన్ ఇంటర్ సర్వీసెస్ ఇంటెలిజెన్స్ (ISI) హస్తం ఉన్నట్లు కూడా అనుమానాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి.

భారత్ లో బాలికల విద్యను నికారిస్తున్నారని పాకిస్తాన్ మొసలికన్నీరు కారుస్తోంది. నిషేధానికి గురైన ఖలిస్థానీ ఉగ్రవాద సంస్థ సిక్స్ ఫర్ జస్టిస్ సహకారంతో ఈ వివాదాన్ని మరింత రాజేయాలని ISI ప్రయత్నిస్తోందని కథనాలు వెలువడుతున్నాయి. ఉర్దూయిస్లామ్ ఏర్పాటు కోసం ఉర్దూమ నిర్వహణకు నిధులు ఇస్తామని, కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తామని భారతీయ ముస్లింలకు సిక్స్ ఫర్ జస్టిస్ చీఫ్ గురుపత్తంతో సింగ్ పన్ను భరోసా ఇచ్చాడు.

హిజాబ్ విషయంలో భారత్ లో నిషేధిత పాపులర్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియాకి చెందిన కాలేజీ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా పాత్ర ఇప్పటికే స్పష్టమైపోయింది. మరోవైపు హిజాబ్ కేసులో తీర్పు ఇచ్చిన న్యాయమూర్తులను తమిళనాడు తౌహీద్ జమాత్ (TMTJ) నాయకుడు కోవై రహమతుల్లా

బహిరంగంగా బెదిరించాడు. ఉడిపిలోని కళాశాల దగ్గర ఆయుధాలతో ఉన్న ఇద్దరు అనుమానితులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. పోలీసులు అరెస్టు చేసిన నిందితులను రజాబ్, హాజీ అబ్దుల్ మజీద్ గా పేర్కొన్నారు. శివమొగ్గ జిల్లాలో హిజాబ్ వ్యతిరేక నిరసనల్లో పాల్గొన్న భజరంగ్ దళ్ సభ్యుడు హర్ష హత్యకు గురైన విషయం తెలిసిందే. ఇవన్నీ హిజాబ్ వెనుక ఉన్న కుట్ర కోణాలను బయటపెడుతున్నాయి.

జవాహర్ భారత్ లో హిజాబ్ విషయంలో ముస్మాన్ ను ప్రశంసించడం ఇస్లామిస్ట్ ఉగ్రవాద శక్తుల ద్వంద్వ వైఖరిని బయటపెడుతోంది. ముస్లిం మహిళల ఉన్నత చదువులను వారు అంగీక

రిస్తున్నారా లేదా అనే విషయంలో వారికే స్పష్టత లేదు అన్నది నిజం. భారత నాయకులు ముస్లిం మహిళలను అణగదొక్కడాన్ని ఆపాలని నోబెల్ గ్రహీత యూసఫ్ హుస్సేన్ మలాలా తన ట్వీట్ ద్వారా స్పందించారు. చిన్నారుల విద్య విషయంలో తాలిబన్ 2012లో ఆమె మీద కాల్పులు జరపడాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేసుకోవాలి. పాకిస్తాన్ లో హిందూ బాలికలపై జరుగుతున్న అకృత్యాల విషయంలో మాత్రం మలాలా ఎప్పుడూ నోరు విప్పలేదు. ఆమె ద్వంద్వ వైఖరి ఇక్కడే బయటపడిపోయింది.

తిప్పికొట్టిన భారత్

భారత అంతర్గత వ్యవహారాలపై ప్రేరేపిత వ్యాఖ్యలు సరికాదని మన విదేశాంగ శాఖ అంతర్జాతీయ సమాజానికి ఇప్పటికే స్పష్టం చేసింది. తమ అంతర్గత విషయాలపై విదేశీ ప్రముఖులు, ఇతర దేశాలు రెచ్చగొట్టే విమర్శలు చేయడం తగదని కేంద్ర విదేశాంగశాఖ అధికార ప్రతినిధి అరిందమ్ బాగ్చీ ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. ఈ వివాదంపై కర్ణాటక హైకోర్టు విచారణ జరుపుతోందని, పరిపాలన, ప్రజాస్వామిక అంశాలకు సంబంధించిన సమస్యలను భారతదేశ రాజ్యాంగ నిబంధనావళి పరిశీలించి, పరిష్కరిస్తుందని మన విదేశాంగశాఖ స్పష్టంచేసింది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జాగృతి/స్వర్ణీయ ఎం.డి.వై. రామమూర్తి స్మారక నవలల పోటీ

సూచనలు :

జాగృతి ఆధ్వర్యంలో ఎం.డి.వై. రామమూర్తి స్మారక 'నవలల పోటీ- 2022'కి రచయితలను ఆహ్వానిస్తున్నాం.

పుథమ
బహుమతి
రూ. 25,000

ద్వితీయ
బహుమతి
రూ. 20,000

- ❖ ఇతివృత్తం భారతీయ జీవన విధానానికి, విలువలకు అద్దం పట్టేదిగా ఉండాలి. సామాజిక, చారిత్రక, పౌరాణిక అంశాలను స్వీకరించవచ్చు.
- ❖ నవల 125-150 (ఎ4, 15 పేజీలు) పేజీలకు మించరాదు.
- ❖ సాధ్యమైనంతవరకు డిజిటల్ చేయించిన రచనలనే పోస్ట్ ద్వారా మాత్రమే పంపాలి. వ్రాతప్రతులైతే చక్కని దస్తూరితో, ఒక్క కొట్టివేత కూడా ఉండరాదు.
- ❖ నవల మీద రచయిత పేరు ఉండరాదు. విడిగా హామీపత్రంలో పూర్తి చిరునామా మొబైల్ నంబర్ తో సహా రాయాలి. రచన తమ సొంతమని, అనువాదం, అనుసరణ కాదని, ఎక్కడా ప్రచురితం, ప్రసారం కాలేదని హామీ ఇవ్వాలి.
- ❖ ఎంపిక విషయంలో తుది నిర్ణయం న్యాయనిర్ణేతలదే. ఉత్తర, ప్రత్యుత్తరాలకు తావు లేదు.
- ❖ నవలలు పంపవలసిన చిరునామా : 3-4-228/4/1, జాగృతిభవన్, లింగంపల్లి, కాచిగూడ, హైదరాబాద్- 500027.

నవలలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరి తేదీ : 03 జూన్, 2022

‘బాబు, ఎక్కువ లోడు వేస్తున్నా వెంటి?’ మోటారు వ్యానులోని కొబ్బరి బోండాలు వంక చూస్తూ అడిగాడు, నాయక్.

చిన్ననాటి స్నేహితుడి వంక చూస్తూ, ‘సంతపల్లి దగ్గర పెద్దబేరం కొత్తగా వచ్చిందిరా. ఇంతకి నీ పట్నం ప్రయాణం ఎప్పుడు?’ పైకెక్కి తాడువేసి కడుతూ అన్నాడు, రాంబాబు.

‘ఆదివారం’ తన ఎకరం పొలం కళ్లముందు మెదులుతూండగా దిగులుగా అన్నాడు, నాయక్.

పట్నంలో ఉన్న నాయక్ బావమరిది అతనికి వాచ్మెన్ ఉద్యోగం చూసింది మొదలు, అతని భార్య వెళ్లిపోదామని ఒకటే పోరు పెట్టేస్తోంది. కాని అతనికి సుతారము ఇష్టంలేదు.

‘ఒకప్పుడు బాగా బతికిన మన రైతు కుటుంబాన్ని పల్లెల్లో ఆదాయమేమీ కనపడక పట్నానికి వలసపోతున్నాయి.’ తాడు అందిస్తూ అన్నాడు.

‘నిజమేరా నాయక్. ఉమ్మట్లో ఉన్నంతవరకు మా అన్నయ్యలే అన్నీ చూసుకున్నారు కాబట్టి నాకు సేద్యంలోని ఇబ్బందులేమీ తెలియలేదు. ఇప్పుడు పొలంపని, అమ్మకాలు ఒక్కడిని చూసుకోవడం కష్టం అవుతోంది. జగ్గమ్మను పనికి తీసుకెళదామంటే అన్నయ్యలు ఆడవాళ్లు పొలానికెళితే వరువు పోతుందని వద్దంటున్నారు.’

‘నువ్వెన్ని చెప్పినా మీ అన్నయ్యలంతా ఉమ్మట్లో బాగానే ఒడ్డెక్కిస్తారు. నువ్వే నష్టపోయావు’ కోపంగా అన్నాడు.

‘అలా అనుకోను కాని ఇప్పుడు ఎవరికి వారే అయ్యామని మటుకు చాలా బాధపడుతున్నాను. వేసవి కాబట్టి బోండాలు అమ్మకం ఆడుకుంటోంది. తరువాత ఏమి చేయాలో పాలుపోవడం లేదు. ఈసారి వరదలతో చేతికి పంట దక్కలేదు’ నిరాశగా అన్నాడు.

‘పట్నంలో నేను కాస్త కుదురుకున్నాక నువ్వు వచ్చేసి ఏదైనా ఉద్యోగంలో చేరుదువు కాని. ఇద్దరం కలిసి ఉండాము’

‘కాని జగ్గమ్మ అసలు ఒప్పుకోవడం లేదు. సొంతింట్లో వస్తులైనా ఉంటాను కాని పట్నంలోకి అడుగుపెట్టనని గట్టిగా తేల్చిచెప్పింది.’

కాసేపు మాట్లాడి అతనికి వీడ్కోలు చెప్పి రాంబాబు బందెక్కాడు.

భార్య మాటలు అతని మదిలో మెదిలాయి.

‘మనం పుట్టినచోటే పెరగడం నేర్చుకోవాలి. పోయింది పడ్డచోటే వెతుక్కోవాలి. కన్నతల్లి లాంటి పల్లె చెప్పటి ఒడిని, తండ్రిలాంటి పొలంనీడను వీడి ఎక్కడికి వెళ్లినా వేడిసెగకు మాడిపోవడమే కాని ఎదిగిపోవడం అన్నది ఉండదు. నేనూ పొలం పని చేస్తాను. వాళ్లు వీళ్లు ఏదో అంటారని అనుకుంటే ఎలా? రంగయ్య పక్కపొలాన్ని మనమే కొలుకి తీసుకుందాం. కరం ఉచితమే. రైతుసంఘాలు

వేయమన్న పంట వేసి చూద్దాం. కష్టాలు ఎల్లకాలం ఉండవు. మనకీ మంచిరోజులు వస్తాయి’

* * *

రాంబాబు ఆలోచనలన్నీ తన ఉమ్మడి కుటుంబం మీదకుమళ్లాయి.

అయిదుగురు అన్నదమ్ములలో అతనే ఆఖరు వాడు. అంతా ఒకే ఇంట్లో కలిసిమెలిసి ఉండే వాళ్లు. తల్లి, తండ్రి పోయాక వేరుపడ్డారు. అతనికి ముందు నుంచి అన్నయ్యల వెనుక పొలానికి వెళ్లడమే తెలుసు. కాని వ్యవహారాలూ చేతకాదు. భార్య జగ్గమ్మ చాలా ఒడ్డికైన మనిషి. ఆమె పెదనాన్న కొడుకు చదువుకుని గల్ఫ్ లో బ్రహ్మాండంగా స్థిరపడ్డాడు. అందుకనే ఆమెకు తన పిల్లలు పెద్దచదువులు చదవాలన్న కోరిక ఎక్కువ.

రెండేళ్ల బట్టి ఆదాయం తగ్గింది. దానికితోడు కొబ్బరిబోండాలును స్వయంగా టోకుగా అమ్ముకుంటే

కుంటాము?’

ఇలా ఎన్నిసార్లు భార్య చెబుతూ వస్తున్నా ఆమె మాటలను అతను తేలిగ్గా కొట్టిపారేస్తూ వస్తున్నాడు. పట్నంవెళ్లి బాగా డబ్బులు సంపాదించాలన్న కోరిక అతనిలో బలంగా నాటుకుపోయింది. అతను చేరాల్సిన ఊరు రావడంతో ఆలోచనల నుంచి బయటపడ్డాడు.

* * *

పెద్దరోడ్డు మీదనుంచి ఊరివైపుకు బండిమలుపు తిప్పగానే పక్కగా ఉన్న రావిచెట్టు మొదట్లో కూరల గంప పెట్టుకుని కూర్చున్న వ్యక్తి అతనికి చిరపరిచిత మైన ముఖంలాగా అనిపించింది. రాత్రి అన్నం తిన్నాకా దొడ్లో వెన్నెల్లో మదత మంచం మీద పడుకుని ఉండగా ఆమె ఎవరో టక్కున జ్ఞాపకం వచ్చింది.

* * *

ముట్టిలో మాణిక్యం

కామరాజుగడ్డ వాసవదత్త రమణ

లాభం ఎక్కువగా వస్తుందని సలహా చెప్పిందే తడవుగా రాంబాబు మోటారువ్యాను కొనేసాడు. చివరికి ఆ వ్యాను మీద చేసిన అప్పు మెడకు గుదిబందలా తయారయ్యింది. భార్య ఒంటిమీద తాళి తప్పు మిగతా బంగారమంతా హారతి కర్పూరం లాగా కరిగి పోయింది. అందుకే పట్నం వెళ్లాలన్న ఆలోచనలో ఉన్నాడు. కాని ఆమె అసలు ఒప్పుకోవడం లేదు.

‘మన పిల్లలు వ్యవసాయం మీద పెద్దచదువులు చదువుదామని, మన ఊళ్లో కొత్తరకాల పంటలు వేసి దిగుబడులు పెంచాలని అనుకుంటూ ఉంటారు. నాకా మాటలు వింటూంటే చాలా సంతోషంగా అనిపిస్తుంది. గల్ఫ్ అన్నయ్య వైభవాన్ని చూసి నేనెంత భ్రమలో ఉన్నానో ఇప్పుడు నాకర్థమవుతోంది. పాపం ఇన్నేళ్లలో వాడేమి సుఖపడ్డాడు? నాలుగేళ్లకోమారు మా ఊరు వచ్చి మళ్లా వెళ్లిపోతాడు. వాడు అంత దూరంలో డబ్బు మిషనులా మారి ఒంటరిగా బతుకుతోంటే మా వదిన పిల్లల్ని చదివించుకుంటూ, ఏ సుఖసంతోషాలు లేని వట్టిపోయిన గోవులా మిగిలి పోయింది. మొగుడో చోట, పెళ్లామోచోట ఉంటే ఎన్ని మేడలు కడితేనేమిటి? ఎంత సొమ్ములు వెనకేసుకుంటే ఏంటి? మన పొలాన్ని, కౌలుకు తీసుకున్న పొలాన్ని కూడా సాగు చేసుకుంటూ మనూళ్లనే ఉండాం. తరతరాల నుంచి చేస్తున్న వ్యవసాయాన్ని వదిలేసి పట్నానికి వెళ్లి ఏం బావు

ఒక ముప్పై ఏళ్ల కిందటి మాట. ఆమె ఎవరో, పేరు ఏమిటో తెలియదు. ఒక తెల్లారగట్ట బస్సు ఆగే చెట్టుకింద ఇద్దరు మగపిల్లలను ఒళ్లో పెట్టుకుని వర్షానికి తడిసిపోతూ నేల మీద ముడుచుకుని కూర్చుని ఉంది. ఊరి కరణం రామచంద్రయ్య ఆలయానికి వెళుతూ ఆమెను చూసి వివరాలను వాకబు చేయగా భర్త వేరే పెళ్లి చేసుకుని ఇంట్లోంచి గెంటేసాడని, పుట్టింటికి వెళ్లడానికి ముఖం చల్లక ఈ ఊళ్లో దిగిపోయానని ఆమె చెప్పడంతో కరణం గారు జాలిపడి ఊరవతల తన పొలం పక్కన ఉన్న పూరిపాకలో ఆమె ఉండటానికి ఏర్పాట్లు చేశారు.

ఆమె మునుపు పొలంలో పనిచేసేదిట. ఎవరి పొలంలో నాట్లువేసేది ఉన్నా వరి కోత ఉన్నా అక్కడికి పనికి వెళ్లిపోయేది. ఒక్క క్షణం కూడా ఖాళీగా ఉండక ఎప్పుడు చూసినా పాక ముందు, వెనుకా ఏవేవో మొక్కలు పెడుతూ నీళ్లు పోస్తూ ఉండేది. మొక్కలు కాయడం మొదలుపెట్టాకా బస్స్టాపులో పెద్దకొడుకుని కూర్చోబెట్టి కూరగాయలు అమ్మించేది. అలా ఆ పడిపోయిన పాకలో ఆమె తన పిల్లలతో తన జీవితాన్ని మళ్లి కొత్తగా ప్రారంభించింది.

ఆమె హస్తవాసి మంచినీ, ఇంట్లో ఏ శుభ కార్యం ఉన్నా ముందు ఆమెనే పిలవడం మొదలు పెట్టారు. ఎవరికి ఎటువంటి అవసరం పడినా ఆమె పేరునే ముందు తలుచుకునే వారు. టక్కున వచ్చి

పని అందుకునేది. చేసిన పనికి ఒక్క రూపాయి ఎక్కువ తీసుకునేది కాదు, అలా అని తక్కువ తీసుకునేది కాదు. నిప్పులాంటి అడదని, నికార్వైన మనిషిని మంచిపేరు తెచ్చుకుంది.

ఆమె పాక దాటాక ఊళ్లోకి వచ్చే మొదటి ఇల్లు రాంబాబు వాళ్లదే. అప్పటికి అతను చిన్నవాడు. రాంబాబు తండ్రి పిల్లవాడిని భుజంమీద కూర్చో బెట్టుకుని పొలానికి వెళ్లి వస్తూ ఉన్నప్పుడు ఆమె రాంబాబుని ఎత్తుకుని బాగా ముద్దుచేసేది.

కొద్ది రోజులకి రామచంద్రయ్యగారు డబ్బుసాయం చేయగా ఒక తెల్లటి గోవుని, తరువాత పాడి గేదెని కొనుక్కుంది. రోజూ కుండలో పాలుపోసుకుని ఇంటింటికి అమ్మేది. అప్పటి నుంచి ఆమెను అందరూ గోవమ్మ అని పిలవడం మొదలుపెట్టారు.

రామచంద్రయ్య గారింట్లో వాళ్లమ్మాయి పెళ్లికి నెలరోజులకి పైగానే ఒళ్లు పులిసిపోయేలా పని చేసింది. కాని కరణంగారి భార్య ఎంత బలవంత పెట్టినా గోవమ్మ ఒక్క రూపాయి కూడా పుచ్చుకోలేదు.

‘కరణంగారు నాకు దేవుడు. దేవుడికి సేవ చేసినందుకు హుండిలో డబ్బు తీసుకుంటానా?’ అని ఎదురుప్రశ్న వేసి వెళ్లిపోయింది. ఆమె విశ్వాసాన్ని గురించి చాలారోజుల వరకు ఊళ్లో అంతా చెప్పుకుంటూనే ఉన్నారు.

చూస్తుండగానే ఆమె పాలవ్యాపారం చేస్తూ, ఒక ఎకరం పొలం కూడా కొనుక్కుని బాగానే నిల

దొక్కుకుంది. చేసిన అప్పంతా అణా పైసాతో సహా తీర్చేసింది. ఆమె పిల్లలు పెద్దవాళ్లయ్యారు. పెళ్లిళ్లు అయ్యాయి. పెద్దవాడు టౌన్ లో కారు డ్రైవర్ గా స్థిరపడ్డాడు.

చిన్నవాడు రేపు ప్రాంతాలలో ఇసుక వ్యాపారంలో ఉన్నాడు. వదేళ్ల క్రితమే పొలాన్ని అమ్మేసి అన్నదమ్ములు వాటాలు పంచేసుకుని గోవమ్మను తమ వెంట తీసుకెళ్లిపోయారు. ఒక్కప్పుడు బాగా బతికిన గోవమ్మ ఇన్నేళ్ల తరువాత మళ్లీ కూరలు అమ్ము కుంటూ కనపడటమన్నది చాలా ఆశ్చర్యంగా అని పిస్తోందనుకుంటూ రాంబాబు నిద్రలోకి జారి పోయాడు.

* * *

పదిరోజుల తర్వాత రాంబాబు అదే ఊరెళ్లాడు. వెనక్కి వస్తూ గోవమ్మను కలవాలని పక్కన ఉన్న

కొట్టు దగ్గరికి వెళ్లి వాకబు చేస్తే వెనుక వెపు ఉన్న పెద్ద స్థలంలో ఉంటుందని ఆ కొట్టతను దగ్గరుండి చూపించి మరీ వెళ్లాడు. నాలుగు గుంజల పైన తాటాకులు వేసిన చిన్నగుడిసెలో వెలిసిపోయిన పాత నేతబీరలో నేలమీద ముడుచుకుని కూర్చుని ఉన్న గోవమ్మ అతనికి కనిపించింది.

అతనిని గుర్తుపట్టి ఆమితాశ్చర్యంతో చూస్తూ ‘రాంబాబు, ఎంత పెద్దోడివయ పోయావురా’ అంటూ ఆపేక్షగా దగ్గరకు తీసుకుని వీపు మీద చెయ్యి వేసి ఆప్యాయంగా నిమిరింది. అతని కుటుంబ విషయాలన్నీ అడిగి తెలుసుకుని సంపాదన లేక పట్నానికి

వెళదామని అనుకుంటున్నాడని విని చాలా బాధ పడింది.

‘గోవమ్మా, ఒక్కదానివే ఉన్నావు. పిల్లలేరీ?’ అని అడిగాడు. ముందు చెప్పడానికి ఇష్టపడలేదు కానీ అతను తరచి తరచి అడగడంతో ఆమె చెప్పుకొచ్చింది.

* * *

‘పెద్దదిక్కుగా ఉండే కరణంగారు పోయారు. పెద్దాడు బలవంతపెట్టడంతో వాడితో వెళ్లిపోయాను కానీ మనాళ్లో పొలం అమ్మేసినందుకు ఇప్పటికీ బాధ పడుతూనే ఉన్నాను. కాని కొద్దిరోజులకే పెద్దాడు చేసే ద్రవం పని ఏమిటో తెలిపచ్చింది. గొప్పాళ్ల నుంచి డబ్బులకట్టలను తన కాళ్లో అక్రమంగా వేరే ఊళ్లకు తరలిస్తాడు. ఎంతడబ్బు చేరిస్తే వాడికంత కమిషన్ వస్తుంది. పోలీసులకు దొరికిపోతే అసలు నోరువిప్పడు. జైలుకెళ్లి వచ్చాకా రూటుమార్చి అదే హవాలా పని చేస్తున్నాడు. జైలుకు వెళితే కోడలికి తోడుగా ఉంటానని నన్ను తెచ్చిపెట్టుకున్నాడు. విషయం అర్థం అయ్యాకా నాకా పాపపుకూడు అసలు తినబుద్ధి కాలేదు. హితవు చెప్పినా వినే స్థితిని నా కొడుకు దాటిపోయాడని అర్థంచేసుకుని చిన్నోడి దగ్గరకు వెళ్లిపోయాను. చిన్నవాడు బాగానే చూసు కున్నాడు కానీ కోడలికే ఎందుకనో నా పొడ అసలు గిట్టలేదు. పెద్దపోట్లాటలు ఏమి లేవు కాని రోజు సూటిపోటీ మాటలతో కాకిలాగ నన్ను పొడి చేసేది. నేను ముందునుంచి అనవసరంగా మాటపడే రకం కాదు. చిన్నవాడు మౌనంగా ఉండిపోయేవాడు. పిల్లలిద్దరూ ఎవరికి నచ్చినవిధంగా వాళ్ల జీవితాలను గడుపుకుంటున్నారని, నేనే వాళ్ల గూట్లో ఇమడలేక పోతున్నానని అర్థం చేసుకుని వయసులో ఉన్నప్పుడు పిల్లల్ని తీసుకుని అప్పుడేలా ఏ ఆధారం లేకుండా మన ఊరికి వచ్చానో మళ్లీ ఈ ముసలితనంలో ఈ లోకంలో నాకో చోటుకోసం వెతుక్కుంటూ చెప్పా పెట్టకుండా ఇంట్లోంచి బయటపడి ఊరుపేరు తెలియని స్టేషన్లో దిగేసాను.’ గోవమ్మ చెబుతూ ఆగింది.

వెండితీగల్లా మెరుస్తున్నట్టుతో వాడిపోయిన ముఖంతో ఉన్న ఆమెకేసి జాలిగా చూసాడు.

‘రాంబాబు, ఇప్పుడు చెబుతున్నాను. అందరూ అనుకున్నట్టుగా మా ఇంటాయనేమి నన్ను వదిలేయ లేదు. నేనే వదిలేసాను. నన్ను, ఆ రెండో పెళ్లాన్ని ఇద్దరినీ చూసుకుంటానన్నాడు. ఆ మాటకి నాలో రక్తం మరిగిపోయింది. ఏ విలువ లేకుండా వాడు పడేసే ముష్టిముద్ద కోసం పడి ఉండటం ఇష్టంలేకే పిల్లల్ని తీసుకుని నేనే ఇల్లు విడిచేసి మన ఊరికి చేరాను.’

గతాన్ని గురించి చెబుతూంటే ఆమె కళ్లల్లో ఆత్మగౌరవం ఒక మెరుపులా మెరిసింది.

‘టికెట్టు లేని నన్ను రైల్వేపోలీసులు పట్టుకుని

‘రైతుకు ఎండేమిటి, వానేమిటి? రైతు బతుకంతా ఆకాశపు చూరుకింద పైరు ఒడిలోనే గడిచిపోతుంది. ఈ స్థల మంతా ఇబ్రహీం అన్న పెద్దమనిషిది. ఆయన పిల్లలంతా లండన్లో ఉంటారు. ఎప్పుడో ఈ ఎక రాలన్నీ కొనేసి చుట్టూ గోడకట్టి పెట్టాడు. ఈ గుడిసె వేయించి ఇక్కడ ఉండటానికి నాకింత చోటిచ్చాడు.’ ‘ఎన్ని బాధలు పడ్డావు? మన ఊరు తిరిగి వచ్చేయాల్సింది గోవమ్మా.’ ‘ఎలా రాను? ఊళ్లో అందరిముందు నా పిల్లలను పలుచన చేయడానికా? తల్లిగా ఆ తప్పు నేను చేయగలనా?’ అభిమానంగా అంది.

జాలిపడి ఒక వృద్ధాశ్రమంలో చేర్పించారు. కాని ఆ నాలుగుగోడల మధ్య నేను ఉండలేకపోయాను. పక్కెంలో నాకింత తిండిపడేస్తే ఆ ముద్ద కోసం ఆశ పడుతూ బతకడమన్నది నా వల్ల కాలేదు. పుట్టినప్పటి నుంచి పచ్చటి ప్రకృతిలోని చేలలో చెమటోట్టి బతికిన మట్టిమనిషిని నేను. రైతు బిడ్డను. నా ఒంట్లో ఇంకా సత్తువ ఉంది. చివరికి ఈ ఊరుకి చేరాను.’

ఆమె కష్టాల గురించి వింటుంటే రాంబాబు హృదయం ద్రవించిపోయింది. గోవమ్మ ముడతపడిన ముఖంలో జ్ఞాపకాల నీలినీడలు వేగంగా కదులు తున్నాయి. తన అస్తిత్వం కోసం ఆమె చేసిన జీవన పోరాటమంతా లోతుకుపోయిన ఆమె కళ్లలో స్పష్టంగా ప్రతిఫలిస్తున్నది.

చుట్టూ చాలా దూరం వరకు విస్తరించి ఉన్న పెద్ద మైదానం లాంటి ఆ స్థలాన్ని కలియచూస్తూ ‘అయ్యో, ఇలా ఎండనక వాననక ఒంటరిగా బతుకు తున్నావా?’ బాధగా అన్నాడు.

‘రైతుకు ఎండేమిటి, వానేమిటి? రైతు బతుకంతా ఆకాశపు చూరుకింద పైరు ఒడిలోనే గడిచిపోతుంది. ఈ స్థలమంతా ఇబ్రహీం అన్న పెద్దమనిషిది. ఆయన పిల్లలంతా లండన్లో ఉంటారు. ఎప్పుడో ఈ ఎక రాలన్నీ కొనేసి చుట్టూ గోడకట్టి పెట్టాడు. ఈ గుడిసె వేయించి ఇక్కడ ఉండటానికి నాకింత చోటిచ్చాడు.’

‘ఎన్ని బాధలు పడ్డావు? మన ఊరు తిరిగి వచ్చేయాల్సింది గోవమ్మా.’

‘ఎలా రాను? ఊళ్లో అందరిముందు నా పిల్లలను పలుచన చేయడానికా? తల్లిగా ఆ తప్పు నేను చేయగలనా?’ అభిమానంగా అంది.

‘ఎవరూ ఏమి అనుకోరు. మా అమ్మలాగా నిన్ను చూసుకుంటాను. పద మన ఊరు పోదాం.’ ఆమె వ్యధలకు మనస్సంతా వెన్నలా కరిగిపోతుండగా

ఆవేదనగా అన్నాడు.

బోసునవ్వు నవ్వి ‘ఈ గోవమ్మ మీద ఎప్పుడు జాలి చూపకు. నేనది అసలు భరించలేను. ఇలా ఈ వెనకకు రా.’ అతని చేయి పట్టుకుని తీసుకెళ్లింది. పందిరి మీద చిక్కగా అల్లుకున్న దొండపాదులు, కూరగాయల మొక్కలతో గుడిసె వెనుక ఒక పచ్చటివనమే ఉంది.

‘నేను వచ్చేటప్పటికి ఆ మూల చిన్నవేపమొక్క మోటారు బావి ఉండేవి. అంతే. ఆ తరువాత పక్కనే మడులు చేసి టమాట, ఆకుకూరలు అన్ని వేసాను. పుట్టినప్పటి నుంచి ఈ నేలనే నమ్ముకున్నాను. తెల్లారగానే నేలతల్లి ఇన్ని కూరగాయలు ఇస్తుంది. పొద్దున్నే అన్ని కోసుకుని ఆ బస్సు ఆగే చెట్టు మొదట్లో కూర్చుంటాను. పదిమంది వచ్చి కొన్నా వందదాకా వస్తాయి. అంతకన్నా ఎక్కువవచ్చినా నాకవసరమే లేదు’ నిబ్బరంగా అంది.

రాంబాబు మౌనంగా వింటూ ఉన్నాడు. దెబ్బ పడులు దగ్గరపడుతున్నా ఆమె గుండెలో చెక్కు చెదరని స్థైర్యం అతన్ని అబ్బురపరుస్తోంది.

‘పొద్దున్న వండుకు తింటాను. రాత్రికి రెండు ఇడ్డీలు తెచ్చుకుంటాను. లేదంటే పాలుతాగి పడు కుంటాను. కూరలమ్మిన డబ్బులు వస్తే వస్తాయి. ఒక్కోసారి రావు. నా దగ్గర దబ్బెక్కువున్నా నేను ఉంచుకోను. నేనే తెల్లారితే ఉంటానే లేదో తెలియదు కదా’ నిశ్చలంగా అంది.

లోతుకుపోయిన కళ్లు, ఎండిపోయిన బుగ్గలు, వంగిపోయిన నడుముతో నన్నగా, బలహీనంగా ఉన్న ఆమెలో మెండుగా తొణికిసలాడుతున్న ఆత్మ విశ్వాసాన్ని చూస్తుంటే రాంబాబుకి కంట్లో చెమ్మ చేరింది. అలాగే అతని మనసులోంచి ఏదో మానసిక స్థైర్యం కూడా పైకి తన్నుకువచ్చింది.

‘ఈరోజు ఒక్కటే మనది. రేపు కాదని, మనం ప్రతీక్షణం సంతోషంగా బతకాలని మీ తరం తెలుసు కోవాలి. ఈ నేల ఒక్కటే శాశ్వతమని నమ్మాలి. ఈ నేలసాగును విడిచి నువ్వు మోటార్ బండిని నడుపు కుంటూ ఉంటే, పెద్దోడు కారును, చిన్నోడు లారిని నడుపుకుంటున్నారు. ఇన్నేసి ఎకరాలు కొనేసిన ఆ ఆసావి పిల్లలంతా విమానాల్లో ఎక్కడెక్కడో తిరుగు తున్నారు. ఉన్నట్టాళ్లో సుఖంగా బతకకుండా మీరంతా ఆశతో పరుగులు పెడుతున్నారు. గల్లాపెట్టినిండా డబ్బు కూడపెట్టినా పూటకు తినేది గుప్పెడు బువ్వే కదా. ఇంత ముద్దన్నం అడిగితే ఈ నేలతల్లి ఆప్యాయంగా పెట్టదా? అన్నమొక్కటే కాదు ఇంకా చాలా ఇస్తుంది. సొంతూళ్లను వదిలేసి సంపాదనల కోసం ఎక్కడికీ పరుగులు పెట్టకండి. డబ్బు మాయలో అసలు పడకండి. రాంబాబు, దూరపుకొండలు నునుపని తెలుసుకో.’

గోవమ్మ మాటలకు చెంప చెక్కుమన్నట్టుగా అతను ఒక్కసారిగా అదిరిపడ్డాడు. భార్య జగ్గమ్మ

ముఖం అతని కళ్లముందు మెరుపులా తళుక్కున మెరిసింది. తొలిసారిగా భార్య ఆవేదన అతని హృదయాన్ని తాకుతూ అతనిని ఆలోచనల సుడిలో ముంచేసింది.

‘బాబు, ఒకప్పుడు ఇదంతా కూడా వ్యవసాయ భూమే. మనకులాగే ఇక్కడి రైతులు వలసలు వెళ్లిపోతూ పొట్ల కింద అమ్మేసుకున్నారు. నేనొచ్చి ఈ ఎండినమట్టి మీద నాలుగుచుక్కల నీళ్లు చల్లగానే, భూమిని చీల్చుకుంటూ ఇన్ని పచ్చటిమొక్కలు పుటుక్కున పుట్టుకుంటూ పైకి వచ్చేసాయి. నాకో బతుకుతెరువును చూపించాయి’

ఇంతలో ఒక అబ్బాయి బయటనుంచి ‘అవ్వ, పాలు’ అంటూ కేక పెట్టాడు. ఖాళీ గ్లాసు అతనికి ఇవ్వగా. అందులో వేడిపాలు పోసి ఆమెకిచ్చాడు.

‘జాన్, టీ ఉందా? మా ఊరి అబ్బాయి వచ్చాడు’ అడిగింది అతనిని.

టీ తాగి రాంబాబు డబ్బులు ఇవ్వబోతుంటే వద్దని వారిస్తూ గోవమ్మే ఇచ్చింది.

‘నన్నిక్కడికి తీసుకొచ్చిపెట్టింది ఈ అబ్బాయే. పొద్దునే వచ్చి నేను మోయలేనేమోనని కూరలబుట్టని తీసుకెళ్లి చెట్టుదగ్గర అతనే పెడతాడు. నన్ను చాలా ప్రాణంగా చూసుకుంటాడు’ అతని వంక ప్రేమగా చూస్తూ చిరునవ్వుతో అంది.

జాన్ బదులుగా నవ్వుతూ, ‘పైకి అలా చెబుతుంది కాని నిజానికి అవ్వే పెద్దదిక్కులా నిలబడి ఈ చుట్టుపక్కలందరిని చూసుకుంటుంది సార్. ఆమె నుంచి ఎంత నేర్చుకున్నా ఇంకా ఎంతోకొంత మిగిలే ఉంటుంది.’ అన్నాడు.

అతను వెళ్లిపోతుంటే పిలిచి కొంగుముడిలోంచి డబ్బుతీసి, ‘మీ ఆవిడకి మల్లెపూలు పట్టుకెళ్లు. మర్చిపోకు’ అంటూ చేతిలో పెట్టింది.

‘ప్రతి శుక్రవారం పూలకు డబ్బు ఇవ్వకుండా నన్ను వదలవు కదా అవ్వా’ నవ్వుతూ అంటూ సైకిల్ మీద వెళ్లిపోయాడు.

ఊదుకుంటూ వేడిపాలు తాగుతూ, ‘ఏమిటో మన ఊళ్లో గేదెపాలంత రుచి రాకపోయినా పాలు తాగే అలవాటు నాకిప్పటికీ పోలేదు. కాఫీలు, టీలు నన్నెప్పుడు అంటుకోలేదు.’ అంది.

చుట్టూ కలియచూసి, ఆమెవంక లోతుగా చూస్తూ ‘ఒక్కదానివి ఉండటానికి నీకనలు భయం వేయదా?’ అనడిగాడు.

‘ప్రకృతి తోడుంటే భయందేనికి? నమ్మకున్నందుకు నేలతల్లే నన్ను కాపాడుకుంటుంది’

‘ఎన్ని చెప్పినా వర్షంపడితే కష్టమే. లోపలికి నీళ్లు వచ్చేస్తాయి. రోడ్డు ఎత్తుగా, గుడిసె పల్లంగా ఉందిగా’ అన్నాడు.

‘ఎందకు ఎందాలి. వర్షానికి తడవాలి. చలికి వణకాలి. జీవితంలో ఏది మనకి ఎదురుగా వస్తే అది ఆనందంగా స్వీకరిస్తూ అనుభవించాలి. మని

షన్న వాడు అన్నిటిని సమానంగా తీసుకోగలగాలి. బతుకుంటే అదే కదా రాంబాబు.’

ఆ వేదాంతపు మాటలకు చలించిపోతూ, ‘నిజం చెప్పు గోవమ్మా. నువ్వు చదువుకున్నావా. బాగా జ్ఞానంగా మాట్లాడతావు. ధైర్యంగా బతుకుతున్నావు. ఇన్ని మాట్లాడినా కూడా నీ పిల్లల మీద ఒక్క నిండ కూడా వేయలేదు? నీ మాటలు వింటూంటే నాలో ఏదో తెలియని ధైర్యం, స్ఫూర్తి కలుగుతున్నాయి’ అన్నాడు.

‘చదువా’ బదులుగా చిన్నగా నవ్వింది.

‘అన్ని ధైర్యాలు ఆ దేవుడే ఇస్తాడు. మనుషులు చేసిన దేవుళ్ల కన్నా ప్రతి మనిషిలోను దేవుడుంటాడని నాకు మనుషుల మీదే విశ్వాసం ఎక్కువ. చంటిపిల్లల్ని భుజాన వేసుకుని వానలో తడుస్తూ కటిక చీకట్లో చెట్టు కింద అగమ్యగోచరంగా కూర్చుని ఉంటే రామచంద్రంగారి రూపంలో రాములవారు వచ్చి నన్ను, నా పిల్లల్ని కాపాడారు. పిల్లలు దగ్గరలేక ఒంటరిగా ఈ ముసలిది ఎలా బతుకుతుందని

చంటిపిల్లల్ని భుజాన వేసుకుని వానలో తడుస్తూ కటిక చీకట్లో చెట్టు కింద అగమ్యగోచరంగా కూర్చుని ఉంటే రామచంద్రంగారి రూపంలో రాములవారు వచ్చి నన్ను, నా పిల్లల్ని కాపాడారు. పిల్లలు దగ్గరలేక ఒంటరిగా ఈ ముసలిది ఎలా బతుకుతుందని కాసంత నీడనిచ్చి ఇబ్రహీం సారూ అల్లా రూపంలో నన్ను ఆదుకున్నాడు. ఈ జాన్ రూపంలో ఆ యేసు ప్రభువు నిండైన ప్రేమను నాకు పంచుతూ బతుకు మీద ఆశను ఇంకా నజీవంగా ఉంచాడు.’

కాసంత నీడనిచ్చి ఇబ్రహీం సారూ అల్లా రూపంలో నన్ను ఆదుకున్నాడు. ఈ జాన్ రూపంలో ఆ యేసు ప్రభువు నిండైన ప్రేమను నాకు పంచుతూ బతుకు మీద ఆశను ఇంకా నజీవంగా ఉంచాడు.’

ఆమె మాటలు అతని మనసుని లోతుగా తాకుతుండగా కదిలిపోతూ, ‘నువ్వు నిజంగా మట్టిలో మాణిక్యానివే’ ఆమె చేతిని పట్టుకుని ప్రేమతో అన్నాడు.

బయలుదేరుతుంటే తీసుకోదని అతనికి కచ్చితంగా తెలుసు. అయినా కూడా మనసొప్పక, ‘నీ కొడుకులా ఇస్తున్నాను. కాదనకుండా తీసుకో’ ఆమె చేతిలో బలవంతంగా డబ్బుని పెట్టబోయాడు.

ఆ డబ్బువంక పామును చూసినట్టుగా చూసి ‘వద్దు. చిన్నవాడివి నీ దగ్గర తీసుకోలేను. నువ్వెంతో అభిమానంతో నన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చావు. నాకదే సంతోషం. ఈ కరివేపాకును తీసుకెళ్లు. మీ దొడ్లోను చెట్టు ఉంటుంది. కాని ఈ ఆకు సువాసన చాలా బాగుంటుంది.’ కాగితంలో చుట్టబెట్టి ఇచ్చింది.

రాంబాబు చేతిని ఆప్యాయంగా పట్టుకుని అతనితో పాటుగా దడి దాటి బయటకు వచ్చి అతను వెళ్లే కనుచూపుమేర వరకు చెమ్మగిల్లినకళ్లతో అలా చూస్తూ గోవమ్మ నిలబడిపోయింది.

అతను బండివరకు వెళ్లి కొన్ని కొబ్బరిబోండాలు తీసుకుని మళ్లీ వెనక్కి వచ్చి, ‘ఇవి మన కొబ్బరి తోటలోవే. నీళ్లు చాలా రుచిగా ఉంటాయి. నేను మళ్లీ నీ కోసం వస్తాను’ అని లోపలపెట్టేసి ఆగకుండా వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా గబగబా బండిదగ్గరకు వెళ్లిపోయాడు. ఎందుకో తెలియదు కాని రాంబాబు కళ్లలో నీళ్లు ధారగా కారిపోతూనే ఉన్నాయి.

ఉమ్మడి కుటుంబం నుంచి విడిపోయిన ఈ రెండేళ్ల నుంచి అతనిలో అలుముకున్న ఆవేదనలు, ఆక్రోశాలు అన్నీ ఆ కన్నీటివరదలో ఒక్కసారిగా కొట్టుకుపోయి అతని మనసు ఒక్కసారిగా తేలిక పడింది. భరోసాతో కూడిన ప్రశాంతత మంచుపొగ లాగా అతని మనసును చల్లగా ఆవరించింది.

బండిని నడుపుకుంటూ వెళుతూ ఉంటే అతనిలో

అవ్వకమైన ఆనందం ఏదో పొంగి పొరలసాగింది. రోజు చూసే రహదారే అయినా ఆ రోజు ఎందుకో ఎంతో విశాలంగా, ఏదో కొత్త దోహదను చూస్తున్నట్టుగా అతనికి అనిపించసాగింది. గోవమ్మ జీవితపారం రగిలించిన స్ఫూర్తితో తన సమస్యలకి పరిష్కారాలెన్నో అతనికి ఒక్కొక్కటిగా కళ్లముందు గోచరించసాగాయి.

ప్రాణస్నేహాతుడు నాయక్ ను పట్నం వలస వెళ్లనివ్వకుండా ఆపాలని, భార్య చెప్పినట్టు ఊళ్లోని పక్కపొలాన్ని కొలుకు తీసుకుని దున్నుకుంటూ వివిధ ఆదాయ మార్గాలను అన్వేషిస్తూ భావిజీవితానికి అందమైన పూలబాటలు పరుచుకోవాలని అతని మనసు ఉప్పిళ్లూరుతోంది.

తన సరికొత్త నిర్ణయాలతో భార్య ముఖంలోని వెలుగుల మెరుపులను తనివితీరా చూడాలన్న తపనలో మునిగితేలుతూ నూతనోత్సాహంతో ఊర కలు వేస్తూ సంతోషం పొందిపోరుతున్న మనసుతో రాంబాబు ఊరివైపుగా తన బండిని వేగంగా ముందుకు దూకించాడు.

సమస్త సృష్టిలోని సకల జీవరాశిలోనూ ఆ పరమాత్మే కొలువై ఉన్నాడని చెప్పడం ద్వారా జగద్గురు ఆదిశంకరులు సృష్టిలోని ఏ జీవీ అధికమైనది లేదా అధమమైనది కాదనే మహత్తర సత్యాన్ని బోధించారు. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే...

శంకరుల వారి బోధలకు కొనసాగింపుగానే ఆ తర్వాతి కాలంలో భగవద్రామానుజులు హిందూ సమాజంలోని కుల అంతరాలను నిర్మూలించే ప్రయత్నం వేయి సంవత్సరాల క్రితమే చేశారు. దేశంలో విస్తృతంగా వైష్ణవ ధర్మ ప్రచారం గాంచిన ఆళ్వారులలో నిమ్మ వర్గల వారూ ఉన్నారు. అలాగే మాల దాసరులు, మాదిగ దాసరులు... ఇలా అన్ని కులాలలోనూ ఆధ్యాత్మిక చైతన్యాన్ని, ఉన్నతిని కలిగించే అద్భుతమైన వ్యవస్థను నిర్మాణం చేశారు శ్రీ రామానుజులు. దేవాలయాలలో అన్ని వర్గాల వారికీ ప్రవేశాన్ని కల్పించారు. అనంతర కాలంలో స్వామి వివేకానందులు ప్రపంచమతటా పర్యటించి హైందవ శంకారావాన్ని పూరించటమే కాక, హిందూ సమాజంలోని వికృతుల వల్ల జరుగుతున్న అసర్వాలను, వాటిని రూపుమాపుకోవలసిన అవసరాన్ని నొక్కిచెప్పారు. నారాయణ గురు, మళయాళ స్వామి ఇలా ఎందరో... హిందూ సమాజంలో ధార్మిక చైతన్యానికి, కుల అంతరాల నిర్మూలనకు విశేష కృషి సల్పారు. పూజలు, క్రతువులలో ఇచ్చే దానాలు కేవలం బ్రాహ్మణకే కాక అత్యంత పేద, దళిత బంధువులకు కూడా ఇవ్వాలని శాసించడంతో పాటు తన పార్థివదేహాన్ని నాలుగు వర్ణాలవారూ మోయాలని కోరుతూ వీలునామా రాసిన స్వాతంత్ర్య వీర సావార్కర్ కంటే గొప్ప అభ్యుదయవాది ఈ ఆధునిక భారతంలో కానరారు. అలా అనాదిగా హిందూ సమాజంలో నిరంతరంగా, చిరంతనంగా సంస్కరణ ప్రక్రియ, ప్రయత్నాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి.

స్వతంత్ర భారతదేశం నిర్దేశించుకున్న ముఖ్య లక్ష్యాలలో కుల నిర్మూలన ఒకటి. రాజ్యాంగ రచనా సంఘం అధ్యక్షుడి హోదాలో డాక్టర్ బి.ఆర్ అంబేద్కర్ తరచుగా 'ఎన్టిలేషన్ ఆఫ్ కాస్ట్' (కుల నిర్మూలన) గురించి మాట్లాడేవారు. కుల వ్యవస్థ పూర్తిగా నిర్మూలనై తప్ప భారతదేశంలో సామాజిక సమానత్వం సాధ్యం కాదన్నది అంబేద్కర్ అభిప్రాయం.

డా. బి. సారంగపాఠి

9440828487

'కాస్ట్' - ఆంగ్లేయులు

అయితే గడచిన 70 సంవత్సరాలలో కులం నిర్మూలనం కాకపోగా మరింత సుస్థిరమైంది. రాజకీయాలతో పాటుగా అన్ని వ్యవస్థలలో కుల ప్రాధాన్యం పెరిగింది. జనాభా లెక్కలు కులం ఆధారంగా జరగాలని డిమాండ్ 'ఆజాద్ కా అమృత మహోత్సవ్' వేళ బలం పుంజుకుంటున్నది. దీనిని బట్టి అంబేద్కర్ ఆలోచనల నుండి మనం ఎంత దూరంగా జరిగామో మనకు అవగతమవుతుంది.

కులం అనే దాన్ని సక్రమంగా అర్థం చేసుకోవడానికి ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. బ్రిటిష్ వాడు నింపిన భావ దాస్యపు కోణంలో కులాన్ని చూసినందునే మనదేశంలో కుల భావన గతంలో కంటే మరింతగా విస్తృతమై నేడు జనగణన స్థానంలో కుల గణన చెయ్యాలనే మతిమాలిన డిమాండ్లు చేసే స్థితికి చేరుకుంది.

'కాస్ట్'కు కర్త, కర్మ, క్రియ క్రైస్తవులే...

నిజానికి 'కాస్ట్' అంటే భారతదేశంలోని కులం అనే పదాన్ని సూచించడం లేదు. కాస్ట్ కు అర్థం కులం అని కాదు. వర్ణం కాదు. 'కాస్ట్' కు సమానార్థకమైన పదం భారతీయ భాషలలో కానీ, సంప్రదాయాలలో కానీ లేదు. 'కాస్ట్' అనే పదాన్ని మొదటిగా పోర్చుగీసు వారు ఉపయోగించారు. కొత్తగా క్రైస్తవం స్వీకరించిన యూదుల, ముస్లిముల సమూహాన్ని 'కాస్టా' అనే పేరుతో పిలిచేవారు. కొత్త క్రైస్తవులను తమ హిబ్రూ రక్తం వలన అశుద్ధమైనవారిగా, అంటరాని వారిగా పరిగణించారు. ఈ పదాన్ని వ్యాప్తిలోకి తెచ్చింది క్రైస్తవ జెసూట్స్. కనుక 'కాస్ట్' అనే పదానికి కర్త, కర్మ, క్రియ క్రైస్తవులే.

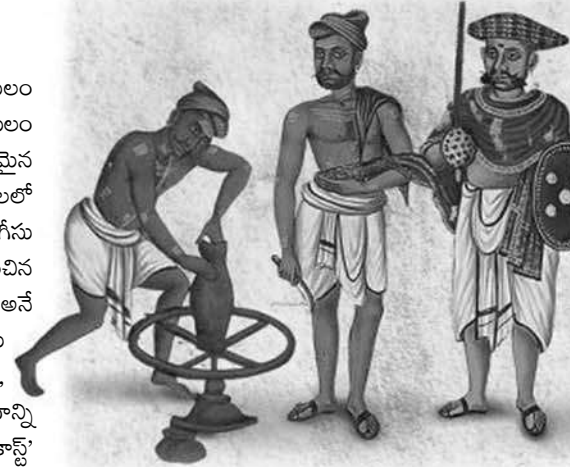
16వ శతాబ్దానికి ముందు మనదేశంలో 'కాస్ట్' లేదు. ఆ మాటకొస్తే 1901 జనాభా లెక్కల వరకూ మన దేశంలో 'కాస్ట్' అనే పదానికి అధికారిక గుర్తింపు లేదు. 1901 నుండే 'కాస్ట్' అనే పదం వాడుకలోకి వచ్చింది. పాశ్చాత్యుల సమాజంలో ఉన్న కాస్ట్ వ్యవస్థకు సంబంధించిన అంశాలు కొన్ని మన వర్త/కుల వ్యవస్థలో కూడా వారికి కనపడడంతో, ఎక్కువ విచారించకుండానే హిందూ సమాజానికి ఆ పదాన్ని అంటగట్టారు.

మనదేశంలో ఉత్తరాదిలో 'జాతి', దక్షిణాదిలో 'కులం' వర్గాయవదాలుగా వాడుతున్నారు. వాస్తవానికి ఈ రెండు పదాల అర్థం కూడా వేరు వేరు. వివాహ సంబంధ నియమ నిబంధనలు, ఆహారపుటలాట్లు, వృత్తి వ్యాపకాలు, నివాసం, కర్మకాండ, ధార్మిక విశ్వాసాల కారణంగా అనుసరిస్తున్న ఆచారాలలోని అంతరాలు మొదలగు

వాటి ఆధారంగా 'జాతి' నిర్ణయం జరిగి ఉండవచ్చు. మొదటగా కొన్ని జాతులే ఉన్నాయి. కాలక్రమంలో అనేక జాతులు/కులాలు వెలిశాయి. ఉత్తరాది వారి 'జాతి' అంటే ఆంగ్ల పదం 'Race' కాదు.

'కాస్ట్' చట్రంలో ఇలికించే ప్రయత్నం...

జాతులు/కులాలు జడమైనవి కావు. కొత్త జాతులు/కులాలు వచ్చేవి. ఉన్న జాతులు/కులాలు కలిసిపోయేవి. జాతుల/కులాల నియమ నిబంధనలు నిరంతరం మార్పు చెందుతూ ఉండేవి. కనుక కొత్తవి సృష్టించడానికి, రెండు మూడు జాతులు/కులాలు కలిసి రూపాంతరం చెందడానికి అవకాశం ఉండి కాలక్రమంలో ఎన్నో జాతులు, ఉప జాతులు ఏర్పడ్డాయి. సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక

కొలమానంలో కొన్ని జాతుల స్థాయి పెరుగుతుండేది. మరి కొన్ని జాతుల స్థాయి తగ్గుతుండేది.

వర్ణాలు నాలుగు. బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర. బ్రాహ్మణ శబ్దం శ్రేష్ఠమైన అన్న అర్థాన్ని చెప్పేది కాదు. శూద్ర శబ్దం నీచమైన అన్న భావనతోను ఉపయోగించినది కాదు. అవి ఆయా వర్ణాలకు పెట్టిన పేర్లు. అర్హత, గుణ, కర్మలను బట్టి వర్ణాలు నిర్ణయించేవారు. బ్రాహ్మణ వర్ణంలో వుట్టిన ప్రతివాడూ బ్రాహ్మణుడే అయ్యేవాడు కాదు. అలాగే ఇతర వర్ణాలకు చెందినవారు కూడా. సమాజ కల్యాణానికి అన్ని రకాల వారూ కావాలి. తత్త్వవేత్తలు ఎంత అవసరమో, సమాజాన్ని శత్రువుల నుంచి కాపాడే యోధులు కూడా అంతే అవసరం. వివిధ రకాల పంటలు పండించి దేశ సంపదను పెంచేవారు ఎంత అవసరమో, ఆ ఉత్పత్తులను కొనుగోలు చేసి, అమ్మి ఎగుమతులు చేసే వారు కూడా అంతే

వెలిగించిన కాష్టం

అవసరం. ఎవరూ ఎక్కువ కాదు, తక్కువ కాదు.

విస్తృత పరిశోధనల అనంతరం కూడా జాతికి, వర్గానికి మధ్య సంబంధాన్ని నేరుగా ఇంతవరకూ ఎవరూ నిర్ధారించలేకపోయారు. రెండు మూడు వందల సంవత్సరాల నుండి ఈ దిశగా చేస్తున్న పరిశోధనలు ఒక స్థిర అభిప్రాయానికి సాధించలేక పోయాయి. కానీ జాతులను ఏదో వర్గం కిందకు తెచ్చే ప్రయత్నం పాశ్చాత్య మేధావులు చేస్తూనే ఉన్నారు. అన్ని వర్గాలూ సమానమని చెప్పే ప్రాచీన వాఙ్మయాన్ని కావాలనే పక్కకు పెట్టారు. బ్రాహ్మణ వర్గానికి అగ్రాసనం వేసిన శాస్త్రాలను మాత్రం విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. వర్ణసంకరం గురించి చెప్పిన గ్రంథాలను ఉటంకించారు. వర్ణ సమాన

వారు రాజ్యాలు ఏలారు. శివాజీ మహారాజ్, నంద చక్రవర్తులు, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, రెడ్డి రాజులు, శాలివాహనులు, యాదవరాజులు మొదలైనవారు వారిలో ప్రముఖులు. ఆధునిక కాలంలో కూడా రాజ్యాధికారం శూద్రులుగా పేర్కొనే జాతుల చేతులలోనే ఉంది. శూద్ర శబ్దాన్ని నీచ శబ్దంగా ఆంగ్లేయులు పేర్కొంటుంటే వెనుక కుట్ర దాగి ఉంది. సంఖ్యాపరంగా అత్యధికమైన శూద్రులను మిగిలిన సమాజం నుండి వేరు చేయాలనే కుట్ర అది. దాని ఆధునిక రూపమే ఎస్సీ, బీసీ, మైనారిటీల ఐకమత్యానికి ఇస్తున్న విలుపులు, ప్రయత్నాలు.

20వ శతాబ్ది మొదటి నుండి మాత్రమే 'షెడ్యూల్ కులాలు' అనే పదం వాడుకలోకి వచ్చింది 1200 జాతులను, 65 మిలియన్ల మందిని ఎస్సీలుగా పేర్కొంటున్నారు. అందుకై ఒకే ఒక ప్రాతిపదికను తీసుకున్నారు. ఆ ప్రాతిపదిక - అంటరానితనం. అనాదిగా విజ్ఞులు అంటరానితనం పాపం కాకపోతే మరేదీ పాపం కాదని చెప్పడం విన్నాం. ఈ దురాచారానికి వ్యతిరేకంగా ఎందరో ఉద్యమించారు. అంటరానితనం చట్ట వ్యతిరేకం. అంటరానితనం క్రమేపీ అదృశ్యం అవుతున్నది. అంటరానితనానికి బహుశా ఆచార వ్యవహారాలు, వృత్తివ్యాపకాలు, ఆహారపులవాట్లు, ఆరాధనా పద్ధతుల మధ్య తేడాలు కారణం కావచ్చు.

కొత్త కులాలను సృష్టించటం, వాటిని వర్గీకరించడం వెనుక ప్రధాన కారణం రాజకీయాలే. మన సామాజిక వ్యవస్థను ఆంగ్లేయుల మానసలోనే చూసే ప్రయత్నం అది. సమాజాన్ని వివిధ కులాల పేరుతో విభజించి, విదగ్ధులై ప్రయత్నం రాజకీయ పార్టీలకు తాత్కాలికంగా లబ్ధి కలిగించవచ్చు. కానీ దేశానికి ప్రమాదకరం. ఇటువంటి యత్నాల వలన సమాజంలో వివిధ వర్గాల మధ్య సయోధ్య దెబ్బతింటున్నది. అగ్రహారాలు పెరుగుతున్నాయి. అగ్ర, నిమ్మ కులాల పేరుతో చేస్తున్న వాదనలు కొందరిలో ఆధిక్య భావనను, మరికొందరిలో న్యూనతా భావనను పెంచుతున్నాయి.

బానిసత్వం కొనసాగిన కాలంలోనూ, వలస పాలన కాలంలోనూ, కమ్యూనిస్టు దేశాలలోనూ, సామ్రాజ్యవాద దేశాలలోనూ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలోనూ, పూర్వదలిజంలోనూ కూడా దోపిడి, అణచి వేతలు ఉన్నాయి. మన దేశానికి, మన సమాజానికి మాత్రమే అవి పరిమితం కాదు. కేవలం 'కాస్ట్' వ్యవస్థలోనే దురాచారాలు, వివక్ష ఉందని మిగిలిన సంస్కృతులలో అటువంటి దురాచారాలు, వివక్ష లేవని

చెప్పటం సత్య దూరమే కాదు, మోసపుప్పటం కూడా.

రాజకీయంగా, చట్టపరంగా, మేథో పరంగా 'కాస్ట్' వ్యవస్థను శాశ్వతంగా నిలిపేందుకు చేస్తున్న ప్రయత్నాలు సమాజానికి శ్రేయస్కరం కాదు. అవి మన సమాజాన్ని చిన్నాభిన్నం చేస్తాయి. కనుక మనం కొత్తగా, వాస్తవిక దృక్పథంతో ఆలోచించాలి. మూడు ముఖ్యమైన వలస భావనలవలన ఇంత గందరగోళం ఏర్పడింది. మొదటిది 'కాస్ట్' అనే పదం. రెండవది జాతిపరమైన ఆర్య - ద్రవిడ సిద్ధాంతం. మూడవది యూదులకు, క్యాథలిక్ పురోహిత వర్గానికి వ్యతిరేకంగా ప్రొటెస్టెంట్ క్రైస్తవులు చేసిన విమర్శలు.

కాస్ట్, సబ్ కాస్ట్ అనేవి పాశ్చాత్యుల సమాజానికి సంబంధించినవి. వర్ణము, జాతి అనేవి భారతీయమైనవి. రెండూ విభిన్న సంస్కృతులకు సంబంధించిన వేరు వేరు పదాలు. కానీ ఆంగ్లేయులు వారి పదాలైన కాస్ట్, సబ్ కాస్ట్ చట్రంలో మన సమాజాన్ని చూసే ప్రయత్నం చేశారు. అందులో భాగంగానే బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య వర్గాలను ఆర్యులుగానూ, శూద్రులను, దళితులను ద్రావిడులుగానూ పేర్కొన్నారు. క్రైస్తవ, యూదు పురోహిత వర్గంపై ప్రొటెస్టెంట్లు చేసిన విమర్శను బ్రాహ్మణ పురోహిత వర్గానికి కూడా అన్వయించారు. బ్రాహ్మణులను పరమ దుర్మార్గులుగా, నీచులుగా, దుష్టులుగా, సమాజపు దురన్యాయాలన్నిటికీ వారినే కారణభూతులుగా చిత్రికరించారు.

సాంస్కృతిక అనంతరం మిషనరీల, వలస పాలకుల ఆలోచనా ధోరణిని తిప్పి కొట్టే ప్రయత్నం చెయ్యకుండా, కొనసాగించారు. వలసపాలకులు మనకు ఇచ్చిన కోణాలలోని నిజానిజాలను మనం విచారించలేదు, తర్కించలేదు, ప్రశ్నించనూలేదు. వాటిని యథాతథంగా అంగీకరించాం. విశ్వవిద్యాలయాలను, పత్రికా ప్రసార సాధనాలను తమ గుప్పెట్లో పెట్టుకున్న కమ్యూనిస్టులు ఆర్య - ద్రవిడ విభజనను, బ్రాహ్మణ వ్యతిరేకతను, అగ్ర, నిమ్మ వర్గాల విభజనను అంగీకరించారు.

'కాస్ట్' అనే పదాన్ని మనం వాడకూడదు. దానిని నిషేధించాలి. కాస్ట్ వ్యవస్థ మనది కాదు. కనుక మనమీద రుద్దిన 'కాస్ట్' వ్యవస్థను రద్దు చేసుకుందాం. నాలుగు వర్గాలు సమానమైనవి. ఎక్కువ, తక్కువ కానివి. అది శ్రమ విభజనకు సంబంధించిన ఒక ప్రత్యేకమైన వర్గీకరణ. దానికి అంతకంటే విలువ లేదు.

మన సమాజంలో ఎన్నో అసమానతలు ఉన్నాయి. వాటి మూలాలను పాశ్చాత్య క్రైస్తవ దృష్టికోణం నుండి కాక, స్వతంత్రంగా అధ్యయనం చేసి, వాటికి మనవైన పరిష్కార మార్గాలు అన్వేషించాలి. మనందరం ఒకటే. మన మీద రుద్దిన కల్పిత కథనాలను మనందరం నమ్మకట్టగా తిప్పికొట్టాలి. ★

త్వాన్ని బోధించిన శాస్త్రాలను పక్కకు నెట్టివేశారు. జాతులను, వర్గాలను కాస్ట్ చట్రంలో ఇరికించే ప్రయత్నంలో ఎన్నో ఉప జాతులను, ఉప ఉప జాతులను సృష్టించారు.

బ్రాహ్మణ వర్ణంలోనూ అనేక వందల జాతులు ఉన్నాయి. ఆహారపులవాట్లు, వివాహ పద్ధతులు, ఆరాధనా పద్ధతులు మొదలైన వాటిలో ఎన్నో వ్యత్యాసాలు/ విభేదాలు ఉన్నాయి. ఉత్తరాది బ్రాహ్మణులకు, దక్షిణాది బ్రాహ్మణులకు ఎందులోనూ సారూప్యం లేదు. అలాగే బ్రాహ్మణులలోనూ మాంసాహారం తినేవారున్నారు. బ్రాహ్మణులందరూ పూజారులు కాదు. పురోహితులు కాదు. కేవలం కొందరు మాత్రమే అందుకు అర్హత ఉన్నవారు.

ఆంగ్లేయులు శూద్రవర్ణం కిందకు చేర్చిన జాతులు సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, సైనిక పరంగా ఎంతో ప్రతిభావంతమైనవి. గతంలో అనేకసార్లు

భో జనం చేయాల్సిన వేళలు, భోజనవిధులు, భోజన పాత్రలు, అరిటాకు లోనూ, మోడుగాకుల విస్తర్తనూ భోజనం, తాంబూలం గుణాలు ఇలా ఎన్నో విశేషాలు భోజన చారిత్రక గ్రంథంలో ఉన్నాయి.

అనిధాయ ముఖే పర్ణం పూగం భాదతి యో నరః ।

సప్తజన్మదరిద్రత్వం నాంతే నారాయణస్మృతిః ద్విపూగం ధననాశనమ్ ॥

త్రిపూగం సర్వదాయోగ్యం చతుఃపూగం తు వర్ణయేత్ ।

ఆకుల్లేకుండా కేవలం వక్క నమలితే ఏడుజన్మల దరిద్రం వస్తుంది. చనిపోయేప్పుడు నారాయణ స్మరణం కూడా కలగదు. తాంబూలంలో ఒక వక్కే వేసుకోవాలి. అది ఆరోగ్యకరం. రెండు వేసుకుంటే ధననాశం. మూడు వక్కలు నయమే! కానీ, నాలుగు వద్దు.

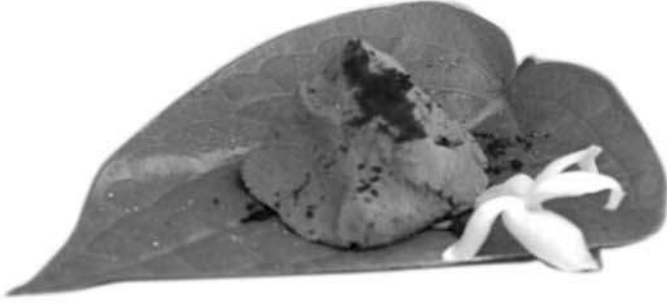
ఏకపూగం పంచపర్ణా శ్చూర్ణం నిష్పావమాత్రకమ్ ।

కర్పూరం చ తదర్థం స్యాత్తక్కిలం త్రిచతుష్టయమ్ ॥

లవంగకుసుముం తద్య తదర్థం జాతికీఫలం।

క్రమేణ భక్షయే ద్విద్వాన్ తాంబూలం సర్వరోగజితే ॥

వక్క ఒకటి, ఆకులైదు, సున్నం అనుముల గింజంత వెయ్యాలి. అందులో సగం పచ్చకర్పూరం, మూడుగాని నాలుగు గాని తక్కిలిలములు, లవంగ మొగ్గలు, వాటిలో సగం జాబికాయ ఈ క్రమంలో చేర్చిన తాంబూలం సర్వ రోగాల్ని

హరించేదిగా ఉంటుంది తమలపాకు కొనని తొడిమనీ వదిలేయాలి, నున్నపాకు, జంటాకు, రాలిన ఆకు, కుళ్లిన ఆకుల్ని పారేయాలి. ప్రొద్దునపూట వక్క మధ్యాహ్నం పూట సున్నం, రాత్రిపూట ఆకులూ ఎక్కువగా ఉండే విధంగా తాంబూలం వేసుకోవాలి! తాంబూలంలో బెల్లం వేస్తారు కొందరు. అల్లం/శొంఠి చేరిస్తే మంచిదని కొందరంటారు. రాయలవారు శొంఠి తాంబూలాన్నే పేర్కొన్నారు. వెండి, బంగారు రేకులు వేస్తే ఉన్నతంగా పనిచేస్తుంది!

తాంబూలంతోపాటుగా ఇవి వర్ణవద్దు

“క్షీరభోజియై యపుడు వేగరముతోడం తమ్ములముఁగొన్న గుప్తమాతని వశించు” పాలు లేదా పాలు కలిసిన కాఫీ టీ, పాయసం లాంటి పాల పదార్థాలను తిన్న వెంటనే తాంబూలం తీసుకుంటే కుష్టు లాంటి భయంకర చర్మ వ్యాధులొస్తాయని చారిత్రక భోజనాజ్ఞా హెచ్చరించాడు. పాలు తీసుకున్న వెంటనే తాంబూలం వేసుకుంటే కడుపులో పాలు విరిగిపోయి విషదోషాలు ఏర్పడతాయి. పనసపండు, వెలగపండు, అరటిపండు, చెరకురసం, కొబ్బరి, అల్పహాలు, కందిపప్పు లేదా పెసరపప్పుతో చేసిన పదార్థాల్ని తిన్న వెంటనే తాంబూలం వేసుకోకూడదు. కనీసం ఒక గంటయినా ఆగటం మంచిది.

మధ్యం కన్నా తాంబూలమే మేలు

జాతీయోద్యమకాలంలో కల్లు మానండోయ్ బాబూ! కళ్లు తెరవండోయ్ అని పాటలు పాడుతూ మద్యపాన నిషేధాన్ని కూడా ప్రచారం చేసేవారు. కానీ, ఇప్పుడున్నంత తీవ్రంగా గుట్కా, జర్దా, పొగాకు కిళ్లీలు అప్పటికే తెలివు. కాబట్టి తాంబూలం వేసుకోవటాన్ని ఆనాడు మాదక ద్రవ్యంగా భావించలేదు. మద్యపానం కన్నా తాంబూలమే మేలనే అనుకునేవాళ్లు.

సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారి సంపాదకత్వంలో 1940లో వెలువడిన మద్యనిరోధక గీతావళి సంకలనంలో చెన్నమరాజు కొండలరావు-వెంకటేశ్వర

రావులు వ్రాసిన పద్యం ఇది:

పలకులు జాజికాయలు పాలిమి/తాంబూల చిర్యశో పాయంబు

త్యేన్దోనరించిన మద్యము గ్రోలిన/పెనుకంపు నోట గొట్టుర సుమతీ

పచ్చకర్పూరం, జాజికాయల్లాంటి పరిమళ ద్రవ్యాలు పులిమిన తాంబూలం నమలటం లాంటి చిట్కాలెన్ని చేసినా మద్యపానం చేసిన నోటి ‘పెనుకంపు’ వదల బొమ్మాళీ వదల అన్నట్టు జన్మజన్మాలకూ వదలదంటాడు కవి.

తమలపాకుల మంచుగుణాలు

నాగుపాము పడగలా ఉందని, నాగలోకం నుండి వచ్చిందని, లేక పాములాగా పాకుతూ పెరుగుతుందని తమలపాకు తీగని ‘నాగపల్లి’ అని పిలిచారు. తమలపాకులు వివిధ ప్రాంతాల్లో పెరుగుతాయి. ఒక్కో ప్రాంతం ఆకులకు ఒక్కోరకం గుణాలుంటాయి. సాధారణంగా తమలపాకులు చిరుచేదు, కారం, తీపి రుచుల్ని కలిగి ఉంటాయి. బెంగాలీ ఆకులు ఎక్కువగా కారాకిళ్లకు ఉపయోగిస్తారు.

నోరు జిగురుగా ఉండటం, నోటి దుర్గంధం, రుచి తెలియకపోవటం, కఫం, వాతం, గుండెల్లో భారం, అజీర్తిలను తమలపాకు పోగొడుతుంది. వీర్యంలో వేడిని కలిగించి స్థలనం సక్రమంగా అయ్యేలా చేస్తుంది. మనసుకు సంతోషం కలిగిస్తుంది. ఆకలి పెంచుతుంది. పొట్టికీ, గుండెకీ, మెదడుకీ బలాన్నిస్తుంది.

తాంబూలం

జ్ఞాపకశక్తిని పెంచుతుంది. శరీరాన్ని తాజా పరుస్తుంది. దంతవ్యాధుల్ని తగ్గించి గొంతుకని శుభ్రపరుస్తుంది. తమలపాకును తినడం వల్ల లాలాజలం విడుదలై దప్పిక తగ్గుతుంది. క్షేమం తగ్గి, అరుగుదల పెరుగుతుంది. భుక్త్యాసం రాకుండా ఉంటుంది.

బాలింతలు పండుటాకుల తాంబూలం వేసుకుంటే గర్భాశయం త్వరగా కుంచించుకుంటుంది. తమలపాకుల రసంలో మూడు పూటలా మిరియాల పొడిని తగినంత కలిపి తీసుకుంటూ ఉంటే జ్వరం తగ్గుతుంది. మిరియాల పొడి వేసి, తేనెతో రంగరించి ఆకుతో సహా నమిలితే కొవ్వు, స్థూలకాయం, నరాలజబ్బులకు ఔషధం. తమలపాకుల్లో కొద్దిగా “డి. ఇ. సి” ఉప్పు (diethylcarbamazine citrate) కలిపి తింటే బోధవ్యాధి త్వరగా తగ్గుతుంది. లేదా ఈ బిళ్లలు వేసుకుని తమలపాకులు నమలాలి.

తమలపాకు నమిలిన తమ్మని పేనుకొరుకుడు (ఎలోపీషియా ఏరియోట) మీద పెడితే త్వరగా నయమౌతుంది. తమలపాకులోని కాల్షియం, ఫోలిక్ యాసిడ్, ఎ.విటమిన్. సి.విటమిన్లు ఎముక పుష్టినిస్తాయి.

తమలపాకుల్ని వెచ్చచేసి రసం తీసి 1-2 చెంచాల మోతాదులో తాగితే జ్వరం, దగ్గు, కఫం తగ్గుతాయి. ఈ రసాన్ని ఒకటి రెండు చుక్కలు తరచూ కళ్లలో వేస్తుంటే రేచీకటి తగ్గుతుంది. ఇది వైద్యుల సలహా మీద చేయాలి.

తమలపాకులు, తులసాకులు, అల్లం

మిరియాలు మెత్తగా నూరి రసం తీసి సమానంగా తేనె కలిపి ఒక చెంచా మోతాదులో తినిపిస్తే జలుబు, దగ్గు తగ్గుతాయి. వీటిని నూరి తీసిన రసం గానీ, లేక ఎండించి దంచి నీళ్లలో వేసి మరిగించిన టీ గానీ రోజూ తాగుతుంటే ఇమ్యూనిటీ పెరుగుతుంది. కరోనా లాంటి కఫ వ్యాధులు రాకుండా ఉంటాయి. జఠరాగ్ని బలంగా ఉంటుంది. గుండె బలహీనత తగ్గుతుంది. పిల్లలకు రొంప చేసినప్పుడు తమలపాకులకు అముదం రాసి, వెచ్చజేసి రొమ్ముకు కావటం పెడితే రోగికి హాయిగా ఉంటుంది.

తమలపాకుల్ని మెత్తగా నూరి, అతిమధురం పొడి (యష్టిచూర్ణం) దానికి సమానంగా కలిపి కుంకుడు గింజలంత మాత్రలు చేసుకుని అరనిచ్చి ఓ గాజు సీసాలో భద్రపరచుకోండి. వీటిని 1-2 మాత్రలు చప్పరిస్తే దగ్గు, జలుబు, ఆయాసం తగ్గుతాయి. కంఠ స్వరం శ్రావ్యంగా ఉంటుంది. పాటలు పాడేవారు, నటులు, ఉపన్యాసకులు, ఉపాధ్యాయులకి ఇది మంచిది.

సుగంధ ద్రవ్యాలు కలిసిన తాంబూలం లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది. లేత తమలపాకుల్ని విడిగా తింటే అతి కామోద్రేకం తగ్గి సమస్థితి ఏర్పడుతుంది. లైంగిక శక్తిని కోరుకునేవారు కప్పురవిడెమునే తీసుకోవాలి. కడుపులో బల్ల (లివర్ ఎన్సార్మిమెంటు) వచ్చినచోట ఇలా కాపు పెడితే వాపు నెమ్మదిగా తగ్గుతుంది. కీళ్లవాతంలో తమలపాకును వెచ్చవేసి వాపు, నొప్పి కలిగిన కీలు మీద కడితే నొప్పి తగ్గుతుంది. దీన్నే గొంతుక పైన కాపుపెడితే గొంతులో పుండు, గొంతునొప్పి, సోర్(త్రోట్) తగ్గుతాయి. పాలిచ్చే తల్లులకు రొమ్ములపైన కాపు పెడితే తల్లి పాలు తగ్గిపోతాయి. గవదబిళ్లలు వచ్చిన చోట ఇలా కాపు పెడితే నొప్పి, వాపు తగ్గుతాయి. మొండి వ్రణాలు తగ్గటానికి తమలపాకును నూరిన ముద్దతో కట్టు కట్టాలి.

ప్రతిరోజూ ఒక తమలపాకు 10 మిరియం గింజలతో నమిలి వేణ్ణిళ్లు తాగితే స్థూలకాయం అదుపులోకొస్తుంది. దీన్ని పాలతో కలిపి తీసుకుంటే మహిళల్లో కనిపించే హిస్టేరియా తగ్గుతుంది.

తమలపాకు రసాన్ని ముక్కులో చుక్కలుగా వేసుకుంటే తలనొప్పి తగ్గుతుంది. తమలపాకు ముద్దను తలకు పట్టించి గంటసేపు ఆగి తలస్నానం చేస్తే చుండ్రు తగ్గుతుంది.

రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచేందుకు వాడే ఔషధాలతోపాటుగా తమలపాకుల్ని తీసుకుంటే ఆ ఔషధాలు శక్తిమంతంగా పనిచేస్తాయి.

వీటిలో ఆహార పీచుపదార్థం (డయటరీ ఫైబర్) ఎక్కువగా ఉంటుంది. తోటకూర, పాలకూరల్లాగే ఇవి కూడా జీర్ణవ్యవస్థకు మేలు చేస్తాయి. ఒకింత ఎక్కువ శక్తిదాయకంగా పనిచేస్తాయి. విషదోషాల్ని హరిస్తాయి. వృద్ధాప్య లక్షణాలను కట్టడి చేస్తాయి.

రిఫైండ్ నూనెలు కాకుండా, స్వచ్ఛమైన వంటనూనె- గానుగ నుండి తీసింది దొరికితే ఆ నూనెలో ఒకటి రెండు తమలపాకుల్ని వేసి ఉంచండి. నూనె చెడకుండా ఉంటుందని పరిశోధకులు చెప్తున్నారు. వంటనూనెలు ఎక్కువ రోజులు నిలవుంటే వాటిలో అసంతృప్త కొవ్వు ఆక్సికరణానికి గురై మాగుడు వాసన వేస్తుంది. దీన్ని 'rancidity' అంటారు. తమలపాకు దీన్ని ఆపుతుంది. వీటిలో బ్యాక్టీరియా పెరుగుదలను అరికట్టే రసాయనాలు కూడా ఉన్నాయి. తమలపాకులో ఉండే స్థిరతైలం (ఎసెన్షియల్ ఆయిల్) ఫంగస్ కి వ్యతిరేకంగా పనిచేసి, ఫంగస్ పెరుగుదలను అదుపులో ఉంచినట్లు పరిశోధనల్లో తేలింది.

కళారత్న
డా॥ బి.వి. పూర్ణచందు
9440172642

తమలపాకుల్లో రకాలు

తాంబూలంలో చాలా రకాలున్నాయి. తెలుగు ప్రాంతాల్లో కారపాకులు, చెన్నోర్ ఆకులు, తెల్లాకులు, బంగ్లా ఆకులు, కల్లిపట్టి ఆకులు ఎక్కువగా దొరుకుతాయి. ఇతర రాష్ట్రాల్లో దొరికే తమలపాకుల పేర్లు ఇలా ఉంటాయి: ,

అస్సాం: అస్సాంపట్టి, అవనీపాన్, బంగ్లా ఆకులు, ఖాసిపాన్

బిహార్: దేశీ పాన్, కలకత్తా పాన్, పతాన్ పాన్, మఘాయ్ పాన్, బంగ్లా పాన్

కర్ణాటక: కరియేల్, మైసూరేయేల్ అంబడియేల్

ఒరిస్సా: గోడి బంగ్లా, నోవా కటక్, సాంచీ, బిర్కోటీ.

మధ్యప్రదేశ్: దేశీ బంగ్లా, కలకత్తా, దేశవాళీ ఆకులు

మహారాష్ట్ర: మాఘై, కల్లిపట్టి, కపూరి, బంగ్లా ఆకులు.

పశ్చిమ బెంగాల్: సాంచి, మీరా, కళి, బంగ్లా, షిమురాలి బంగ్లా ఆకులు

తమలపాకుల్ని ఇలా పండిస్తారు

తమలపాకు తోటలు వేరుటానికి మే-జూన్ నెలల్లో భూమిని బాగా దున్ని చదునుచేసి మీటరు దూరానికొక చాలు చొప్పున ఏర్పాటు చేస్తారు. సుమారు 20 కిలోల అవిశ విత్తనాలు తీసుకుని ఉత్తరం నుంచి దక్షిణానికి ఈ చాక్లలో వత్తుగా విత్తుతారు. 2 నెలల వయసు అవిసె మొక్కలు ఎదిగాక చాక్ల మధ్య మట్టిని తీసి అవిశ మొక్కల మొదళ్ల దగ్గర వేసి కయ్యలు చేస్తారు. ఈ కయ్యల్లో 50 సెం.మీ. లోతు 20 సెం.మీ. వెడల్పు గల గుంటలు మూడురోజుల వరకు రెండు పూటలా నీరు కడతారు. 6-8 కణుపులున్న తమలపాకు తలతీగలు తెచ్చి 0.5 % బోర్డో మిశ్రమం 250 పి.పి.యం (ప్రెప్రెసైక్లిన్ మిశ్రమంలో 10 నిమిషాలు శుద్ధిచేసి ఈ గుంటల్లో నాటుతారు. తగినంత నీరు కడుతూ చాలినంత తడిని మొక్కలకు అందేలా చూడాలి.

సాధారణంగా తమలపాకు తోటల్ని రెండేళ్ల పాటు ఉంచుతారు. మధ్యలో ఒకసారి మొక్కజొన్న తోటలు వేస్తే నేల సారవంత మౌతుంది. నాటిన 2 నెలలకి ఆకులు కోతకు వస్తాయి. నెలకొకసారి ఆకుల్ని ఇనుప గోరుతో కత్తిరించి సేకరిస్తారు. 100 ఆకుల్ని ఒక 'పంతం' అంటారు ఎకరాకి 30,000 నుండి 40,000 పంతాలు దిగుబడి వస్తుందంటున్నారు. రెండో ఏడాది దిగుబడి కొంత పెరుగుతుంది.

15 రోజుల్లో అవిశమొక్కలు, పక్కనే చిగురించిన తమలపాకు తీగలు జమిలిగా పెరగటం మొదలుపెడతాయి. తమలపాకు తీగల్ని అవిశ మొక్కల్ని కట్టి పాకిస్తారు. తమలపాకులకు సరిపడ గాలి వెలుతురూ అందేందుకు అడ్డూరాకుండా అవిశాకుల్ని కత్తిరిస్తారు.

(సశేషం)

“హుమ్..!”

గుండెల నిండా దట్టించిన ఊపిరిని బుస కొడుతున్నట్టు వదిలిపెడుతూ, ఎత్తి పట్టుకున్న నిలువెత్తు గునపాన్ని సరైన భూమిలోకి దింపాడా యువకుడు. వెంటనే రెండు పిడికిళ్లు గునపం మధ్య నుంచి పైకొసకు తీసుకుపోయి నేల వైపు వంచాడు, శక్తికొద్ది. గునపం మొనకి తగిలిన వేరు ముక్కలై పోయి నేల నుంచి బయటకు వస్తోంది. గునపాల పోట్లు, సర్రు సర్రు మంటూ మట్టిని ఎత్తిపోసే పారల రవరవలు, రంగుమంటూ రాళ్లను పైకి పెళ్లగిస్తున్న వంకర గునపాల శబ్దాలు, కొంచెం అవతల చదును చేసిన నేల మీద తట్టలలో నుంచి ఎగిరొచ్చి రెండుమూడు అడుగుల పరిధిలో దట్టంగా పరుచుకుంటున్న తడి, పొడి ఎర్ర కంకర మెత్తటి ధ్వని, మట్టి బుంగల సన్నటి మూతుల నుంచి గడగడ మంటూ జారే నీటి శబ్దం... ఒకదానితో ఒకటి, ఒకదాని వెంట ఒకటి కలిసిపోయి వినిపిస్తున్నాయి, అక్కడంతా. లంబసింగి-నర్సీపట్నం రోడ్డు నిర్మాణం పని అది. ఘాట్ రోడ్డు పని. ఫర్లాంగు దూరం కూడా

సమంగా లేదు. అంతా ఎగుడూ దిగుడూ. అయినా, కాలుతున్న అడవిని అర్చుతున్నంత వేగంగా, వడివడిగా కదులుతున్నాయి కూలీల కాళ్లచేతులు. అసలు రెండో రోజు జరుగుతున్న పనిలా లేదు. అన్నీ సమకూడి, అంతా అలవాటుపడిన వారం రోజుల తరువాత కనిపించే పొందిక, నైపుణ్యం ఆ పనిలో కనిపిస్తున్నాయి. కానీ వాళ్ల ముఖాల నిండా భీతి. వాళ్ల శరీరాలని వాళ్లే హింసించుకుంటున్నారు, పంటి బిగువున. ఆ రోజుతో అయిపోయేది కాదు. ఇంకా పదమూడు రోజులు. ఆ కఠోర సత్యం వాళ్లందరికీ తెలుసు. ఆ మాట తలుచుకుంటే గుండెలు అవిసిపోతాయి. అందుకే ఆలోచించడం కూడా మానేశారు. కష్టపడుతున్న శరీరం నుంచి చెమట చిందితే, నోటి వెంట పాట ఉరుకుతుంది వాళ్లకి. ఒంటిని పిండేస్తున్న కష్టాన్ని ఆ పాటే మరిపిస్తుంది. ఆ క్షణంలో మాత్రం వాళ్లు గొంతులు అణచిపెట్టుకున్న సంగతి తెలుస్తూనే ఉంది. వాళ్లంతా అలా యంత్రాల్లా ఎందుకు పనిచేస్తున్నారో అందరికీ తెలుసు. కొంచెం అవతల ఓ చెట్టు కింద నిలబడి ప్రతి కూలీని దేగ కళ్లతో చూస్తున్నాడతడు. ఒంటి మీద ఖాకీ యూనిఫారమ్. తుమ్మ దుంగ మీద ఖాకీ బట్టలు ఆరేసినట్టు ఉంది రూపం. నలభయ్ ఐదేళ్లుంటాయి. పేరు బాస్టియన్. అల్ఫ్ బాస్టియన్. అక్కడి వాళ్లకి బేస్టిను దొర. గూడెం డిప్యూటీ

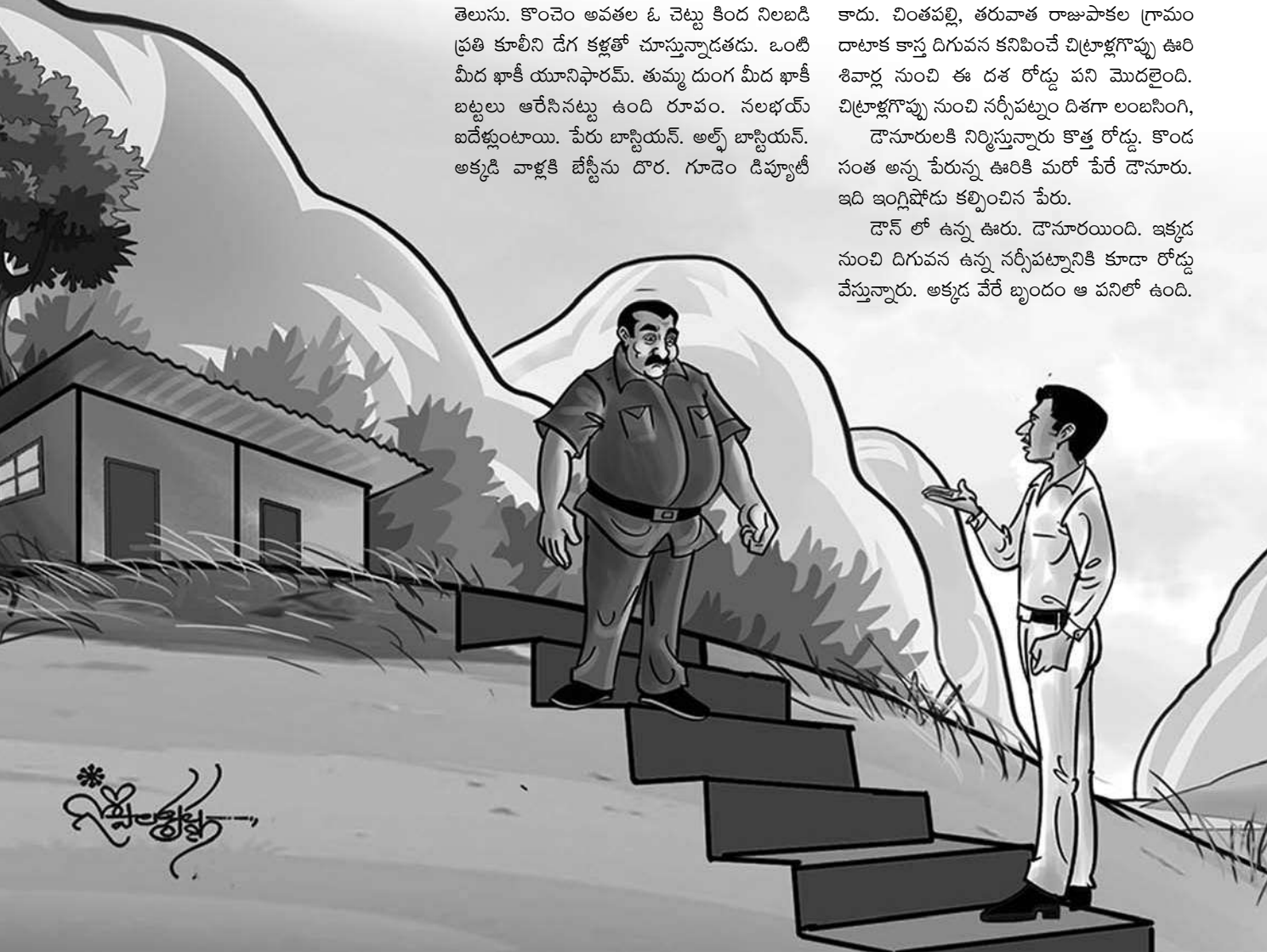
తహసీల్దారు.

ఎడం భుజం మీద వేలాడుతోంది నల్లటి కొరడా. కాలికి కొండరాళ్లు తగిలి అరికాళ్లు పాదాలు ఒరుసుకున్నా, చిట్టినా ఎవ్వరూ ఆగరు. నేలలో పొంచి ఉన్న ఏ చెట్టు వేరో రాసుకుని గోళ్లు లేచిపోయినా ఆగి చూసుకోరు. ఆయాసంతో రొప్పుతున్నా ఒకింత సేద తీరదామన్న ఆలోచనకీ రారు.

ఆగితే ఆ కొరడాకి ఒళ్లు అప్పగించాలి. అది శరీరానికి శిక్ష మనసుకీ ఉంటుంది శిక్ష- బాస్టియన్ బూతులతో. నూట ఆరుగురు కూలీలు. అందులో నలభయ్ మంది వరకు ఆడవాళ్లే. అంతా విశాఖ మన్యవాసులు.

కొండవాళ్లు. చాలామంది మగవాళ్ల మొలలకి చిన్న గుడ్డ తప్ప మరేమీ లేదు. ఆడవాళ్లు సంప్రదాయ కంగా చీర ధరించి ఉన్నారు. ఎవరికీ జాకెట్లు గానీ, కాళ్లకు చెప్పులు గానీ లేవు. అక్కడక్కడ కొద్దిమంది తప్ప అందరూ ఎముకల గూళ్లని చెబితే అతిశయోక్తి కాదు. చింతపల్లి, తరువాత రాజాపాకల గ్రామం దాటాక కాస్త దిగువన కనిపించే చిత్రాళ్లగొప్పు ఊరి శివార్ల నుంచి ఈ దశ రోడ్డు పని మొదలైంది. చిత్రాళ్లగొప్పు నుంచి నర్సీపట్నం దిశగా లంబసింగి, డౌనూరులకి నిర్మిస్తున్నార కొత్త రోడ్డు. కొండ సంత అన్న పేరున్న ఊరికి మరో పేరే డౌనూరు. ఇది ఇంగ్లీషోడు కల్పించిన పేరు.

డౌన్ లో ఉన్న ఊరు. డౌనూరయింది. ఇక్కడ నుంచి దిగువన ఉన్న నర్సీపట్నానికి కూడా రోడ్డు వేస్తున్నారు. అక్కడ వేరే బృందం ఆ పనిలో ఉంది.

*
చిత్రాళ్లగొప్పు

డా॥ గోపరాజు నారాయణరావు

నర్సీపట్నం అంటే ఇక మన్యానికి గుమ్మంలాంటిది. సేవడి కూకింది... సేవడి... అంటే సాయంత్రం ఆరుగంటల వేళ. ఎంత అలసిపోయారో వాళ్ల ముఖాలే చెబుతున్నాయి. అలసి సాలసిన ప్రతి శరీర భాగం బాధతో మూలుగుతోంది.

ఆ తూర్పు కనుమల మీద నుంచి వెళ్లలేక వెళ్లలేక అన్నట్టు వెలుగు నెమ్మదిగా వెళుతోంది. ఆ వెలుగుగా, దానితో పాటు వెచ్చదనం బలహీనపడుతుంటే చలిగాలి పొంచి ఉన్న పులిలా లేస్తోంది. చుట్టూ ఉన్న కొండలు సాయం సంద్యలో పచ్చదనాన్ని వదిలేసి వేరే రంగులోకి మారుతున్నాయి. గిరుల మీద నుంచి సంజ కెంజాయి ఆ లోయలోకి కూడా జారుతోంది. అదిగో, కిష్టయ్య ఆ నల్లగుర్రాన్ని కళ్లెం పట్టుకుని తీసుకువస్తున్నాడు. అంటే బేస్టిను దొర వెళ్లిపోతున్నాడు. బాస్టియన్ దగ్గర బంత్రోతు కిష్టయ్య.

పూర్తి పేరు ద్వారం కిష్టయ్య. ఖాకీ నిక్కరు, పొట్టి చేతుల గుడ్డ బనీను వేసుకుని ఉంటాడు ఎప్పుడూ. వయసు ముప్పయ్యే లోపే. అప్పుడే బట్టతల వచ్చేసింది. అతడి అరిచేతులు, పాదాలు ఒక్కసారి చూసినా మరపునకు రావు. అంత బండగా ఉంటాయి - ఏదో జంతువు అవయవాలు గుర్తుకు తెస్తూ. తనకి అప్పగించిన ప్రధాన బాధ్యత అదే అన్నట్టు కీచుగొంతుతో అరుస్తూ, వీలైనప్పుడల్లా చేయి చేసుకుంటూ ఉంటాడు, కొండవాళ్ల మీద. గుర్రం అటు పోగానే ఆ మాట వినిపిస్తుంది, ఓవర్సైయర్ సంతానం పిళె నోటి నుంచి. అది ఏ నిమిషంలో వస్తుందా అని వాళ్ల చెవులు రిక్కి ఉన్నాయి. ఆ మాట - 'ఇంగ పోండి, రేపు ప్రొద్దుటే రాండి!' రాళ్లూ రప్పలతో, చెట్ల మొదళ్ల అవశేషాలతో తగిలిన దెబ్బలనే కాదు, బాస్టియన్ దాష్టికంతో ఒంటి మీద పడిన దెబ్బల తీవ్రతని చూసుకోవడానికి కూడా వాళ్లకి అప్పుడే అవకాశం. తట్టబుట్టా, గునపాలు, పారలు అక్కడే ఓ చెట్టు కిందకి చేరుస్తున్నారు మొగవాళ్లు. ఆడవాళ్లు ఎగువకి నడుస్తున్నారు, ఆ క్షణంలో ఆకాశంలో వేగంగా పోతున్న పక్షుల గుంపుల్లాగే. ఎవరి పిల్లలు వాళ్ల తల్లల దగ్గరకి చేరుతున్నారు. దూరంగా ఎక్కడో నెమళ్ల క్రేంకారాలు. పక్షుల అజలడి, అరుపులు కొమ్మల్లో, గూళ్లలో క్రమంగా ఒదిగిపోతున్నాయి. రేయిలోకి, అది తెస్తున్న మౌనంలోకి ఒదిగిపోతోంది విశాఖ మన్యం.

* * *

రాత్రి నుంచీ మండుతున్న నెగళ్లు శాంతిస్తున్నాయి. కూలిన చెట్ల మొదళ్ల దగ్గర చిగుళ్లు మొలిచి నట్టు, అటు నెగళ్లు చల్లారుతుంటే ఇటు చిన్న చిన్న రాళ్లతో పేర్చిన పొయ్యిలు రాజుకోవడం మొదలవుతోంది, చిరుజ్వాలలతో. బొంతలు, గొంగళ్లు కప్పుకున్న ఆడవాళ్లు, కొందరు మగవాళ్లు చిన్నగా మండుతున్న ఆ నెగళ్ల నుంచే నిప్పు తీసుకువెళ్లి పొయ్యిలు రాజేస్తున్నారు. కోడిజాము వేళ కనిపించే దృశ్యం అదే అక్కడ. నర్సీపట్నం - చింతపల్లి దారిలో ఉన్న లంబసింగి దగ్గర కొండవాలు అది. కొద్దిపాటి

ఎగుడు దిగుళ్లు ఉన్నా, ఎప్పుడో పోడు సేద్యం కోసం చదును చేసిన నేల. చిన్న మైదానంలా ఉంది ఆ ప్రదేశం. రోడ్డు పనికి మన్యం నలుమూలల నుంచి వచ్చిన కొండవాళ్ల విడిది అదే. చుట్టూ ఈత, జీలుగు, మద్ది, వేప, పనస, మామిడి వంటి చెట్లే. ఇక, కొండ అంచున ఉండా చింతచెట్టు. మహావృక్షం. భూమి నుంచి పొడుచుకుని వచ్చిన దాని వేళ్లు గాలికి కదులుతున్న నెగళ్ల మంటల వెలుగులో ఒళ్లు విరుచుకుంటున్న కొండచిలవల్లా కనిపిస్తూ ఉంటాయి. బాగా విస్తరించిన కొమ్మలతో ఆ మొత్తం ప్రదేశానికి గొడుగు వట్టింది చింతచెట్టు. ఈ కాలంలో కురిసే బుగ్గిమంచు మంచునైనా ఆపుతుందని దాని కింద చేరారు రోడ్డు కూలీలు. చలి కొరికేస్తోంది. బాడ్డం నెల మంచు పలచబడింది గానీ, చల్లదనాన్ని తగ్గించుకోలేదు. ఎంత వేసవి అయినా పది డిగ్రీలకు మించని ఉష్ణోగ్రత లంబసింగి ప్రత్యేకత. ఆ నెగళ్లే లేకపోతే బిగుసుకుపోతారు మనుషులు. ఒక వృత్తం గీసి, దాని మీదే వెలిగించినట్టు ఆ

స్థలం చుట్టూ వదో పన్నెండో నెగళ్లు... అన్నింటిలోని కొరకంచులు సమీపంలోని తాజంగి లోయ నుంచి నిరంతరాయంగా వీచే గాలితో ఇంకా కణకణమంటూనే ఉన్నాయి - నిప్పురవ్వలు రుప్పతూ, చిటచిటమని చిన్నగా శబ్దిస్తూ. ఆ నెగళ్లే అడవి జంతువుల నుంచి కూలీలకి రక్షణ గోడ. బాడ్డం (ఫిబ్రవరి) నెల. దానిని గుర్తు చేస్తున్నట్టు బాడ్డం చెట్లు పూశాయి. ఎర్రటి పూలు. వాటి చుట్టూ పక్షులు చేరి అల్లరి మొదలుపెట్టాయి, చిన్నగా అరుస్తూ. ఆ నెలలో వికసించే ఆ అందమైన పూలచెట్టు పేరునే

నెలకి కూడా పెట్టుకున్నారు వాళ్లు. - చాలాలో ఉన్న కొర్రలని చెరుగుతోందామె నెమ్మదిగా. రెండుసార్లు చేట ఊపింది. అందులో ఏదో లయ. పక్కనే ఉన్నాదామె భర్త. పేరు ఉగ్గిరంగి రామన్న. నోట్లోంచి వేపుల్ల బయటకి తీసి పదం అందు కున్నాడు. "గవ్వల చేటలు - మువ్వల రోకలి మువ్వల రోకలి - ముందు నడవవాలె గవ్వల చేటలు - గన్నెదుడవవాలే..." దగ్గరగా ఉన్న అందరూ వాళ్ల

చెవులు అటు వైపు ఒక్కారు.

పల్చటి మంచు రాశి మధ్య నుంచి మంద్రంగా వస్తోంది పాట. అసలు అడవే అతడి పాట కోసం ఇంత సేపూ మౌనంగా ఉండేమోననిపిస్తుంది. రాళ్లను కూడా కరిగించే గొంతు.

రామన్న అడుగులలోను లయ ఉంటుంది. చిందు కోసం జట్టులోకి చొరబడుతున్నట్టే అనిపిస్తాయి అతడి పాదాల కదలికలు. గెడ్డం, జులపాలు ఆ కోల ముఖానికి చాలా అందంగా ఉంటాయి. నల్లగా ఉన్నా చక్కని మొహం. కొండనంతలో ప్రత్యేకంగా కొనుక్కుంటాడు, ఆ తువాళ్లు. మోకాళ్లు దిగి ఉంటాయి. సన్నటి ఎర్రగళ్ల తుండుగుడ్డలు.

దాని మీద నల్లటి గొంగడి వేసుకుని ఉంటాడు. సొంతూర్లో ఉంటే ఎప్పుడూ పిల్లంగోవి మొలలో ఉండవలసిందే. మన్యవాసులలో అతడు ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తాడు. 'వన ఎరిగినవాడు' అంటారంతా. అంటే శాస్త్రం తెలిసినవాడు. వాళ్ల కుటుంబంలో ఇంతకు ముందు రెండు తరాల వాళ్లు-తండ్రి, తాత-

చితుకులు వేసి ఉన్న ఆ పొయ్యిలో పెట్టి ఊదడం మొదలుపెట్టింది సన్యాసమ్మ. ఐదేళ్లది, ఆమె కూతురు ఏరి తెచ్చిన చితుకులు. రాజుకోవడం మొదలు పెట్టింది పొయ్యి. లేచి వెళ్లి తన గూడులో ఉన్న కుండని తీసుకువచ్చి దాని మీద పెట్టి, నీళ్లు పోసింది. చింది చేతి మీద పడ్డాయి. మంచు బిందువులతో పోటీ పడుతున్నాయి కుండలో నీళ్లు, రాత్రి తెచ్చి పెట్టుకున్నవి. చలితో జలదరించింది ఒళ్లు. కుండ పైన చట్టి పెట్టింది. తల మీదుగా కప్పుకున్న గొంగడిని మరింత బిగించుకుందామె. ఆమె నడుస్తుంటే ఒక రాజసం ఉంటుంది. అందుకు ఆమె పొడవు కూడా ఒక కారణం. మహారాణి నడుస్తున్నట్టే ఉంటుంది. దేనికి బెడరదు. మగవాడితో సమంగా పని చేయగలదని పేరుంది. మగవాళ్లలో కొందరు లేచి కూర్చున్నారు. ఇంకొందరు ఇంకా గొంగళ్ల కింద, గోసే పట్టాల కింద ముడుచుకుని పడుకునే ఉన్నారు ఆ గుడిసెలలో. శీతాకాలంలో జంతుజాలం ఒకదాని కొకటి శరీరాలని దగ్గరికి చేర్చి పడుకున్నట్టు గూడులో

వేసుకుని నాలుగసార్లు అరిచేస్తే సుతారంగా బాదుకు దంది. ఆదరాబాదరా చేతులకంటిన ఆముదాన్ని వెంట్రుకలకి చివరికంటా పట్టించి కొప్పు చుట్టు కుంది. అన్నం వార్చి, తరువాత మూకుడు పెట్టి, సారకాయ బుర్రలో ఉంచుకున్న నూనె పోసి పనస గింజలు వేయించింది. బేడ తీసుకుని నూనె, ఉప్పు, కారం ఇస్తున్నాడు షావుకారు, అక్కడికే వచ్చి. అంతా అతడి దగ్గరే కొనుక్కుంటున్నారు. మధ్యాహ్నం పిల్లలు తినడానికి మండినం (మూకుడు)లో ఇంకొన్ని గింజలు కూడా వేయించింది. బాగా వెలుగు వస్తుండగా అన్నం సద్దం సత్తుగిన్నెలు, మట్టిముంతలు పట్టుకుని అంతా బయలుదేరారు రోడ్డు పనికి. వెనకాలే పిల్లలు.

"హలో... డాక్టర్ మూర్తి! ఎప్పుడూ రాక? ఎలా ఉన్నార?" అన్నాడు బాస్టియన్, మొహం మీదకి నవ్వు తెచ్చుకుంటూ. మళ్లీ తనే అన్నాడు, అంతకంటే ముఖ్య విషయం అయినట్టు, "అబ్బే...! డాక్టర్ని ఎలా ఉన్నారని అడగడం నాకే ఎబ్బెట్టుగా ఉంది. పోనీ... ఇంకోరకంగా వలకరిస్తాను. నన్ను వెంటాడు తున్నారా?" అన్నాడు బాస్టియన్, నవ్వుతూనే. లంబినిగిలోనే గప్పి దొర బంగ్లా చాటి కొంచెం ముందుకు వెళ్లిన తరువాత కుడి వైపున కొంచెం ఎత్తులో కనిపిస్తుంటుంది ప్రభుత్వ అతిథిగృహం. ఎడమ పక్కన ఎత్తయిన ప్రదేశంలో కట్టారు. అది కృష్ణదేవవేటకు వెళ్లే దారి కూడా. రెండేసి గడులు, ముందు చిన్న వరండాతో పట్టణంలో కనిపించే మూడు భాగాల ఇల్లులా ఉంది. పైన సిమెంట్ రేకులు వేశారు. బాట దగ్గర నుంచి అతిథి గృహానికి తీసుకు పోయే సన్నటి దారి కనిపిస్తుంది ముందు. కొన్ని గజాలు నడిచిన తరువాత మెట్లు మొదలవుతాయి. పది వరకు ఉంటాయి మెట్లు.

మెట్ల తరువాత కనిపించే మొదటి వాటా నుంచి వచ్చి బయటకు వెళ్లడానికి కిందకి దిగుతున్నాడు బాస్టియన్. మొదటి రెండుమూడు మెట్ల మీదే ఉన్నాడతడు. బయటనుంచి వచ్చి మెట్లెక్కుతున్నార, డాక్టర్ తేతలి సత్యనారాయణమూర్తి. పరధ్యానంగానే మెట్లెక్కుతున్న డాక్టర్ మూర్తి చటుక్కున తలెత్తి చూసి, రెండు చేతులు జోడించి నమస్కరించాడు, ఎంతో సంస్కారంతో. "నమస్కారం బాస్టియన్ గారూ! నేను మొన్ననే వచ్చాను. కానీ, మీ దర్శనం ఇప్పుడే. ఆ చివరి వాటాలోనే దిగాను. బావున్నారు కదా!" తెల్లగా పొడుగ్గా ఉంటారాయన. సన్నగా ఉన్నా, వంగిపోయి నడవరు. ఎప్పుడూ మల్లెపూవులాంటి తెల్లటి దుస్తులే ధరిస్తారు. చక్కగా షేవింగ్ చేసుకున్న మొహంతో, మాతి మీద సన్నటి మీస కట్టుతో, టక్ చేసుకుని, పాలిష్ చేసిన షూతో సదా హుందాగా కనిపిస్తారు. బెంగాలీ బాబుల్లా మధ్య పాపిడితో దట్టమైన జులపాలు. ముప్పయ్యే సంవత్సరాలలోపు ఉంటుంది వయసు.

(ఇంకా ఉంది)

రామన్న అడుగులలోను లయ ఉంటుంది. చిందు కోసం జట్టులోకి చొరబడుతున్నట్టే అనిపిస్తాయి అతడి పాదాల కదలికలు. గెడ్డం, జులపాలు ఆ కోల ముఖానికి చాలా అందంగా ఉంటాయి. నల్లగా ఉన్నా చక్కని మొహం. కొండనంతలో ప్రత్యేకంగా కొనుక్కుంటాడు, ఆ తువాళ్లు. మోకాళ్లు దిగి ఉంటాయి. సన్నటి ఎర్రగళ్ల తుండుగుడ్డలు. దాని మీద నల్లటి గొంగడి వేసుకుని ఉంటాడు. సొంతూర్లో ఉంటే ఎప్పుడూ పిల్లంగోవి మొలలో ఉండవలసిందే. మన్యవాసులలో అతడు ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తాడు. 'వన ఎరిగినవాడు' అంటారంతా. అంటే శాస్త్రం తెలిసినవాడు.

శివసారులు. అంటే కొండవాళ్ల పూజారులు. గొరవలి అని కూడా అంటారు. పాట సాగుతూనే ఉంది. నెగళ్లు, పొయ్యిల నుంచి వస్తున్న కాంతిని కొండల వెనుక ఎక్కడో పొడుస్తున్న పొద్దు కొద్దికొద్దిగా ఆవరిస్తోంది. ఆ వింత కాంతిలోనే కనిపిస్తున్నాయి- పండుల గుడిసెలను మరిపిస్తున్న గూళ్లు. నాలుగ యిదు అడుగుల ఎత్తు, ఐదారు అడుగుల వెడల్పు. అంతే పొడవూ ఉన్న గూళ్లు అన్నీ నలభయ్యే వరకూ ఉంటాయి, కొద్దికొద్ది దూరంలో. అందులో చాలా వరకు ఆ చెట్టు కిందనే ఉన్నాయి. వాడిపోయినా ఇంకా పచ్చగా, పచ్చిగానే ఉన్నాయి వాటి మీద కొమ్మలతో సహా కప్పిన దట్టమైన ఆకులు. కొందరు ఆ ఆకుల మీద తాటాకు చాపలు, ఈతాకు చాపలు కూడా కప్పారు. ముఖ్యంగా పిల్లలతో వచ్చిన వాళ్లు. ఆ గుడిసెల మధ్యన, ఇంకో ఏడో ఎనిమిదో నెగళ్లు కూడా కాలుతున్నాయి అక్కడక్కడ. అందుకే కొంచెం వెలుతురుతో, కాస్తంత వెచ్చగా ఉందా ప్రాంతం.

ఆ నెగడు నుంచి ఒక కొరకంచె తీసుకుని

ఒకే గొంగడి కింద నిద్రపోతున్న ఇద్దరు పిల్లల మీద పడుతోంది పొయ్యిలో మంట వెలుగు. కూతుర్నే చూస్తోంది సన్యాసమ్మ. అప్పుడే వచ్చాడు భర్త మాతే లచ్చన్న దొర. దొబ్బినిగి గ్రామం నుంచి వచ్చారు వాళ్లు. ఎక్కడి నుంచో విరిచి తెచ్చిన వేప పుల్ల ఆమెకు ఇస్తూ అడిగాడు. "ఏంటి చూస్తన్నావ్!" "రేత్రంతా బేస్లను దొర పేరే కలవరించింది!" బాధగా,

జాలిగా చెప్పింది సన్యాసమ్మ, జీరగొంతుతో. వెంటనే ఆవలిస్తూ ఆమె చెప్పింది, "అసలు నిద్ర పోనివ్వలేదు!"

నీళ్లు మరుగుతున్న శబ్దం వస్తే, గూడు లోపలి నుంచి బియ్యం పోసి ఉంచిన చాట తెచ్చి అందులో ఒంపింది. కొంచెం దూరంగా నిలబడి వేపుల్ల నములుతున్నాడు లచ్చన్న దొర. "చూస్తా ఉండు!" అని చెప్పి గూడు లోపల కూర్చుని వీపు మీద వేలాడు తున్న తల వెంట్రుకలని ముందుకు తీసుకుంది. దుమ్ము పట్టేసి ఉన్నాయి. ఒక్కసారి దులిపింది. చిన్న సీసాలో నుంచి అమృదం తీసుకుని మూడు మీద

భారత నవతరం మహిళలు రంగమేదైనా ఆకాశమే హద్దుగా సాగిపోతున్నారు. ప్రధానంగా క్రీడారంగంలో అనితర సాధ్యమైన రికార్డులతో దేశం గర్వపడేలా రాణిస్తున్నారు. అల్ట్రా రన్నర్ సుఫియా సుఫీ కశ్మీర్ నుంచి కన్యాకుమారి వరకూ 87 రోజులపాటు పరుగెత్తి ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పింది. గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డులోనూ చోటు సంపాదించింది.

ప్రపంచంలోనే మేటి అల్ట్రా రన్నర్ సుఫియా

నెలల తరబడి సాగే వందల కిలోమీటర్ల పరుగులో మహిళలు రాణించడం సంగతి అటుంచి, పాల్గొనటానికే ఒకటికి వందసార్లు ఆలోచించాల్సిన పరిస్థితి. దానికితోడు శారీరకంగా కూడా శక్తికి మించిన పనే. అయితే, రాజస్థాన్ లోని అజ్మీర్ లో పుట్టి, ముంబైలో పెరిగిన 35 సంవత్సరాల సుఫియా సుఫీ అసాధారణ రికార్డులతో తనకు తానే సాటిగా నిలుస్తోంది. ప్రపంచంలోనే మేటి అల్ట్రా రన్నర్ గా గుర్తింపు సంపాదించింది. వందల కిలోమీటర్ల దూరం రోజుల తరబడి పరుగెత్తడాన్నే అల్ట్రా రన్ అంటారు. జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిల్లో వివిధ నగరాలు, ప్రాంతాల మధ్య జరిగే ఈ సుదూర పరుగులో రాణించాలంటే ఆత్మస్థైర్యం, తగిన సాధన, కుటుంబ సభ్యుల ప్రోత్సాహం ఉండి తీరాల్సిందే.

విమానయాన రంగంలో తొమ్మిది సంవత్సరాల పాటు ఉద్యోగిగా పనిచేసిన సుఫియా పరుగు కోసం ఉద్యోగం విడిచిపెట్టింది. తన భర్త, కుటుంబ సభ్యుల ప్రోత్సాహంతో 2017లో న్యూఢిల్లీలో నిర్వహించిన

హాఫ్ మారథాన్ లో తొలిసారిగా పాల్గొని సత్తాను పరీక్షించుకొంది. 2018లో నిర్వహించిన గోల్డెన్ బ్రయాంగిల్ రేస్ లో 16 రోజులపాటు 700 కిలోమీటర్ల దూరం పరుగుగెత్తి సరికొత్త జాతీయ రికార్డు నెలకొల్పింది. ఈ ఘనత సాధించిన భారత ఏకైక మహిళగా చరిత్ర సృష్టించింది. ఆ మరుసటి ఏడాది కశ్మీర్ నుంచి కన్యాకుమారి వరకూ 4వేల కిలోమీటర్ల దూరాన్ని 87 రోజుల వ్యవధిలో పరుగెత్తడం ద్వారా గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డుల్లో చోటు సంపాదించింది. 2021లో దేశంలోని ప్రధాన నగరాలు ఢిల్లీ, ముంబై, కోల్ కతా, చెన్నైల మధ్య 110 రోజులపాటు 6002 కిలోమీటర్ల దూరం పరుగెత్తి మరో అరుదైన ఘనతను సొంతం చేసుకొంది.

2021 సీజన్లోనే మనాల్సీ నుంచి లే లోయ వరకూ గల 480 కిలోమీటర్ల దూరాన్ని 156 గంటల సమయంలో పూర్తి చేయడం ద్వారా రెండో సారి గిన్నిస్ బుక్ లో సుఫీ చోటు సంపాదించింది. 2021 అక్టోబర్ 1న లే నగరం చేరిన సుఫీ.. మనాల్సీ పరుగు కోసం సర్వశక్తులూ కూడదీసుకోవాల్సి వచ్చింది. సముద్ర మట్టానికి 2వేల మీటర్ల ఎత్తులో మొదలుపెట్టిన ఈ పరుగు ప్రాణవాయువు తగిన స్థాయిలో అందని వాతా వరణంలో 5 వేల 328 మీటర్ల నుంచి 8వేల 200 మీటర్ల ఎత్తుకు చేరడంతో సర్వశక్తులూ కూడదీసుకొని పరుగుత్తాల్సి వచ్చిందని సుఫియా గుర్తు చేసుకొంది. సున్నా నుంచి మైనస్ 5 డిగ్రీల ఎముకలు కొరికే చలి వాతావరణంలో

మనాల్సీ-లే పరుగు పూర్తి చేయడం తన జీవితంలో అపూర్వపుట్టమని సుఫియా చెబుతోంది.

ప్రాణాయామం, యోగాతోనే సాధ్యం!

తన అసాధారణ విజయాలు, ఘనతల వెనుక పట్టుదల, ప్రోత్సాహంతో పాటు, ప్రాణాయామం, యోగా సైతం ఉన్నాయని, వీటితో నేర్పు, ఓర్పు, శక్తిసామర్థ్యాలు, దమ్ముపట్టే నైపుణ్యం పెరుగు తాయంటూ సుఫియా తన అనుభవాన్ని పంచు కొంది. ఒక్కో విజయం, ఒక్కో రికార్డుతో తన ఆత్మవిశ్వాసం వంద రెట్లు పెరిగిన భావన కలుగు తోందని వివరించింది. మహిళలు తలచుకొంటే ఏదైనా సాధించగలరని, మధ్యతరగతి కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన తాను సుదూర పరుగుతో చక్కటి ఆరోగ్యాన్ని, ఆత్మసంతృప్తిని సంపాదించగలిగానని, తన అనుభవం, విజయాలు సాటి మహిళలకు ఏపాటి స్ఫూర్తిగా నిలిచినా జన్మ ధన్యమైనట్టేనని పొంగిపోతోంది.

ఏ పరుగులో పాల్గొనాలన్నా 15 నుంచి 20 రోజుల సాధన ఉండితీరాలని వివరించింది. గిన్నిస్ బుక్ లో ఇప్పటికే రెండుసార్లు చోటు సంపాదించినా తనలో ఇంకా ఏదో సాధించాలన్న తపన, కాంక్ష బలీయంగా ఉన్నాయని తెలిపింది. ముంబై నుంచి ఢిల్లీ వరకూ చీర ధరించి పరుగెత్తడమే తన తదుపరి లక్ష్యమని సుఫీ ప్రకటించింది. భారత మహిళలకే గర్వకారణంగా నిలిచిన సుఫియా సుఫీ మరిన్ని ప్రపంచ రికార్డులతో దేశాన్ని అగ్రస్థానం నిలపాలని కోరుకుందాం!

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

బలమే జీవనం

పాలమూరు : ఈరోజు మనం చూస్తున్న ఈ శారీరికోత్సవం ఒక ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమం వంటిదని దక్షిణ మధ్య క్షేత్ర సేవా ప్రముఖ్ ఎక్సా చంద్రశేఖర్ అన్నారు. ఏప్రిల్ 5న పాలమూరు జిల్లా నారాయణపేట నగర శారీరికోత్సవంలో ముఖ్య వక్తగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ హిందూ సమాజం శక్తిమంతం కాకపోతే హిందువులకు రక్షణ లేదని, శక్తి ఆరాధన మన జీవన విధానంలోనే ఉందని అన్నారు. బలమే జీవనం బలహీనతే మరణం అన్న స్వామి వివేకానంద పలుకులను గుర్తు చేస్తూ అనేక మంది సాధుసంతులు, మహా పురుషులు శక్తిమంతమైన సమాజాన్ని కోరుకున్నారని గుర్తు చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో శ్రీ సాయి జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ రామకృష్ణ ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. ★

పోస్ట్మ్యాన్లకు సన్మానం

జగిత్యాల : ఏప్రిల్ 2న రాయకల్లో జరిగిన ఉగాది ఉత్సవంలో జాగృతి వారపత్రిక తరపున ఇద్దరు పోస్ట్మ్యాన్లను సత్కరించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో విద్యాపీఠం దక్షిణ మధ్య క్షేత్ర సంఘటన కార్యదర్శి లింగం సుధాకర్ రెడ్డి, జగిత్యాల జిల్లా ఆర్ఎస్ఎస్ సంఘచాలక్ భీమనాథి శంకర్ పాల్గొన్నారు. ★

సిరిసిల్ల: జాగృతి పత్రికను ఇంటింటికి చేరవేసే బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నందుకు గుర్తింపుగా కరీంనగర్ జిల్లా సిరిసిల్లలో ఏప్రిల్ 3న జరిగిన ఉగాది ఉత్సవంలో ముగ్గురు పోస్ట్మ్యాన్లను నగర శాఖ అధ్యక్షులలో సన్మానించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో విభాగ్ ప్రచారక్ చమర్తి దేవేందర్, నగర కార్యవాహ రామ్ ప్రసాద్ పాల్గొన్నారు.. ★

అణగారిన ప్రజల ఆశాజ్యోతి కర్నె శ్రీశైలం

షెడ్యూల్డ్ కులాల (ఎస్సీ) ఉద్ధారకుడు, ఎస్సీ సంస్కృతి పరిరక్షకుడు, అంజేడ్కర్ ఇచ్చిన రాజ్యాంగ ఫలాలు నిజమైన ఎస్సీలకే అందాలని ఆశించి, సతతం కృషి చేసిన కర్నె శ్రీశైలం ఏప్రిల్ 8న మధ్యాహ్నం 12.30 నిఃలకు హైదరాబాద్‌లోని నిమ్మ ఆస్పత్రిలో కన్నుమూశారు. 27 ఫిబ్రవరి 1969న బాలయ్య, పద్మమ్మ దంపతులకు వికారాబాద్ జిల్లా, కోడంగల్‌లో శ్రీశైలం జన్మించారు.

వీరు విద్యార్థి దశలో ఏబీవీపీలో విభాగ్ స్థాయి కార్యకర్తగా పనిచేశారు. 2009 సంవత్సరం నుంచి ఎస్సీ రిజర్వేషన్ పరిరక్షణ సమితి, పాలమూరు జిల్లా కన్వీనర్‌గా, ఆ తర్వాత ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ అధ్యక్షులుగా, రాష్ట్ర విభజన తర్వాత జాతీయ అధ్యక్షుడిగా కొనసాగారు. వీరు నారాయణపేట జిల్లా, మాగనూరు మండలం ఎంపీడీవో ఆఫీస్‌లో సూపర్‌వైజర్‌గా పనిచేస్తున్నారు.

కొద్ది రోజులుగా షుగర్, కిడ్నీ సమస్యలతో

1969-2022

ఇబ్బంది పడుతూ, ఇటీవల మహబూబ్‌నగర్‌లో ప్రమాదానికి గురై తలకు దెబ్బ తగిలి ఆసుపత్రిలో

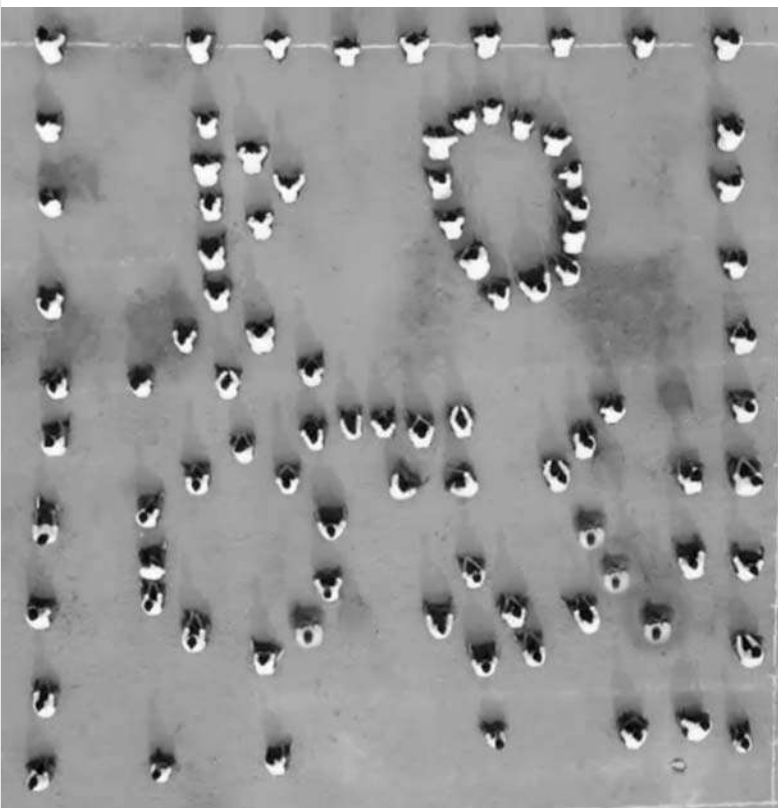
చేరారు.

కొండంత ధైర్యం, మొక్కువోని విశ్వాసం, పట్టుదల, నిష్కళంక దేశభక్తి, సౌమ్య స్వభావం, సిద్ధాంత నిబద్ధత, సంఘటన చతురత కలిగి నిరంతరం సమాజ సేవలో మునిగి, ఎస్సీ సోదరులు హైందవ సంస్కృతికి దూరం కాకుండా తపించిన కార్యతత్పరుడు శ్రీశైలం. అణగారిన ప్రజల ప్రేమ మూర్తి, నిమ్మ వర్గాల ఆశాకిరణం. అటు ఉద్యోగం, ఇటు కుటుంబ బాధ్యతలలో తల మునకలై ఉన్నా, తన జీవితమంతా పేద ప్రజల సమస్యలలోనే గడిపిన కరుణాసాగరుడు.

చిలుకూరు బాలాజీ దేవాలయ అర్చకులు శ్రీ రంగరాజన్ గారి భుజాలపై ఎస్సీ భక్తుడిని ఎక్కించి, ముని వాహన సేవకు 2,700 సంవత్సరాల తర్వాత మళ్ళీ అంకూరార్పణ చేసి, అసమానతలు లేని సమాజ నిర్మాణానికి నడుం కట్టిన సంస్కృత శ్రీశైలం. ఆయనకు భార్య, ముగ్గురు కూతుర్లు ఉన్నారు. ★

వార్త

రామ దర్శన్

భాగ్యనగర్ : శ్రీరామనవమి సందర్భంగా భాగ్యనగర్ విభాగ్, బర్హత్‌పూరా భాగ్‌లోని మధురానగర్‌లో ఏప్రిల్ 10న బాల సాంఘిక్ జరిగింది. ఈ సాంఘిక్‌లో 5 బాల శాఖల నుంచి 100 మంది పూర్ణ గణవేషధారి బాల స్వయం సేవకులు పాల్గొన్నారు. వ్యాయామయోగ్, సాంఘిక్ గీతలతో పాటు ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన రామదర్శన వ్యూహ (రామమందిర్ ధ్వజం, మండల, రామ అక్షరాల వ్యూహాలు) ప్రదర్శన జరిగింది.

ఈ కార్యక్రమంలో డా॥ నవీన్‌కుమార్ ముఖ్య అతిథిగా, విభాగ్ ప్రచారక్ ప్రభుకుమార్ ముఖ్య వక్తగా పాల్గొన్నారు. భాగ్ కార్యవాహ శివాజీ, ఇతర సంఘ అధికారులు ఉపస్థితి అయ్యారు. కార్యక్రమాన్ని వీక్షించడానికి స్వయంసేవక కుటుంబాలు సహా మొత్తం 194 మంది హాజరయ్యారు. ★

తెలుగుకుందాం

తిరు-చెందూర్ ఆలయం

సుబ్రహ్మణ్య స్వామివారి ఆరు ప్రఖ్యాత క్షేత్రాల్లో మొదటిది. తమిళనాడులోని తిరునల్వేలి నుండి అరవై కిలోమీటర్ల దూరంలో కొలువైన అద్భుతమైన ఆలయం. స్వామివారు తారకాసురుడు, సూరపద్మం అనే రాక్షసుల సంహారం చేయబోయే ముందు ఇక్కడ విడిదిచేసి, పరమశివుని పూజించారని పురాణ గాథ. సాధారణంగా సుబ్రహ్మణ్య ఆలయాలు కొండ శిఖరాలపై ఉంటాయి. కాని ఇక్కడ స్వామి సముద్ర తీరం నందు కొండమీద కొలువై ఉన్నాడు.

కథ

రాక్షసుడు - కోతి

ఒక అడవిలో ఒక రాక్షసుడు ఉండేవాడు. అతను మిక్కిలి క్రూరుడు. కనిపించిన జంతువునల్లా తినేస్తుండేవాడు. దీంతో అడవిలో జంతువుల సంఖ్య తగ్గిపోతూ వస్తోంది. ఒకనాడు అడవిలో జంతువులన్నీ సమావేశమై రాక్షసుడికి రోజుకు ఒక్క జంతువును ఆహారంగా పంపాలని నిర్ణయించుకున్నాయి. అందుకు రాక్షసుడు కూడా అంగీకరించాడు. రోజుకొక జంతువు రాక్షసుడికి ఆహారంగా వెళుతున్నది. ఒకరోజు ఒక కోతిపిల్ల వంతు వచ్చింది.

కోతిపిల్ల ఒక కట్టెల మోపును నెత్తిన పెట్టుకుని అడుతూ పాడుతూ బయలుదేరింది. అదురు బెదురు లేకుండా వెళుతున్న కోతిపిల్లను చూసి మిగతా జంతువులు ఆశ్చర్యపోయాయి. కోతిపిల్ల వెళ్లి రాక్షసుడి ఎదురుగా నిటారుగా నిలుచున్నది. అది చూసి రాక్షసుడు 'ఓసీ మర్కటమా! నన్ను చూస్తేనే అడవిలోని జంతువులన్నీ గజగజ వణికిపోతాయి. నీవు ఎంత పొగరుతో నిలుచున్నావు' అని హాంకరించాడు. అప్పుడు కోతిపిల్ల 'మహానుభావా! తమ వంటి

పద్యం

వంపుకర్తగాచి వంపు తీర్చగవచ్చు
కొండలన్ని పిండిగొట్టవచ్చు
కలినచిత్తుడి మనసు కలిగింపగా రాదు.
విశ్వదాభిరామ! వినుర మేమ!

భావం : వంకర కర్తను మంటలో వేడి చేసి తిన్నగా చేయవచ్చు, కొండలను పిండి చేయవచ్చు. కలిన చిత్తుని దయావంతునిగా మార్చలేమని భావం.

శ్లోకం

సహసా విదధీత న క్రియామ్
అవివేకః పరమాపదాం పదమ్ ।
వృణతే హి విమృశ్యకాలిణం
గుణలుబ్ధాః స్వయమేవ సంపదః ॥
భావం : తొందరపడి ఏ పనిని చేయరాదు. అవివేకం అన్ని అపదలకు కారణం. సంపదలన్నీ గుణవంతులను వరిస్తాయి. ఆలోచనలతో పనులు చేసుకొనే వారికి సంపదలు వాటంతట అవే లభిస్తాయి.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ప్రాజెక్ట్

నిజాంసాగర్
నిఘోసిల
దంతివాడ
అలమట్టి

రాష్ట్రం

కర్ణాటక
తెలంగాణ
ఆంధ్రప్రదేశ్
గుజరాత్

‘సృష్టిశిల్ప-స్థితిశాసన’
‘త్రైవిధ్య-సృష్టిశాసన’ ‘సృష్టిశిల్ప-స్థితిశాసన’
‘సృష్టిశిల్ప-స్థితిశాసన’ : సృష్టిశిల్ప-స్థితిశాసన

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

అడ్డాల అరవలరాజు

స్వాతంత్ర్యోద్యమ నాయకుడు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, కొవ్వూరు తాలూకా ధర్మవరం గ్రామంలో జన్మించారు. జిల్లాలో జాతీయోద్యమాన్ని పెంపొందించిన నాయకుల్లో ఒకరు. 1920ల్లో గాంధీ ఇచ్చిన సహాయ నిరాకరణోద్యమ పిలుపుతో ఉద్యమంలోకి అడుగుపెట్టారు. రెబ్బాప్రగడ మందేశ్వరశర్మ, శనివారపు సుబ్బారావు వంటి స్నేహితులతో ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. సహాయ నిరాకరణ, ఉప్పు సత్యాగ్రహం, విదేశీ వస్తు బహిష్కరణ, క్విట్ ఇండియా వంటి ఉద్యమాలను దగ్గరుండి నడిపించారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. మనదేశంలో ముందుగా సూర్యోదయం అయ్యే రాష్ట్రం?
2. ప్రపంచంలో అతిపెద్ద ద్వీపకల్పం ఏది?
3. భారత్ చైనాలను ఏ రేఖ వేరుచేస్తున్నది?

‘ఉల్లె’ క్షాత్రాక్షరం ‘ఓ’ షబ్దాక్షరం ‘ఊ’ క్షాత్రాక్షరం ‘ఊ’ షబ్దాక్షరం ‘ఊ’ షబ్దాక్షరం ‘ఊ’ షబ్దాక్షరం

మెనడుకు మేత

ఇంతింత నా బండి, ఇనుప కట్ల బండి, తొక్కితే నా బండి తొంబై అమడులు పోతుంది?

క్రొత్తలై: ఊజు

మంచిమాట

మనసులో అశాంతి ఉంటే ప్రతివిషయం గందరగోళంగానే అనిపిస్తుంది..

గొప్పవారికి అహంకారం రావడం నా అదృష్టం. కానీ నాదొక సందేహం’ అన్నది.

ఏమిటది అని ప్రశ్నించాడు రాక్షసుడు.

‘ఎంతో ధైర్య సాహసాలు గల తమరికి నిప్పును చూస్తే భయమని అడవిలో జంతువులన్నీ ఎగతాళి చేస్తున్నాయి నిజమేనా?’ అని కవ్వించింది కోతిపిల్ల.

‘ఎవరా మాటన్నది. నిప్పును చూస్తే నాకు ఏమీ భయం లేదు’ అన్నాడు రాక్షసుడు.

కోతిపిల్ల తను తెచ్చిన కట్టెల మోపును పరచి, దానికి నిప్పంటించి రాక్షసుడిని అందులో దూకమన్నది.

రాక్షసుడు ఏమాత్రం ఆలోచించకుండా అగ్నిలో దూకి మరణించాడు.

అది చూసి కోతిపిల్ల నాట్యం చేసింది. మిగతా జంతువులన్నీ వచ్చి కోతిపిల్లను అభినందించాయి.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గ్రంథి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంథి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం సరికొత్త ప్యాకింగ్లో సరికొత్త రుచులతో

TARA 9044

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆదాయం సమకూరుతుంది. నన్ను హితుల నుంచి కొంత ధనలబ్ధి. విద్యార్థుల యత్నాలు సఫలం. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. వ్యాపారులు కొత్త పెట్టుబడులు సమకూర్చుకుంటారు. ఉద్యోగులకు హోదాలు పెరుగుతాయి. కళాకారులు, క్రీడాకారులకు నూతనోత్సాహం. 20, 21 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. శారీరక రుగ్మతలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

రాబడి ఆశించినంతగా దక్కి అవసరాలు తీరతాయి. వివాదాల నుంచి చాకచక్యంగా బయట పడతారు. బాధ్యతలు సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. భూములు, వాహనాలు కొంటారు. విద్యార్థులకు ఊహించని అవకాశాలు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు పదోన్నతులు దక్కే సూచనలు. 22, 23 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. కుటుంబంలో కొన్ని సమస్యలు. ఖర్చులు పెరుగుతాయి. సుబ్రహ్మణ్య స్తోత్రం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ప్రారంభంలో ఇబ్బందులు ఎదురైనా అధి గమిస్తారు. కొన్ని సమస్యలు నేర్పుగా పరిష్కరించు కుంటారు. రాబడి మరింత పెరుగుతుంది. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు కొలిక్కి వస్తాయి. భూములు, వాహనాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు అనుకూల సమయం. ఉద్యోగులకు విధి నిర్వహణలో గుర్తింపు లభిస్తుంది. 23, 24 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. బంధువిరోధాలు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

రాబడి పెరుగుతుంది. అన్ని వివాదాల నుంచి గట్టికత్తారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు భాగస్వాముల నుంచి చేయూత. ఉద్యోగులు విధుల్లో ప్రతిభ, సత్తా నిరూపించుకుంటారు. పారిశ్రామికవేత్తలు, క్రీడా కారులకు ఇబ్బందుల నుంచి విముక్తి. పరిశోధకుల యత్నాలు ఫలిస్తాయి. 18, 19 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. నవగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

వ్యూహాత్మకంగా సమస్యలు పరిష్కరించు కుంటారు. ఆదాయం అశాజనకం. నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారులు లాభాలు పొందుతారు. ఉద్యోగులకు ఊహించని హోదాలు దక్కే సూచనలు. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులు విదేశీ పర్యటనలు. 21, 22 తేదీల్లో అనుకోని ధనవ్యయం. కుటుంబంలో సమస్యలు. శ్రీరామస్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం ఆశించినస్థాయిలో ఉంటుంది. కోర్టు వ్యవహారాలు కొలిక్కి వస్తాయి. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారులకు ఉత్సాహవంతమైన కాలం. పెట్టుబడులకు తగిన లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధి నిర్వహణలో సమస్యలు తీరతాయి. పారిశ్రామిక, రాజకీయ వేత్తలకు విశేష ఆదరణ. 23, 24 తేదీల్లో దుబారా వ్యయం. దూరప్రయాణాలు. వేంకటేశ్వర స్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.

తుల : చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు

అప్రయత్న కార్యసిద్ధి. రాబడి గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది. కొన్ని సమస్యలు ఎట్టకేలకు పరిష్కారం. గృహ నిర్మాణ యత్నాలలో పురోగతి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధి నిర్వహణలో అనుకూల స్థితి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలకు ఆకస్మిక విదేశీయానం. 22, 23 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. ఊహించని ప్రయాణాలు. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

నిరుద్యోగులకు అవకాశాలు. చేపట్టిన కార్యాల దిగ్విజయంగా సాగుతాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు శ్రమ ఫలించి లాభాల బాట పడతారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. పరిశోధకులు, పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. 18, 19 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. మానసిక అశాంతి. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆదాయం గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం తగ్గినా అవసరాలు తీరతాయి. శారీరక రుగ్మతలు ఇబ్బంది కలిగిస్తాయి. అన్ని వివాదాల నుంచి బయటపడతారు. విద్యార్థులకు శుభవార్తలు. వాహనసౌఖ్యం. కీలకమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. వ్యాపారులు పెట్టుబడులు సమకూర్చుకుంటారు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు కార్యసిద్ధి. 20, 21 తేదీల్లో ఒప్పందాలు వాయిదా. కష్టానికి ఫలితం కనిపించదు.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3, 4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1, 2, 3 పాదాలు

ఆదాయానికి లోటు లేకున్నా ఖర్చులు కూడా పెరుగుతాయి. ఇంటి నిర్మాణ యత్నాలలో స్వల్ప అటంకాలు. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ చూపండి. ఒక సమాచారం నిరుద్యోగులకు ఊరటనిస్తుంది. వ్యాపారులకు స్వల్ప లాభాలు. విస్తరణ కార్యక్రమాలు నిదానిస్తాయి. కళాకారులు, పారిశ్రామికవేత్తలకు ఊహించని అవకాశాలు. 18, 19 తేదీలలో శుభ వార్తలు. గణపతి ఆరాధన చేయండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

కొత్త కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తారు. రాబడి సంతృప్తిగా ఉంటుంది. కొన్ని సమస్యల నుంచి బయటపడతారు. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులకు ఊహించని అవకాశాలు. తరచూ ప్రయాణాలు. వాహనాలు, గృహం కొంటారు. దైవారాధనలో పాల్గొంటారు. ఉద్యోగులకు ప్రమాదస్థితి లభించే వీలుంది. 19, 20 తేదీల్లో కుటుంబంలో ఒత్తిళ్లు. శ్రీకృష్ణస్తోత్రాలు పఠించండి. ★

అధారాలు

అడ్డం

1. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి పెళ్లిరోజు (4)
3. శ్రీరామపత్ని (4)
6. అమృతము (2)
8. అగడ్త (3)
9. మయూఖము, వెలుగు (3)
11. దీనికెగరలేనమ్మ స్వర్గానికి ఎగిరిందట (2)
12. భగవంతునికి పూలు తెచ్చేది అలంకరణకే కాదు దీనికి కూడాను (2)
13. నేల విడిచి చేయకూడనిది (2)
14. కరుణశ్రీయములో రుణము లేదు (3)
16. శిరము (2)
19. కప్పురంబు పోలిక నుండునది (2)
21. ఆంజనేయుడు (3)
22. చౌకమద్యం (2)
24. సైన్యము (2)
25. ఆపగ (2)
26. స్త్రీ అడవితో ఆరంభం (3)
27. బ్రహ్మ (3)
29. వెదురు, పిల్లనగ్రోవి (2)
31. కోరిక (3)
32. ప్రథమా విభక్తి (4)

నిలువు :

1. తలుపున కమర్చేడి పట్టి (5)
2. ఒక రాగం. ఆరు ముఖాల వానికి ఇష్టం (5)
4. రాముడు వధించిన రాక్షసి (3)
5. నేర్పు (4)
7. అందరికీ ప్రియమారా, కడుపారా భోజనం పెట్టే ఇల్లాలికి వ్యవహార నామం (4)
10. నాలుక, మామిడి (2)
15. సీతారామ కల్యాణ మహోత్సవ దినము (6)
16. దోషము (2)
17. తిరగబడిన నరహరి (4)
18. డబ్బా కాదు నీళ్లు నింపుకునేది (2)
20. వడపప్పు తోడిది (3)
23. సీతావహరణకర్త (4)
28. పాదం తిరగబడింది (2)
30. పుష్పములు (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి చారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-362

	1		2		3	4		5
6					7			
	8				9	10		
11					12		13	
	14	15			16			
17				18	19			20
21				22	23		24	
		25		26				
27	28			29			30	
	31			32				

పదరసం - 362

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2022 మే 02 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి సగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యం.

పదరసం - 358 సమాధానాలు

1	శ	శాం	క	క్ష	జా	త్వీ	క్ష	మి	సి	మి
2	క	క్ష	వ	ర	ద	క్ష	వి	లి	క్ష	రా
3	లం	క్ష	ల	క్ష	రా	య	క్ష	లు	క్ష	య
4	క్ష	10	మ	లు	11	వ	క్ష	యా	క్ష	యా
5	14	కా	మ	క్ష	15	గ	శం	తి	క	క్ష
6	20	య	మ	ము	క్ష	కా	క్ష	స్మ	క్ష	క్ష
7	22	క్ష	తి	వా	23	సి	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
8	26	నె	క్ష	క్ష	27	శ	ర	క్ష	28	అ
9	32	ప	తి	క్ష	34	ము	ర	క్ష	గం	ప
10	38	ము	క్ష	క్ష	39	మ	బ్బ	క్ష	40	శా

విజేతలు: పి.రాజేశ్వర్ రావు, డి.తులశమ్మ, బి.ఇందుశేఖర్, సి.జి.శంకరరావు, ఎస్.కృష్ణమూర్తి, టి.శ్రీచరణ్ - హైదరాబాద్, వి.రామలింగాచారి-యాదగిరిగుట్ట, ఐ.పద్మ, కె.నత్యప్రసాద్-యాదాద్రి, ఎస్.రాజు, ఎస్.లక్ష్మీదేవి-కర్నూలు, టి.ఎస్.ఆర్.ఆంజనేయులు, ఎన్.వి.ఎస్.శర్మ-తూర్పుగోదావరి, కె.సూర్యప్రభ-అనంతపురం, టి.శ్రీలక్ష్మి నాగజ్యోతి-నెల్లూరు, డా॥బి.ధన్వంతరి-మచిలీపట్నం, కె.కాంతామాణి-భువనేశ్వర్, సీతాలక్ష్మి-బెంగళూరు, వి.భాస్కరయ్య-చెన్నై.

బహుమతి పొందిన విజేత:

పి.రాజేశ్వర్ రావు-హైదరాబాద్

'ముకుంద' సినిమాతో హీరోగా ఎంట్రి ఇచ్చిన దగ్గర నుండి కథలను నమ్ముకుని సినిమాలు చేస్తున్నాడు మెగా కాంపౌండ్ కు చెందిన నాగబాబు తనయుడు వరుణ్ తేజ్. 'కంచె, ఫిడా, తొలిప్రేమ, ఎఫ్ 2' వంటి విజయవంతమైన చిత్రాలు అతని ఖాతాలో వడ్డాయి. కానీ సోలో హీరోగా సాలీడ్ హిట్ ను ఇంతవరకూ అందుకోలేదు. అయితే రెండున్నరేళ్ల క్రితం వచ్చిన 'గద్దలకొండ గణేశ్', తాజాగా విడుదలైన 'గని' చిత్రాల కోసం వరుణ్ తేజ్ చక్కని మేకేవర్ చేశాడు కానీ ఆ కష్టానికి తగిన ప్రతిఫలం మాత్రం దక్కలేదు. కరోనా కారణంగా అందరి సినిమాలూ ఆలస్యం అయినట్టే వరుణ్ తేజ్ మూవీ విడుదలలోనూ తీవ్ర జాప్యం జరిగింది. అతని ఆఖరి చిత్రం 2019 సెప్టెంబర్ లో విడుదలైంది. కరోనా సమయంలో 'ఎఫ్ 3', 'గని' చిత్రాల్లో వరుణ్ తేజ్ నటించాడు. 'గని' జనం ముందుకు ఏప్రిల్ 8న రాగా, 'ఎఫ్ 3' వచ్చే నెలాఖరులో రాబోతోంది.

బాక్సింగ్ రింగ్ లో గెలిచినా, బాక్సాఫీస్ బరిలో ఓడిన గని

గని (వరుణ్ తేజ్) ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థి. చిన్నప్పటి నుండి అతనికి బాక్సింగ్ అంటే ఇష్టం. తండ్రి విక్రమాదిత్య (ఉపేంద్ర) ఆ ఆట ఆడుతూ స్పెరాయిడ్స్ తీసుకున్నాడనే కారణంగా బహిష్కరణకు గురవుతాడు. అతని వల్ల రాష్ట్రంలోనూ ఆ ఆటపై కొన్ని సంవత్సరాల పాటు నిషేధం విధిస్తారు. స్పెరాయిడ్ ఓవర్ డోస్ కారణంగా విక్రమాదిత్య చనిపోగా, తోటి బాక్సింగ్ ఆటగాళ్లు, వారి ఇంటి చుట్టూపక్కల ఉన్న వారు అతని భార్యను, కొడుకును మానసికంగా హింసిస్తారు. దాంతో కొడుకు గనిని తీసుకుని మాధురి (నదియా) విశాఖపట్నం మకాం మార్చేస్తుంది. తండ్రి పట్ల ఏహ్యభావంతో పెరిగిన గని, ఎలాగైనా బాక్సింగ్ ఛాంపియన్ అయి తన తల్లి తిరిగి తలెత్తుకునేలా చేయాలని భావిస్తాడు. అయితే బాక్సింగ్ క్రీడ తమకు అచ్చిరాలేదని భావించిన మాధురి కొడుకును ఆ ఆటకు దూరంగా ఉంచాలని అనుకుంటుంది. అలా అతని నుండి చిన్నప్పడే మాట తీసుకుంటుంది. కానీ తల్లికి తెలియకుండా బాక్సింగ్ నేర్చుకున్న గని నేషనల్ ఛాంపియన్ కావడం కోసం ఏం చేశాడు? తండ్రిని అడ్డుకున్న శక్తులే తనకూ ఎదురైనప్పుడు వారికి ఎలా జవాబు చెప్పాడు? అన్నదే మిగతా కథ.

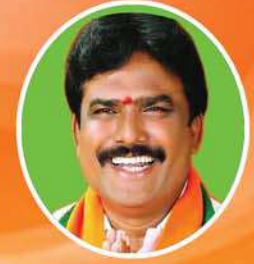
క్రీడా నేపథ్య చిత్రాలు ఈ మధ్య కాలంలో ఎక్కువగానే వస్తున్నాయి. అయితే బాక్సింగ్ బ్యాక్ డ్రాప్ లో వచ్చిన సినిమాలు తెలుగులో తక్కువే. వాటిలో వవన్ కల్యాణ్ 'తమ్ముడు', రవిశేఖ 'అమ్మనాన్న ఓ తమిళమ్మాయి' మాత్రమే విజయం సాధించాయి. మిగిలిన చిత్రాలు రకరకాల కారణా

లతో పరాజయం పాలయ్యాయి. సహజంగా స్పోర్ట్స్ బ్యాక్ డ్రాప్ మూవీ అనగానే హీరో కావాల్సిన వ్యక్తి జీరో అయ్యి తిరిగి ఎలా హీరో అయ్యాడు అన్న పాయింట్ చుట్టూనే కథ తిరుగుతుంది. అయితే జీరో కావడానికి చూపించే కారణాలు భిన్నంగా ఉంటాయి. చాలామంది క్రీడాకారంగంలోని రాజకీయాలనే అందుకు అస్త్రంగా చూపిస్తుంటారు. అయితే ఈ చిత్రంలో క్రీడాకారులను పరోక్షంగా శాసించే స్పాన్సర్స్ ను, ఆ కంపెనీల ప్రలోభాలకు లొంగిపోయే కోచ్ లను ప్రతినాయకులుగా చూపించాడు దర్శకుడు కిరణ్ కొర్రపాటి. అలానే క్రీడాకారులు క్షణికవేశంతో విచక్షణాధికారాన్ని కోల్పోవడంతో ఎలాంటి ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందో చూపించాడు. తండ్రితో తనను పోల్చిన కారణంగా విచక్షణ కోల్పోయిన గని, ఆ తర్వాత విజయేంద్ర సిన్హా (సునీల్ శెట్టి) ద్వారా తన తండ్రి గొప్పతనం తెలుసుకుని, ఎలా మారాడు, ఎమోషన్స్ ను ఎలా కంట్రోల్ చేసుకుని తన లక్ష్యాన్ని చేరుకున్నాడు అనేది బాగా చూపించారు. అయితే విక్రమాదిత్య చని పోయిన విషయాన్ని ఆడియెన్స్ కు తెలియకుండా దర్శకుడు గోవ్యంగా ఉంచడంలోని లాజిక్ అర్థం కాదు. భర్త పట్ల గౌరవం ఉన్న మాధురి కనీసం అతని గురించి కొడుక్కు వివరించి చెప్పకపోవడం, అతని నిర్దోషిత్వం విజయేంద్ర సిన్హా కారణంగానే తనకూ తెలిసిందన్నట్టుగా ప్రవర్తించడంలో జైవిత్యం కనిపించదు. నిజానికి ఈ సినిమాలో బలమైన విలన్ మనకు కనిపించరు. ఆది (నవీన్ చంద్ర)ని ప్రథమార్థంలోనూ, ఈశ్వర్ నాథ్ (జగపతిబాబు)ని

ద్వితీయార్థంలోనూ ప్రతినాయకులుగా భావించాలి. విజయం సాధించే ఆటగాళ్ళు ఎవరైనా గెలిచేది క్రీడ్! అని చెప్పడం బాగుంది.

నటీనటుల విషయానికి వస్తే గని పాత్ర కోసం వరుణ్ తేజ్ పడిన కష్టం తెరమీద కనిపిస్తోంది. అతని ప్రియురాలిగా నటించిన సాయీ మంజ్రేకర్ పాత్రకు పెద్దంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదు. ద్వితీయార్థంలో అయితే ఆమె ఉన్నా లేనట్టే! నదియా, ఉపేంద్ర, సునీల్ శెట్టి, జగపతిబాబు తమ పాత్రల పరిధి మేరకు చక్కగా నటించారు. నవీన్ చంద్ర, నరేశ్, భరణి, రాజారవింద్ర, హరితేజ, సత్య ఇతర పాత్రల్లో కనిపిస్తారు. 'గని' యాంథమ్ సాంగ్ తో పాటు హీరోహీరోయిన్ల నడుమ ఒకే ఒక పాటను పెట్టారు. మూడోది తమన్నాపై చిత్రీకరించిన ప్రత్యేక గీతం. తమన్ నేపథ్య సంగీతం బాగుంది. అబ్బూరి రవి మాటలు ఆకట్టుకుంటాయి. అలానే వినోదానికి ఇందులో ప్రాధాన్యం లేకపోయింది. సినిమా అంతా ఒకే గ్రాఫ్ లో సాగిపోవడంతో చూసే ప్రేక్షకులకు ఆసక్తి కలగదు. సినిమా చూస్తున్నంత సేపూ గతంలో చూసినట్టు అనిపిస్తుంది. దాంతో క్రీడా నేపథ్య చిత్రాల్లో ఇదే ఒకటి అన్నట్టుగా 'గని' మిగిలి పోయింది. ప్రముఖ నిర్మాత అల్లు అరవింద్ తనయుడు అల్లు బాబీ, సిద్ధు ముద్ద తొలియత్నంగా తీసిన ఈ సినిమా వారికి కమర్షియల్ గా సక్సెస్ ను అందించేది కాదు. అయితే రోటీన్ స్టోరీని ఎంపిక చేసుకోకుండా తన వంతు ప్రయత్నం చేసిన డెబ్యూ డైరెక్టర్ కిరణ్ కొర్రపాటిని అభినందించాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ప్రజాసేవకై, ధర్మ రక్షణకై భారతీయ జనతా పార్టీలో చేరిన
సాకటి దేశరథ్ గారికి శుభాభి వందనములు..
వారి చేరిక వల్ల భాజపా అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు వెళ్తుంది..
- టోడ్ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గ కార్యకర్తలు..

సాకటి దేశరథ్, బాగ్ మండలం, తెలంగాణ

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Publishing on Every **Thursday**

Posting on Every **Friday & Saturday**

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 74 Issue : 25

ESTD: 1994-95

With best compliments from

G. PULLA REDDY COLLEGE OF PHARMACY

(An ISO 9001 : 2008 Certified Institution)

(Affiliated to Osmania University and approved by AICTE & PCI)

Mehdipatnam, Hyderabad – 500 028. Telangana, INDIA

Ph:040-23517222, Fax: 040-23515513

Website: www.gprcp.ac.in; **E-mail:** gprcphyd@yahoo.co.in
gprcphyd@gmail.com

Courses Offered :

B. Pharm

M. Pharm : Ph.Chemistry, Ph.Ceutics,
Ph.Cology, Ph.Analysis, Ph.Cognosy

Pharm. D.

*Leading the tradition of
Quality & Excellence*

Founder

Late Sri G.Pulla Reddy

Chairman

Sri. P. Subba Reddy

Principal

Dr.B.Madhava Reddy